

DARICA

VİZYONER İLÇE KİTAP VE BELGESELİ

Yayına Hazırlayan:

İsmail KAHRAMAN

Grafik Tasarım:

Şengül GECAL

Güleser Varol

İktav Belgesel Yayıncılık

Sertifika no:42936

ISBN:

978-605-61932-7-9

Baskı Cilt: 2

Gebze Gazetecilik ve Matbaacılık Tesisleri

S. Orhan Mah. 1113 Sk. No:13 Kat:2 Gebze/ KOCAELİ

Tel-Faks: 0 262 646 03 03

www.gebzegazetesi.com - www.belgeselyayincilik.com

E-Posta:belgeselyayincilik@gmail.com

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır parlayacak!
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal.
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım;
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar.
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
'Medeniyet!' dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri 'toprak' diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı.
Verme, dünyâları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şühedâ fişkırarak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Rûhumun senden ilâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar ki şehâdetleri dinin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder varsa taşım.
Her cer'ihandan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım;
Fışkırır rûh-ı mücerred gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım!

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet,
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Akif Ersoy

ÖNSÖZ

Darıca Kaymakamı Yüksel KARA

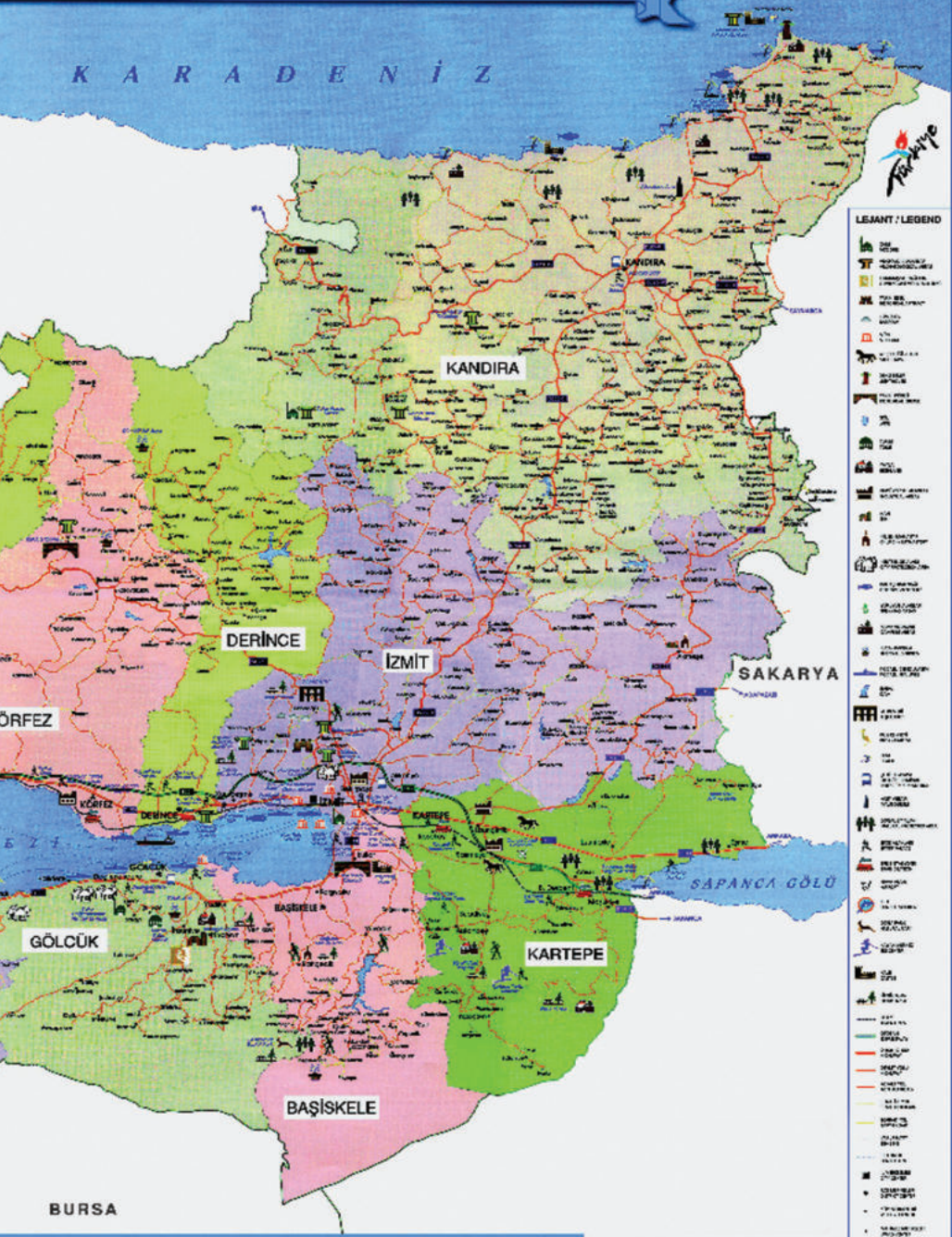
ÖNSÖZ

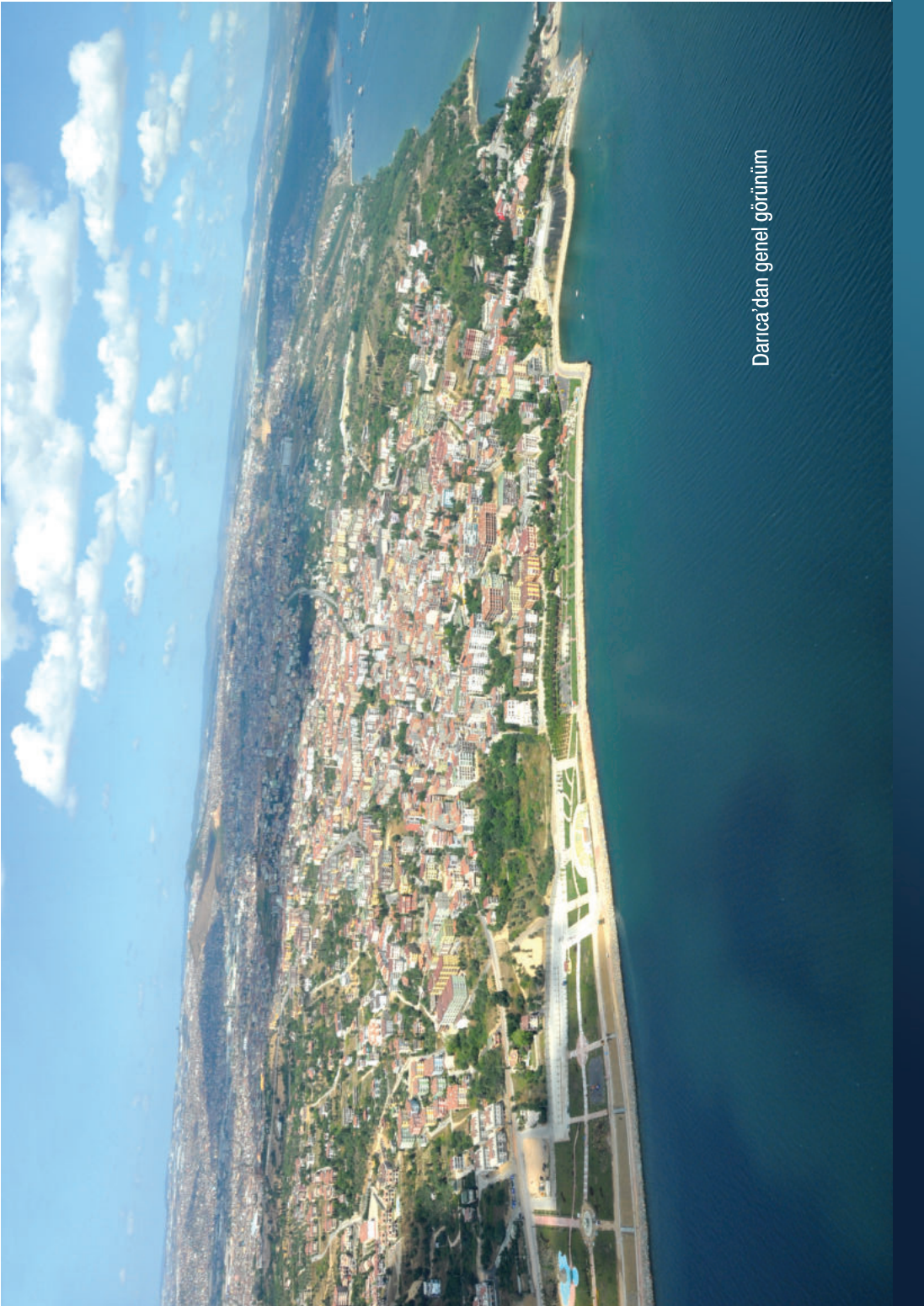
Darıca Belediye Başkanı :Muzaffer BIYIK

K A R A D E N İ Z

Darca'dan genel görünüm

1. BÖLÜM KOCAELİ'DEN DARICA'YA

Darıca İlçesi'nin Bağlı olduğu Kocaeli ilinin Tarihçesi

Eski Çağlarda Kocaeli

Dünyanın önemli yollarının kavşak noktası durumunda olan İzmit ve civarında yaklaşık olarak M.Ö.3000'den itibaren insanların yaşamakta olduğu yapılan araştırmalar sonucu ortaya çıkmıştır. Günümüze kadar devamlı iskan edilmiş olan İzmit'e ait, ilk deliller M.Ö.12 yy'a kadar dayanmaktadır. Bu tarihlerde Frigler bölgeyi ellerinde tutmuş, ardından Yunanistan'ın Megara şehriden kendilerine yeni bir yer aramak için çıkan göçmen bir grup, şimdiki Başiskele mevkiinde ASTAKOZ adını verdikleri şehir kurmuşlardır.

Trakia kralı Lysimakhos'un ASTAKOZ'u tahrip ettirmesiyle bugünkü İzmit'in üzerinde bulunduğu yamaçlara NIKOMEDIA adında yeni bir şehir kurulur. M.Ö.262 yılında şehri inşa ettiren Büyük İskender'in Anadolu'yu zaptetmekle görevli kralı Nikomedes, şehre eşinin ismini vermiştir. Giderek yükselen Bitinya Krallığı'nın merkezi Nikomedia büyük Helenistik şehir olur. M.Ö.91-94 yıllarında Romalılara başışlanır. M.S.284 yılında İmparator Diokletionus, Nikomedia'yı yeniden başkent yapar. Onun zamanında Nikomedia; Roma, Antakya, İskenderiye'den sonra dünyanın dördüncü büyük şehridir.

History of Kocaeli

Research has shown that people from eras beyond history have lived in and around İzmit, which is the junction of the world's most important roads, since 3000 B.C. The first evidences of İzmit, in which people have continued to dwell to this day, can be traced back to the XII. century B.C. At this time the Phrygians ruled over the region after which a group migrating from Greece's city of Megara to find themselves a new place to dwell formed a city in the Başiskele location and called it ASTAKOZ.

Later, the King Lysimakhos of Thrace destroyed the city of ASTAKOZ and a new city called NICODEMIA was built on the hills on which the present İzmit is located. The city was built in 262 B.C. by King Nicomedes who was appointed by Alexander the Great to take over Anatolia and was named for the king's wife.

Nicomedia, as the centre of the rising Bithinia was Kingdom, become a great Hellenistic city.

It was granted to the Romans in 91-94 B.C. In 284 A.D. the Emperor Diocletionus made Nicomedia the was capital again. In his era Nicomedia was the world's fourth largest city after Rome, Antioch and Alexandria.

In the last quarter of the XI. century Nicomedia was conquered by the Seljuks. Nicomedia was retaken in the 1st Crusade and after remaining under the occupation of the Latins for a while was returned to the Seljuks. In the era of Orhan Gazi the city was taken by the Akçakoca, the governor the Adapazarı and Hendek regions, and brought under the rule of the Ottoman State. At first the city's name was İznikmid, meaning "neighbour of İznik", and later became İzmit. İzmit was part of İstanbul until 1888 when it became a separate city.

Selçuklu ve Osmanlılar döneminde Kocaeli

11.yy.'ın son çeyreğinde Nikomedia Selçuklular tarafından fethedilir. I.Haçlı Seferi'nde geri alınan Nikomedia bir süre Latinlerin işgalinde kaldıktan sonra tekrar Selçuklulara geçer. Orhan Gazi zamanında, Adapazarı ve Hendek yörelerinin Valisi Akçakoca, kenti alınca şehir Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girer. Başlangıçta İznik'in yan komşusu anlamında İznikmid olan bu şehrin adı, zamanla İzmit'e dönüşmüştür. 1888 yılına kadar İstanbul'a bağlı kalan İzmit bu tarihten sonra ayrı bir kent olur.

Cumhuriyet Döneminde Kocaeli

İstiklal Harbi öncesi İngiliz ve Yunanlı kuvvetlerin işgalinde kalan şehir 28 Haziran 1921'de kurtarılmış, Cumhuriyetin ilanından sonra da Kocaeli Vilayetine merkezi olmuştur.

Cumhuriyet döneminde bölgeye yapılan sanayi yatırımları ile sanayi alt yapısı tamamıyla şekillenir, hem devlet hem de özel girişimler artar. Bugün ileri düzeyde sanayi ve endüstri kenti olan Kocaeli; çevresi ile demiryolu ve en gelişmiş karayolu ağına sahiptir. Bunun yanı sıra Derince Limanı'yla da dünyanın dört bir yanına deniz yolu bağlantısı kurulmuştur. Yüzölçümü açısından küçük bir il olan Kocaeli, gerek sanayi sektöründeki üretim ve katma değer, gerekse bu sektörde çalışan insan açısından sadece Türkiye için değil dünya için de ilginç bir örnektir. Doğal güzellikleri, plajları, yaylaları, Kartepe kayak merkezi ve tarihi eserlerinin yanında Karadeniz ve Marmara Denizi'ne olan kıyıları ile Kocaeli İli ticaret, kültür ve turizm açısından da ayrı bir önem taşımaktadır.

Prior to the War of Independence the city was freed from English and Greek armed occupation on June 28, 1921. After the Republic was declared İzmit became the centre of the Kocaeli province. During the Republic Period by industrial investments made in the region the industrial foundation has been set and both state and private ventures has increased. Today Kocaeli is an advanced industrial city and is surrounded by railway and the most advanced motorway network; also, with its Derince and İzmit port it has sea routes to all four corners of the world. Kocaeli is a small province with regard to its land measurement and is an interesting worldwide example with its production in industry, added value and people working in this sector. Its natural beauties, beaches, plateaus, Kartepe skiing centres and historical sites as well as the coasts of the Black Sea and the Marmara Sea are also important for the province of Kocaeli with regard to commerce, culture and tourism.

LOCATION OF KOCAELİ

Kocaeli is a province in the east of the Marmara Sea and the Marmara Region which connects Asia and Europe. It is comprised of twelve counties which are İzmit, Derince, Körfez, Gebze, Gölçük, Karamürsel, Kandıra, Başiskele, Kartepe, Çayırova, Darıca and Dilovası. The Black Sea is to its north, the Sakarya province is in the east and south-east, Bursa is in the south and the provinces of Yalova and İstanbul are located to its west. With regard to its location Kocaeli is Turkey's sixth smallest province. The land area of Kocaeli is 3.505 km². According to the 2010 consensus the population was 1.560.138 and the population per km² was 432. It is one of Turkey's most important passing point by road, railway, sea and air.

KOCAELİ'NİN KONUMU

Kocaeli; Asya ve Avrupa'yı birbirine bağlayan Marmara Denizi'nin ve Marmara Bölgesi'nin doğusunda yer alan bir il'dir. İzmit, Derince, Körfez, Gebze, Gölçük, Karamürsel, Kandıra, Başiskele, Kartepe, Çayırova, Darıca, Dilovası olmak üzere 12 ilçeden oluşur. Kuzeyde Karadeniz, doğuda ve güneydoğuda Sakarya, güneyde Bursa batıda Yalova ve İstanbul illeri yer almaktadır. Türkiye'nin en küçük 6. il'i olan Kocaeli'nin yüzölçümü 3,505 km²'dir. 2011 yılında yapılan sayıma göre nüfusu 1601.720'dir. Kara, demir, deniz ve hava yolu ulaşimleri ile Türkiye'nin en önemli geçiş noktalarından biridir.

Gebze, Darıca, Dilovası ve Çayırova İlçeleri

Fatih Sultan Mehmed Han, İstanbul'u fethettikten sonra 1453 yılında Gebze'yi 150 akçelik vergi veren kaza (ilçe merkezi) haline getirmişti. Kartal'dan Derince'ye kadar olan birçok nahiye ve köy Gebze kazasına bağlıydı. Bunların birçoğu bugün

ilçe merkezi haine geldi. Gebze'den son olarak TBMM'de yasalaşıp, 22 Mart 2008 tarihli 5747 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren İlçeler Kanunu ile Gebze'den ayrılan Darıca, Dilovası ve Çayırova ayrılarak ilçe statüsüne kavuştu.

Gebze

İzmit-İstanbul karayolu üzerinde İzmit'e 51 km. uzaklıktadır. Büyük sanayi kuruluşlarının yanında Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ve Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü (GYTE)'nünde bulunduğu ilçenin nüfusu 2011 TÜİK verilerine göre 314.122'ye ulaşmıştır. Kartacalı Komutan Hannibal'ın mezarı arkeolog-ressam Osman Hamdi Bey'in Müze-Evi ile Mimar Sinan'ın eseri Çoban Mustafa Paşa Külliyesi Gebze'nin önemli tarihi eserlerindendir. Balıkayalar Tabiat Parkı da ilçenin doğal güzelliklerini oluşturmaktadır. Deniz ulaşımı Gebze Eskihisar - Topçular (Yalova) arasında arabalı vapur seferleri ile yapılmaktadır.

Gebze is located on the İzmit - İstanbul motorway, 51 km away from İzmit. Besides large industrial establishments it also houses the Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK) and the Higher Technology Institute of Gebze. It has a population of 305.557. Amongst its important historical sites is the tomb of Carthaginian Commander Hannibal, the Museum - House of the archaeologist and painter Osman Hamdi Bey and the Çoban Mustafa Pasha's complex built by the Architect Sinan. Gebze also has nature attractions such as the Balıkayalar Nature Park. Maritime Lines: Ferry-boats are operating between (Gebze) Eskihisar-Topçular (Yalova).

Dilovası

Named by the plain among three hills commanding the Gulf in the north of İzmit Gulf, Dilovası has been flooded by industrial facilities since it is located by the ports, airport, state railways, D-100 Highway and TEM motorway that connect Anatolia with İstanbul, the Balkans and Europe. It is 40 km away from İzmit. It has a population of 44.958. Tavşancıl town that is located in this district is an exclusive place with its history and coast as well as its civil architecture. Tavşancıl is also exclusive to house Yahya Kaptan Mausoleum.

İzmit Körfezi'nin kuzeyinde, adını körfeze hakim üç tepe arasındaki ovoidan alan Dilovası, Anadolu'nun İstanbul'a ve dolayısıyla da Balkanlar ve Avrupa'ya bağlantı konumunda bulunan limanlar, havalimanı, devlet demiryolları ve D-100 karayolu ve TEM otoyolu üzerinde bulunması nedeniyle sanayi kuruluşlarının akınına uğramıştır. İzmit'e 40 km. uzaklıktadır. 2011 yılı verilerine göre nüfusu 45.060'dir. Bu ilçede bulunan Tavşancıl beldesi tarihi kültürü ve sahili ile bir bütünlük içindedir. Sivil mimari yapıları ile en önemli özelliklerindedir. Tavşancıl'da Yahya Kaptan'ın anıt mezarı bulunmaktadır.

Çayırova

Çayırova district is between D-100 Highway and TEM motorway in the northwest of İzmit Gulf. It is 60 km away from İzmit. It has a population 88.523. Since industrialisation and nearness to the organized industrial zones Çayırova has rapidly let in immigrants. It is a developing town with its every aspect as well as cultural and artistic activities

Çayırova ilçesi İzmit körfezinin kuzeybatısında D-100 karayolu ve TEM otoyolu arasındadır. İzmit'e 60 km uzaklıktadır. 2011 yılındaki nüfusu 93.640'dır Sanayileşme nedeniyle ve organize sanayi bölgelerine yakınlığı nedeniyle hızla göç alan, kültür ve sanat etkinlikleri yanında her yönüyle gelişen bir ilçemizdir.

Çayırova ilçesi, diğer adıyla Güzeltepe'nin eski adı Akse Köyü'dür. 1985 yılından itibaren sanayileşme yoğunluğu ile beraber nüfusu hızla gelişmiştir. Bu hızlı kentleşme Güzeltepe'nin 1992 yılında belediye olmasına yol açmıştır. Güzeltepe belediyesi daha sonra Danıştay kararıyla Çayırova Belediyesi olarak isim değiştirmiştir. İç göç hareketlerinden belde hızla etkilenmiştir. 1985'ten sonra hızla gelişen sanayi ile birlikte Çayırova'ya Anadolu'nun çeşitli yörelerinden yoğun bir göç yaşanmıştır. Çayırova ve civarında yaygın olarak küçük çaplı tarım işletmeciliği yapılmaktadır.

Güzeltepe beldesi Türkiye'nin kalkınmasının ana merkezi olarak görülen KOBİ'lerin yoğun olarak görüldüğü bir sanayi bölgesidir. Ayrıca 2 bin kişinin çalıştığı Yapı Kredi bankası bilgi işlem merkezi belde sınırları içerisinde bulunmaktadır. Belde de gıda, cam, demir çelik, kimya, metal, polyester, elyaf, makine, kağıt, kablo, temizlik, yemek, kozmetik ve başka alanlarda hizmet üreten fabrika ve sanayi kuruluşları mevcuttur. Rakım 80 ile 200 metre arasındadır.

Eskiden Gebze'ye bağlı olan Yenimahalle ile Çayırova Mahallelerinin D-100 karayolunun kuzeyinde kalan kısımları ve Şekerpınar kısımları ile Şekerpınar beldesi Çayırova ilçesini oluşturmaktadır.

The former name of Çayırova, or Güzeltepe as its other name, is Akse Village. The population has grown rapidly with the industrialization intensity since 1985. This quick urbanization has caused Güzeltepe to become a municipality in 1992. The name of Güzeltepe Municipality has been changed as Çayırova Municipality with the decision of Council of State. With the industry developed quickly after 1985. There has been an intense migration from various regions of Anadolu to Çayırova, small-scaled agriculture is performed widespread in Çayırova and surrounding.

Güzeltepe town is an industrial region where SMES, considered as the main center of development of Turkey, are seen intensely. Yapı Kredi Bank, data processing center is located within the borders of the town. There are factories and industrial organizations producing food, glass, iron-steel, chemical, metal, cosmetics and other services in the town. The altitude is between 80 to 200 meters. The parts of Yenimahalle and Çayırova neighborhoods, which were connected to Gebze previously on the north of D-100 Highway and Şekerpınar town Çayırova district.

Darıca

Darıca was named after Fort Darıca, the only standing bastion of which is 200 m on the North from the shore. The ancient name of the Fort, which was once used as a fort of detention against exterior attacks back in the Byzantine era, is known as "Tararion". The town was furnished with a network of paths under Byzantine rule. The region was ruled by the Turks for a period of time under the flag of Anatolian Seljuks, then, however, was reoccupied during the crusades. The fort, which was named as Fort Tararion in the first place, then as Fort Daritzion by the Byzantine, was named by the Ottomans as Fort Darıca upon its capture following the Battle of Pelakanon in 1329. The name 'Darıca' was also used for the town in honor of the victory and the fort.

Darıca ismini sahilden 200 m. Kuzeyde bulunan, günümüzde bir burcu ayakta kalabilmiş olan Darıca Kalesi'nden alır. Bizanslılar döneminde dışarıdan gelebilecek taarruzlara karşı bir tevkif kalesi olarak kullanılan surların tarihteki eski adı "**Tararion**" olarak bilinmektedir. Bu dönemde şehir, bir yol ağıyla birbirine bağlanmıştır. Anadolu Selçuklu Devleti döneminde bir dönem Türk hakimiyetine girmişse de bölge Haçlı saldırıları ile yine işgal edilmiştir. En eski adı Tararion Kalesi olan ve Bizanslılar döneminde Daritzion Kalesi adı verilen kale, 1329 yılında yapılan Pelakanon Savaşı'ndan sonra Osmanlıların eline geçince Darıca Kalesi ismini almıştır. Darıca adı da bu kaleye izafeten şehre verilmiştir.

Evliya Çelebi Seyahatnamesinde ise Darıca'dan "Dar Uca" olarak bahseder. Cumhuriyet döneminde "Daruca" halk dilinde 'Darıca' isimlendirilerek günümüzdeki ismini almıştır.

Sultan Yıldırım Beyazıt'ın Ankara Savaşıyla 1402'de Timur'a yenilmesiyle altı oğlu arasındaki taht kavgaları Osmanlılarda Fetret Devrini başlatmış Şehzade Süleyman Çelebi tahta oturabilmek için kendisine destek sağlamak açısından Gebze, Hereke, Eskihisar, Darıca'yı Bizans İmparatorluğu'na vermiştir. Böylece tekrar Bizans hakimiyetine giren Darıca, Sultan 2. Mehmet'in (Fatih) komutanlarından Gazi Timurtaşoğlu Umur Bey tarafında yeniden fethedilerek Osmanlı topraklarına kesin olarak katıldı. Fethedilen bu toprakları Fatih Sultan Mehmet, bir daha elden çıkmamak üzere Bursa'daki imaretine vakıf etmiştir. Darıca'daki arazilerin bir kısmı halen bu vakıf aracılığı ile alınıp satılmaktadır. Birinci Dünya

Evliya Chelebi mentions the town as "Dar Uca" in his well-known Boks of Travels. The word 'Darıca' was turned into 'Darıca', as the people of the town called it, after the declaration of the republic. Upon Sultan Bayezid I's defeat by Tiimour in Battle of Ankara in 1402, the struggle for the throne among his six sons led to a Period of Interregnum, during which Prince Süleyman gave Gebze, Hereke, Eskihisar and Darıca to Byzantine Empire in return of their support for his campaign.

Darıca, which thereby went under the rule of Byzantine once again, was, in the aftermath, conquered by Umur Bey, Ghazi son of Timurtaş, a commander of Sultan Mehmet II, the Conqueror, and was made a part of the Ottoman territory for good. Sultan Mehmet II, the Conqueror, devoted the land to his imaret in Bursa forever. Some of the lands in Darıca are still economized by the said foundation.

Darıca was exposed to the pillage of several minority gangs, which emerged in the process of socially and politically chaotic environment following the Great War and during War of Independence. The town was occupied by Greek and British troops on April 28, 1921. It is known that Turkish population, which was forced to migrate from the region upon the occupation, returned to Darıca on June 26, 1921.

During the War of Independence, Kara Aslan (Aslan Bey the Great) and Arnatur Kaplan Aga (Kaplan Sonmez Yıldız) made considerable contributions for the liberation of Darıca in cooperation with the Kuvay-i Milliye (Turkish Revolutionaries) forces.

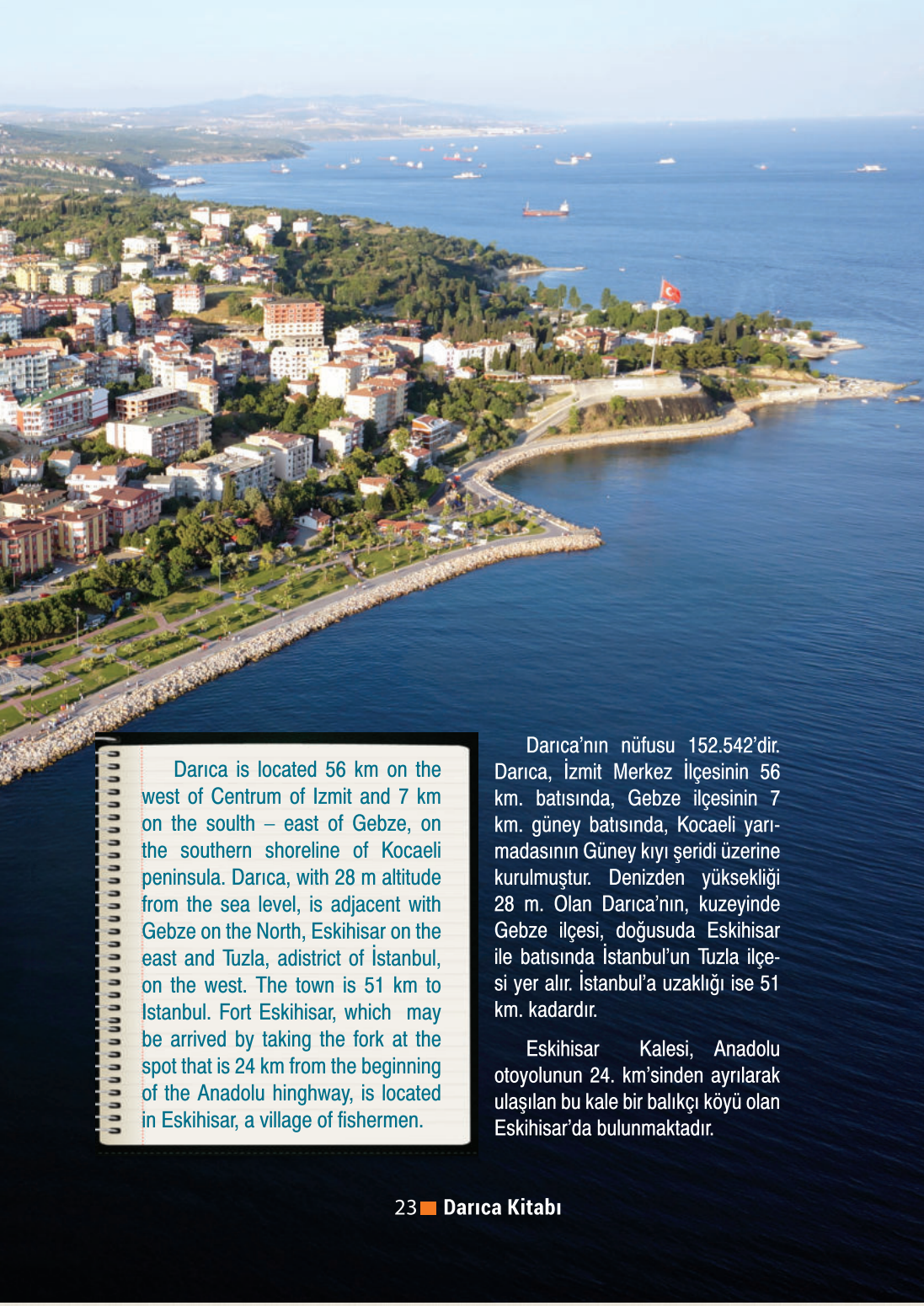
The Turkish population from Greece and Crete as well as those from Bulgaria and Romania, who were welcomed under the Turkish – Greek population exchange of 1924, were settled in Darıca. throughout the period after 1965, a huge flow of population migrated from many parts of the country, including the thrace (Keşan), Erzurum, Kars, Bilecik, Bolu, Tunceli and Erzincan, directed to Darıca for settlement purposes. Therefore, the social structure of the town, which may be referred to as fairly cosmopolitan, presents a high level of diversity.

28 Nisan 1921 yılında Darıca Yunan ve İngiliz birliklerince işgal edilmiştir. İşgal Kuvvetlerinin 26 Haziran 1921'de Darıca'dan çekilmesiyle bölgeden göç ettirilen Türklerin tekrar Darıca'ya döndüğü bilinmektedir.

Kurtuluş Savaşı yıllarında (Büyük Aslan Bey) Kara Aslan, Arnatur Kaplan Ağa (Kaplan Sönmez Yıldız) Kuva-i Milliye ile birleşerek Darıca'nın kurtuluş mücadelesine katkıda bulunmuşlardır. 1924 Türk-Rum mübadelesi gereği Yunanistan ve Girit'ten göç eden Türk'ler ile Bulgaristan ve Romanya'dan gelen Türkler Darıca'da iskan edilmiştir. 1965 yılları sonrasında başta Trakya (Keşan), Erzurum, Kars, Bilecik, Bolu, Tunceli, Erzincan olmak üzere yurdumuzun dört bir yanından gelen yurttaşlarımız Darıca'ya yerleşmiştir. Bu nedenle Darıca oldukça kozmopolit bir yapıya sahip olup sosyal yapı olarak çok çeşitlilik gösterir.

Darıca is located 56 km on the west of Centrum of İzmit and 7 km on the south – east of Gebze, on the southern shoreline of Kocaeli peninsula. Darıca, with 28 m altitude from the sea level, is adjacent with Gebze on the North, Eskihisar on the east and Tuzla, adistrict of İstanbul, on the west. The town is 51 km to İstanbul. Fort Eskihisar, which may be arrived by taking the fork at the spot that is 24 km from the beginning of the Anadolu hinghway, is located in Eskihisar, a village of fishermen.

Darıca'nın nüfusu 152.542'dir. Darıca, İzmit Merkez İlçesinin 56 km. batısında, Gebze ilçesinin 7 km. güney batısında, Kocaeli yarımadasının Güney kıyı şeridi üzerine kurulmuştur. Denizden yüksekliği 28 m. Olan Darıca'nın, kuzeyinde Gebze ilçesi, doğusunda Eskihisar ile batısında İstanbul'un Tuzla ilçesi yer alır. İstanbul'a uzaklığı ise 51 km. kadardır.

Eskihisar Kalesi, Anadolu otoyolunun 24. km'sinden ayrılarak ulaşılan bu kale bir balıkçı köyü olan Eskihisar'da bulunmaktadır.

İstanbul'un fethinden sonra Fatih Sultan Mehmet'in terhis ettiği askerlerin yerleştiği köylerden biri olan Eskihisar'ın bugünkü sakinleri işte o askerlerin torunlarıdır. Kalenin sağında ünlü ressam ve müzecimiz Osman Hamdi Bey'in Müze Evi, atölyesi, karşısında Eskihisar Topçular İskelesi, Yalova'yı Bursa'ya bağlayan feribotlar, solunda ise marina.

Geceleri kale ışıltılı ışıltılı oldukça sessiz ve sakin. Topçular İskelesi İstanbul'un İzmir'e ve güney illerine ana bağlantı yolu üzerinde önemli bir kavşak noktası olarak dikkat çeker. Körfezi dolaşmak istemeyen pek çok araç sahibi bu iskeleden kalkan deniz otobüsleri ile kestirmeden Yalova'ya ulaşmaktadır. Darıca kuş cenneti ve hayvanat bahçesi ile oldukça ünlüdür.

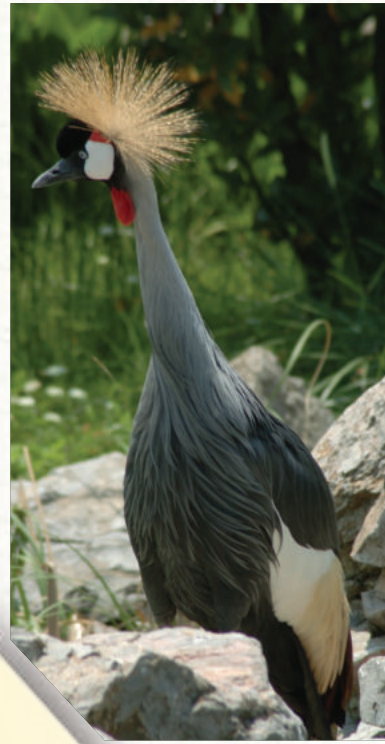
On the right side of the fort is the Museum House and workshop of Osman Hamdi, the famous Turkish artist and curator, and in the opposite is Eskihisar Topçular quay, where the ferries travelling between Yalova and Bursa are located, and on the left side is the yacht marina. The fort wears a tranquil and starry silhouette in the night time. Topçular Ferry Quay is remarked as a significant junction point on the main connection of İstanbul to İzmir and the southern towns. Numerous travelers, who do not prefer the long way around the Gulf, Access to Yalova through the shortcut by taking a sea bus from the quay. Darıca is very well – known for its bird sanctuary and zoo.

Darıca Kuşçenneti, Hayvanlar Alemi ve Botanik Parkı

Bayramoğlu'nda bulunan Darıca Kuş Cenneti ve Temalı Parkı, nesli tükenmekte olan hayvanların bakımını üstlenmek için 1991 yılında kurulmuştur. 140 bin mtrekarelik alanı kaplayan parkta, 350 çeşit hayvan ve 250 çeşit bitki bulunmaktadır. Hergün makul bir ücret karşılığı ziyaret edilebilen park, eğitim, gezi ve günübirlik dinlenme amaçlı özel bir tesis konumundadır. İstanbul'a 38 kilometre mesafede bulunan Darıca Kuş Cenneti ve Temalı Parkı, kuş türleri açısından dünyada benzeri olmayan bir park haline gelmiştir. Hayvanat bahçesi, içerisinde bulunan tropik merkez akvaryum, botanik bahçeleri, çocuk oyun alanları, teleferikler, lokantalar ile bir bütün oluşturmaktadır.

Darıca Animal Kingdom Botanical Garden-Darıca

Darıca Bird Paradise and Themed Park is located at Bayramoğlu and is established in 1991 for undertaking the car of animals becoming extinct. The park covers an area of 140 thousand square meters and there are 350 species of animals and 250 species of plants. The park can be visited everyday with a reasonable charge and it is a private facility for education, tour and daily resting. Darıca Bird Paradise and Themed Park is 38 kilometres to Istanbul and it has become a unique park in the world for the bird species. It constitutes a wholeness with the zoo, tropic center aquarium, botanik gardens, children play grounds, cable-cars and restaurants

Darica Sahil

16 km'lik kıyı şeridiyle, Darica sahilleri Marmara bölgesinin en güzel yerlerinin başında gelmektedir. Sahil boyunca kafeteryalar, restoranlar, piknik alanları, çocukoyun grupları ve balık tutulabilecek alanlar mevcuttur. Ayrıca Sağlık Müdürlüğü tarafından yapılan, 2010 yılı yüzme alanları değerlendirme çalışmaları kapsamında; Darica ilçemizde Barış Plajı, Bayramoğlu Plajı ve Denize Sevgi Parkı sahili Marmara bölgesinde denize girilebilecek alanlar arasında yer almaktadır.

With its 16 kms long coast, Darica is one most beautiful coastline of Marmara Region. There are cafeterias, restaurants, picnic areas, play grounds along the coast and also areas for fishing. Peace Beach, Bayramoğlu Beach and Love Park coasts are among the areas which is suitable to swim in Marmara Sea.

Tarihi Darıca Evleri

Darıca'da bir çok tarihi ev bulunmaktadır. Bunlar Rum evleri ve köşklerdir. Bunlardan bazıları; Keremyalı, Diposta ve Tarihi Rum evleridir.

Historic Darıca Houses

There are many historical houses in Darıca and they are Greek houses and villas. Some of them are Keremyalı, Diposta and historical Greek houses

Darıca Door of union of hearts

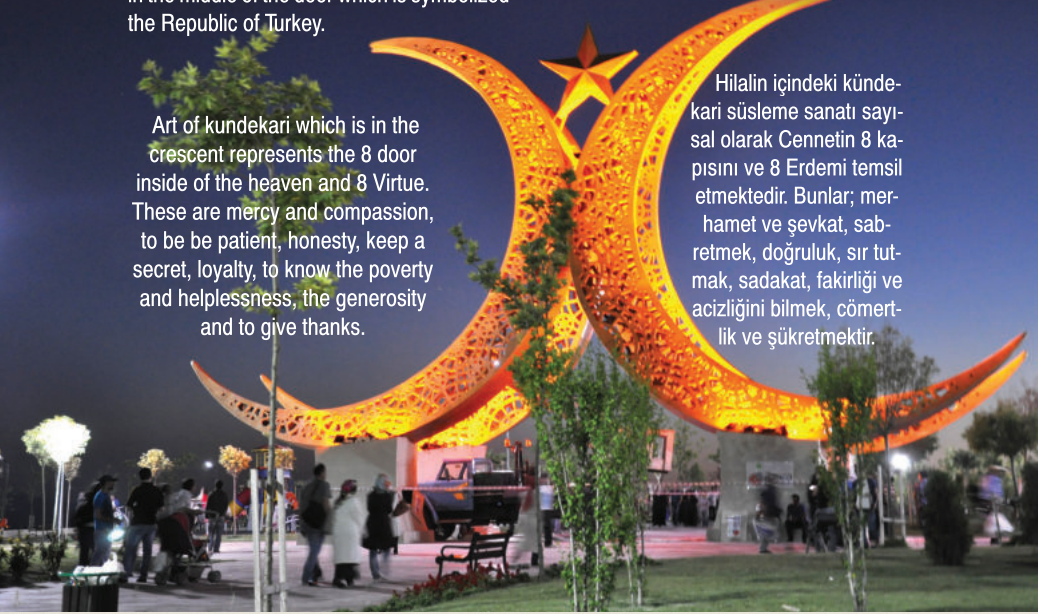
The door which is made art of künde-kari built by the municipality of Darıca in 2011. The left crescent on the door's symbolized Ottoman Empire, the right crescent on the door's symbolized Seljuk State and the star in the middle of the door which is symbolized the Republic of Turkey.

Art of künde-kari which is in the crescent represents the 8 door inside of the heaven and 8 Virtue. These are mercy and compassion, to be patient, honesty, keep a secret, loyalty, to know the poverty and helplessness, the generosity and to give thanks.

Darıca Gönül Birliği Kapısı

Künde-kari sanatıyla yapılmış olan Gönül Birliği Kapısı Darıca Belediyesi tarafından 2011 yılında yaptırılmıştır. Kapının sol hilali Osmanlı'yı, sağ hilali ise Selçuklu devletini, ortasında bulunan yıldız ise Türkiye Cumhuriyetini simgelemektedir.

Hilalin içindeki künde-kari süsleme sanatı sayısal olarak Cennetin 8 kapısını ve 8 Erdemi temsil etmektedir. Bunlar; merhamet ve şevkat, sabretmek, doğruluk, sırt tutmak, sadakat, fakirliği ve acizliğini bilmek, cömertlik ve şükretmektir.

Şehirler ve Kùltürler Kaynaşması

2007 yılında Darıca Belediyesi tarafından yapılmaya başlanan ve her sene daha da güzelleşerek devam eden Şehirler ve Kùltürler Kaynaşması farklı kùltürden bir çok insanı bir araya getiriyor.

Her akşam bir dernek tarafından düzenlenen gece de, dernekler

yöresel sanatçılarını ve danslarını tanıtıyorlar. Ayrıca festival boyunca kurulan stantlarda dernekler, kendi yörelerine ait yiyecek, içecek ve hediyelik eşya satışları ile hem gelenlere farklı tatları tatma ortamı hem de kendi dernek bütçelerine katkı sağlıyorlar.

Fusion Of Cities And Cultures

Fusion of Cities and Cultures begun by the Municipality of Darica in 2007. Every evening program organized by an association. They are advertising their regional artists and dances. Also stands established

by an association. They show their regional food and drink. So They allows the guests taste the different flavors. And they sold their regional goods for gift.

Dudayev Parkı

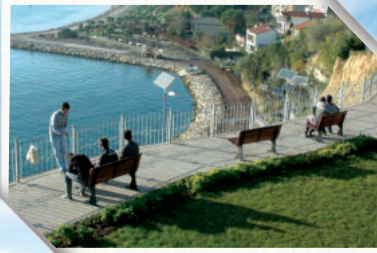
İçerisinde oyun alanları, çay bahçeleri, yürüyüş alanları ve ayda 300 bine yakın kişinin ziyaret ettiği, Şehirler ve Kùltürler Kaynaşması festivalinin yapıldığı amfi tiyatrosu ve standları ile Dudayev Parkı, ailelerin günlerini güzel geçireceği mekanlardır .

With its stands and amphitheater where festivals are organized, Dudayev Park is an ideal place for families. It has play grounds, tea gardens and walking areas and it is visited by about 300 thousand people per month.

Denize Sevgi Parkı

Manzarası ve çevre düzenlemesi ile halkımızın, gezeceği, eğleneceği, dinlenebileceği, spor yapabileceği, denize girebileceği nadide alanlardır. İçerisinde yürüyüş yolları, kafe, lokanta, çocuk oyun grupları, meydan girişi ile bütünleştirilmiş gemi maketi ve seyir balkonları yer alır.

This park is one of the rare areas where the public can walk, rest, do gym and swim. There are also walking paths, cafes, restaurants, playgrounds in the park.

Sancaktepe

Sancaktepe which has a beautiful sunset was built on the highest hill of Darica. It is worth to visit with its 15 thousands of trees planted on 200 acres of land. It is one of the most beautiful places with its picnic areas, walking paths and cafe. Also Sancaktepe was awarded twice for landscape design.

Manzarası ve çevre düzenlemesi ile halkımızın, gezeceği, eğleneceği, dinlenebileceği, spor yapabileceği, denize girebileceği nadide alanlardandır. İçerisinde yürüyüş yolları, kafe, lokanta, çocuk oyun grupları, meydan girişi ile bütünleştirilmiş gemi maketi ve seyir balkonları yer alır.

DARICA DENİZ FENERİ

Deniz feneri 1896 yılında deniz yolcularının, karaya çarpmadan yollarına devam edebilmele-ri için yapılmıştır. Fener 15 saniyede bir çakarak 25 mil mesafedeki gemilere kılavuzluk eder. Denizden yüksekliği 20m olan ve 114 yıldır hizmet veren fenerin tüm bakımı 5 kuşaktır aynı aile tarafından yapılmaktadır.

illuminating our history with accumulated from the past, Lighthouse build in 1896. Lighthouse guides ships with burning every 15 seconds

DARICA'NIN COĞRAFYASI

2. BÖLÜM

DARICA’NIN COĞRAFI KONUMU

Darıca ilçesi, Kocaeli İl Merkezinin yaklaşık 48 km. batısında, Gebze İlçesinin güney batısında, Kocaeli Yarımadası’nın körfez şeridi üzerinde kurulmuştur. Batısında İstanbul İli Tuzla İlçesi, doğusunda Gebze İlçesi Eskişehir Köyü bulunmakta. Yüzölçümü yaklaşık 24 km²’ dir. Denizden yüksekliği ortalama 28 metredir.

Darıca arazisi yeryüzü şekilleri yönünden yıpranmış ve aşınmış bir yayla görünümündedir. Arazi, Üçburun Yarımadası ismi de verilen ve Kocaeli dağlarının batıya doğru uzanan kollarının Marmara denizinde meydana getirdikleri bir geniş yarımada biçiminde, makilerle kaplı sırtlar, yamaç ve

vadilerden ibarettir. Geniş tarla ziraatine müsait değildir. Deniz sahilinden kuzeye doğru yükseklik artmaktadır. Ancak bu yükseklik 200 metreyi geçmemektedir.

Kıyılar engebeleridir. Darıca sahili alçak sahil tipindedir. Alçak biçimdeki sahil şeridi üzerinde Darıca’dan Eskişehir mevkiine kadar dolmeitik kalkerli bir yer yapısı oluşmuştur. Beyaz renkli bu kalkerler, çimento sanayinde hammadde olarak kullanılmaktadır.

Sahilden deniz yönüne doğru Darıca Burnu, Kale Burnu ve Mankafa Burnu’ndan oluşan üç önemli çıkıntı yer almaktadır.

Darıca'da Arazi Dağılımı

Darıca'nın coğrafi konumu gereği arazi dağılımı yönünden eski konumuna göre çok değişiklikler uğramış olup özellikle konut ve villa yapımı etkisiyle tarım alanlarının büyük bir kısmı bu alanlara verilmiş, bunun yanında kısmen sanayi ile birlikte yapılaşma alanı olarak kullanılmıştır. İlçemizin 24 km² yüz ölçümünün % 85'i 20.4 km² si konut alanı, % 15'i 3.6 km² si tarım ve zeytinlik alanıdır.

Darıca'da İklim

Genellikle Karadeniz ve Akdeniz bölgesi arasında bir geçiş iklimi özelliği taşımaktadır. Yaz mevsimi sıcak ve az yağışlı, kış mevsimi oldukça serin daha ziyade yağışlı geçmektedir. Yıllık yağış ortalaması 550 mm, en çok yağış Aralık-Ocak aylarında, en az yağış ise Ağustos ayındadır. En sıcak ay ortalaması 24.2 C ile Ağustos, en soğuk ay ortalaması 6.5 C ile Ocak ayıdır.

Yıllık yağış ortalaması

550 mm,

En yağışlı aylar:

Aralık-Ocak

En az yağış alan ay:

Ağustos

En sıcak ay ortalaması:

24.2 C ile Ağustos,

En soğuk ay ortalaması:

6.5 C ile Ocak ayıdır.

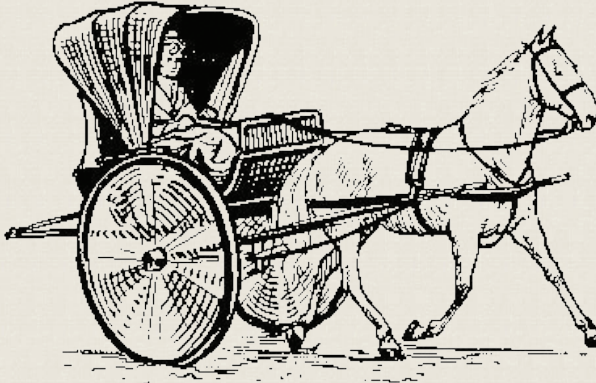
DARICA'DA ULAŞIM

Darica'da ulaşım vasıtaları, önceleri at ve öküz arabalarıdır. 1950 yılından sonra otobüs ve kamyon gibi motorlu araçlarla da ulaşım yapılmaya başlanmıştır. Önceleri Belediyesi'nin üç tane yolcu otobüsü vardı. İki tanesi Kadıköy'e, bir tanesi de Banliyö treninin gelme saatlerinde İstasyona yolcu getirip götürürdü. Kasabadaki çiftçiler ise Gebze ve Tuzla gibi yerlere at ve öküz arabası ile hatta bazen ya

giderek sebze ve meyve satararak geçimini temin ediyorlardı..

İzmit körfezinde yer alan şirin bir kasaba olan Darica, vapurların ilk durak yeri idi. 1 Mart 1958 tarihinde 300'e yakın İzmitlinin denizde boğularak öldüğü Üsküdar vapuru faciasından sonra vapur seferleri durmuştur. Derince'deki bu deniz faciası son yüzyılın Türkiyedeki en büyük deniz faciasıdır.

DARICA TARİHİ 3. BÖLÜM

Darıca Adının Kaynağı

Coğrafi konumu itibariyle stratejik özellikler taşıyan Darıca ismini Darıca Kalesi'nden alır.

Darıca İstanbul'dan doğuya giden yol güzergahında bulunan Gebze'ye yakınlığı ve daha da önemlisi körfezde bir geçiş yeri özellikleri taşıması sebebiyle daima ilgi odağı bir bölge olmuştur. Darıca bir müdafaa yeri ve müstahkem bir kale şehridir.

Darıca'nın M.Ö. 378 yılında kuru olarak İzmit'i başkent yapan ve bölgede egemenliği 300 yıl kadar devam eden Bitinya Krallığı'nın son dönemlerinde kurulduğu ve ilk adının Kalos Agros olduğu sanılmaktadır.

Bitinya Krallığı'nın Eyalet olarak Roma İmparatorluğu'na bağlanmasından sonra 1329 Pelekonon Savaşı'na kadar Darıca Bizanslıların yönetiminde kalmıştır.

Bizanslılar döneminde dışarıdan gelebilecek taarruzlara karşı bir tevkif kalesi olarak kullanılan kalenin tarihteki en eski adı "Taraion" olarak bilinmektedir. Bu kaleden daha sonraları "TORİCİON" olarak bahsedilir. Bizans döneminde antik dönem "Bithyniesine" özel önem verilirmiş. Bu dönemde şehir ve kiliseler bir yol örgütüyle birbirine bağlanmıştır; önem derecesine göre sıralanan kent ve kiliseler yol örgütü listesinde Darıca; "Kalos Agros" ismiyle anılır.

Darıca Fatihi Orhangazi

Osmanlıların Darıca ile ilk münasebetleri Orhan Gazi zamanında başlar. Türklerin Kocaeli Yarımadasındaki kaleleri alarak İstanbul yakınlarına gelmeleri Bizanslıları telaşa düşürdü. Bizans hükümdarı III. Ardranikos 1329 Haziran'ında Osmanoğullarını durdurmak, kaleleri geri almak amacıyla kalabalık ordusuyla yola çıktı. Darıca ile Eskihisar arasında bulunan Pelekonon önlerinde Osmanlı Hükümdarı Orhan Bey tarafından yenilgiye uğratılınca Darıca Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyetine geçmiştir. Bizans İmparatoru canını zor kurtarmıştır. Bizanslı tarihçi Gregorius bu vakayı şöyle anlatmaktadır:

“Beraberinde kayık getiren Bizanslılar çıplak bir halde kayıklarına atlayarak kaçtılar... İtişe kakışa birbirlerinin omuzlarına çıkıyorlar, mazgal deliklerinden atlıyorlar, arkalarından kendilerini çekenlerle yerlere düşerek ölüyorlardı.”

Sultan Yıldırım Beyazıt'ın Ankara Savaşı'yla 1402'de Timur'a yenilmesiyle altı oğlu arasında çıkan taht kavgaları Osmanlılarda Fetret Devri'ni başlatmış Şehzade Süleyman Çelebi döneminde; Gebze, Hereke, Eskihisar, Darıca'yı Bizans İmparatorluğu tekrar almış.

Yıldırım'ın diğer oğlu Çelebi Sultan Mehmed Anadolu'da birliği sağlayarak Osmanlı tahtına geçtiğinde, Gebze ve Darıca dahil diğer yerleri Bizans'dan geri aldı. Bu bölgelerin alınmasında Çelebi Sultan Memmed'in Bursa'da yaptırdığı Yeşil Camii, medrese ve imaretinin etkisi olduğunu Solakzade ve Tac'ut Teravîh gibi Osmanlı vekayinameleri yazmaktadır. Bu hayır müesseselerine vakıflar tayin etmek istediğinde devlet adamları ile istişare eden Çelebi Mehmed'e, Timur habisesi dolayısı ile Bizans'ın eline geçen İstanbul mıntıkasındaki bu yerlerin tekrar alınarak vakıf tayin olunmasını tavsiye etmeleri üzerine, İzmit Körfezi'ndeki Hereke, Gebze, Darıca, Kartal, Pendik taraflarını komutanlarından Gazi Timurtaş oğlu Umur Bey'i göndererek 1420 yılında elde etmiştir.

Solakzade tarihinde “Darıca adlı hisarda oturan düşman ise, Çelebi

Mehmed'e itaatı ihtiyar eyledi ve ahdu aman ile hisarı etsilem ettiler” der.

Çelebi Sultan Mehmed Darıca dahil olmak üzere bu bölgede pek çok yeri, Bursa'da yaptırdığı camii ve imaretine vakfetmiştir.

Darıca'nın (1329) Peleknon Savaşı'yla Türklerin eline geçmesinden Cumhuriyet Dönemi'ne kadar geçen sürede burada oturan yerli Rumlarca Darıca, “Arecu” ismiyle anılmıştır.

Evliya Çelebi Seyehatnamesi'nde Darıca'dan “Dar Uca” olarak bahseder. Cumhuriyet Dönemi'nde “Darıca” Halk dilinde Darıca şeklinde isimlendirilerek günümüzdeki ismini almıştır.

Kurtuluş Savaşı'nda Darıca

Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı 1914-1921 yılları arasında Darıca bazı azınlıklar ve yerli çetecilerin yağmasına maruz kalmıştı.

28 Nisan 1921 yılında Darıca Yunan ve İngiliz birliklerince işgal edilmiş. Bu işgal 26 Haziran 1921 tarihine kadar devam etmiş, işgal kuvvetlerinin bütün bölgeden çekilmesi ile birlikte Darıca da işgalden kurtulmuştur. Bu sırada halk büyük zulümlere maruz kalmıştır.

İzmit ve çevresinde işgale karşı direniş örgütleri kuruldu. Bu örgütlerin en önemlilerinden biri olan ve 13

Kasım 1919'da kurulan gizli Karakol Cemiyeti'nin Kocaeli Grubuydu. Kocaeli çevresinde kısa sürede örgüt oluşturulan Yenibahçeli Şükrü Bey, Yahya Kaptan ve Küçük ve Büyük Arslan Beyler, İpsiz Recep, Bulgar Sadık, Dayko, Yüzbaşı Nail, Yalovalı İbo, Gebzeli Rifat Kaptan, Kuşçubaşı Eşref Beyler ile birlikte çalışıyordu. Bölgede 22 silahlı müfreze oluşturulmuştu. Bu müfrezeler bölgedeki Rum çetelerine karşı silahlı direnişi örgütlemek, Anadolu'ya silah ve cephane kaçırmak gibi görevler üstlenmişlerdi.

Yunan ve İngiliz işgalini küçük yaşta yaşamış olan Şakir Yapıcı, işgallerin başlamasıyla Darıca'da oturan Türklerin buradan göç ederek Üsküdar, Kartal, Tavşancıl'a yerleştiğini ifade etmektedir. İşgal kuvvetlerinin 26 Haziran 1921'de Darıca'dan çekilmesiyle göç eden Türklerin tekrar Darıca'ya döndüğünü belirtmektedir. Kurtuluş Savaşı yıllarında yerli Rumlarla çeteci (Küçük Aslan Bey)'in Darıca yöresindeki olumsuzlukları bastırmak için (Büyük Aslan Bey) Kara Aslan, Arnavut Kaplan Ağa (Kaplan Sönmez Yıldız) Kuvayi Milliye ile birleşerek Darıca'nın Kurtuluş Mücadelesine katkıda bulunmuşlardır.

Türkiye'de 3 Darıca var

Türkiye genelinde 3 tane Darıca adında yer bulunuyor. Trabzon, Balıkesir ve Kocaeli'nde bulunan üç Darıca'nın biri köy, biri bucak, birisi ilçe. Trabzon'un Akçabat ilçesine bağlı Darıca 2456 nüfuslu köy. Balıkesir ilinin Manyas ilçesine bağlı, 4276 nüfuslu Darıca, 12 köyü olan bucak. Kocaeli'nin köysüz ilçesi olan ve 2008 yılında Gebze'den ayrılarak ilçe statüsü alan Darıca'nın 2009 yılında yapılan nüfus sayımına göre toplam nüfusu 140.302.

Darıca'da nüfus

1836-37 tarihinde çıkan veba salgını birçok kişinin ölmesine sebep olmuş, yine ölümlere yol açan verem salgını Darıca'da nüfusun artmasını engellemiştir. Osmanlı imparatorluğu döneminde 1844 yılında yapılan Temettüet sayımına göre Darıca'nın nüfusu 1090'dır ve 218 vergi mükellefi bulunmaktadır. Bunlardan 410'u müslüman, 680'i ise gayrimüslimdi.

1910-1911 senesinde çıkan büyük Darıca yangını ile ilgili yazışmalarda 800 evin yandığı tespit edilmiş olup Darıca'da 1400 hanenin olduğu belirtilmiştir. 1910'lu yıllarda Darıca'da 7000 kişinin yaşadığı tahmin edilmektedir. 1840- 1910 yılları arasında nüfustaki bu aşırı yoğunlaşmayı dışardan gelen göçlerle izah edebiliriz.

Ancak bu yangın Darıca'nın gerek şehir yapısını, gerek etnik dağılımını, gerekse iktisadi hayatını önemli ölçüde etkilemiştir. Şehir bir bakıma yeniden kurulmuş, yangın felaketi dolayısıyla çevreye Rum azınlık ve yerli halktan göçler olmuştur.

Darıca'da 1. Dünya Savaşı yıllarında bazı azınlık ve yerli çetelerin katılımıyla soygun ve çapulculuk yaşanmıştır. Savaş yıllarında askeri birlikler Darıca'da karargah kurmuşlar, bu sebepten Rumlardan bir kısmı Darıca'dan ayrılmıştır. 1959'da yapılan bir araştırma, Darıcalı yaşlı bir zatın ifadelerine dayanarak 1910-1920 arasında Darıca nüfusu sunun 1500 olduğunu kaydetmektedir.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Lozan Antlaşması gereğince Türkiye ile Yunanistan arasında bir nüfus mübalesi gerçekleşmiştir. Mübadele neticesinde Yunanistan'dan (Drama, Serez, Sarışaban, Kavala ve Girit) gelen Türklerin bir kısmı 4 Şubat 1924 tarihinde buraya yerleştirilmiştir.

1926'daki mahalli nüfus sayımında Darıca'nın nüfusu 2318 olarak tesbit edilmiştir. Cumhuriyet dönemindeki bu nüfus artışının sebebi Darıca Aslan Çimento ve Eskihisar Su Kireci fabrikasının kurulup 1914'den itibaren tekrar faaliyete geçmesidir. Cumhuriyet dönemine ait Darıca'da nüfus sayımları şöyledir:

İkinci Dünya Savaşı'nın çıkması ve Aslan Çimento Fabrikası'nın bir süre için üretimini durdurması sebebiyle kasabada işleyecek arazisi olmayanlar geçimlerini başka yerlerden temin edebilmek için Darıca'dan göç etmiş. Kasaba ancak 1950'den sonra 1935'teki nüfusunu tekrar yakalayabilmiştir.

1951 yılında Çimento fabrikasının tekrar iki fırın ilavesiyle faaliyete geçmesi ülkenin değişik yerlerinden göç almasına sebep olmuş.

Ayrıca 1960'lı yıllarda Romanya ve Bulgaristan'dan gelen 250 kadar göçmen de Darıca'ya yerleştirilmiştir. Bölgenin sanayileşmesi ve özellikle

DARICA'NIN YILLARA GÖRE NÜFUSU

Yıl	1927	1935	1940	1945	1950	1955	1960
Nüfus	2115	3243	2859	3014	3213	3825	4952

Yıl	1965	1970	1975	1985	1990	1997	2000	2011
Nüfus	5575	6560	23905	33551	53560	82146	98751	152.542

2011 yılında yapılan adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre Darıca'nın nüfusu 152.542 olarak belirlenmiştir.

Bayramoğlu'nun turistik bir nitelik kazanması Darıca'nın nüfus yoğunluğunu artırmıştır.

Darıca'da Sivil Mimari

Darıca'daki evler suhneti ve rutubeti geçirmeyen ve kolaylıkla her şekilde girebilen ahşaptan, iki ve üç katlı olarak yapılmaktaydı.

Evin ortasında ve sokak üstünde sofa, sofanın iki tarafında ise odalar bulunurdu. Darıca evlerinin genellikle alt katlarında her cins hayvan için samanlık gibi bölümler yer alırdı. Her evin bir baş odası vardır ki burası evin efendisine ve misafir kabulüne mahsustur. Bu evlerde, yatak, yemek, oturma odaları, ayrı olmadığı için her oda aynı zamanda bu üç hizmeti de görür. Her odanın yüklüklerindeki yatak serilince o oda derhal yatak odasına dönüşür, yemek iskemlesi ve sini konulduğunda ise yemek odası vazifesini görür.

Bu evlerin inşaa tarzı ve harici şekillerine gelince: Bir taş temel üzerinde direkler konularak ve araları kerpiç

doldurulmak suretiyle alt katın duvarları yapılmış ve onun üzerine ikinci kat dışarıya taşmak ve cumba teşkil etmek üzere inşaa edilmiştir. Bu cumbalardan maksat alt katın duvarlarını yağmurlardan ve havanın tesirinden korumak ve kapıyı sokağı, görebilmek, aynı zamanda yer kazanmak içindir. İkinci katın üstünde geniş bir saçakta o katı korur ve sıcak günlerde üst pencerelerden girecek güneşe siper olur. Damlar kiremit kaplı ve basıktır. Evlerin cephesinden geniş bir saçak dışarıya doğru taşar.

Darıcalı kadınlar evlerden çıkıp, kasabaya geldikleri vakit şalvarlı ve başları büyük bir siyah örtü ile kapalı olarak geziyorlardı. Erkekleri de şalvarlı idi. 1951 ve 1955 te gelen yeni göçmenlerin halen yeldirme giydiklerini ve Osmanlılar döneminde gelip yerleşmiş olanların da evlerinde şalvar giydikleri söylenebilir.

Darıca'da Ticaret

Darıca'da nüfusun artması ile ihtiyaçlar da artmıştı. Mensucat İstanbul'dan, cam işleme, teneke, demir, bakır eşya ve malzemesi, kundura, giyecekler, kahve, şeker, çay, pirinç, gaz gibi ihtiyaçlar İstanbul'dan temin edilirdi.

İhracaat Darıcalı Rumların zamanında çok gelişmiş ve beldenin en önemli meşguliyetlerinden birisi olan balıkçılık ve bağıcılık Avrupa'ya kadar ün salmış. Avrupa'ya bol çiroz ihraç edilmiş.

Fransa'ya alçılı şarap ihraç etmişlerdir.

Adana-Tarsus demiryolu yapılma-
dan önce, Darıca'dan İstanbul Anka-

ra ve Türkiye'nin diğer illerine turfan-
da sebze satılmış. Kasabada üzüm,
bakla, enginar, bamya, balık, zeytin, fa-
sulye, şeftali, çiroz, kiraz, et, süt, yo-
ğurt ve peynir gibi gıda maddeleri tren-
lerle ve vapurlarla İstanbul'a götürülüp
pazarlanır. Yine bu gıda maddeleri tren
yoluyla İç Anadolu bölgesine götürülüp
pazarlanmaktadır. Kasabanın kaymak-
lı yoğurdu çok meşhur olup Darıca'nın
yanı sıra civar kasabalarda da pazar-
lanmaktaydı.

1956 yılına kadar Darıca'da ticare-
tin fazla gelişmemesinin sebebi uzun
bir zaman askeri stratejik bölge olma-
sı dolayısı ile yasak oluşu ve işlek yol
güzergahından uzak oluşudur.

Darıca'da Ziraat

Darıca'da iklimin ve toprağın elverişli olması itibarı ile çok eski zamanlardan beri bağcılık ve meyvecilik yapılmaktadır. Bilhassa toprağın kalkerli olması sebebi ile Türkiye'de en iyi cins çavuş üzümü yetiştiren bölgedir. Ayrıca enginar, bamya, üzüm, kiraz, bakla, badem, ayva, şeftali, zeytin yetiştirir. Sebze bahçelerinin su ihtiyacı su dolaplarından sağlanırdı.

Tarım arazilerinin yüzde 40'ı zeytinlik, yüzde 27'si bağ ve meyvelik, sebze ve diğer ekili saha yüzde 25, ürün getirmeyen yer yüzde 8'dir. Yani en fazla yer kaplayan zeytinlikler ve bağlardır. Ekilecek ürünün tohumları ise Çayırova Bahçıvanlık okulundan tedarik edilirdi. Nahiyenin müştereken kullandıkları bir harman makinası vardı.

Her yer enginar ve bakla bahçeleriyle doluydu. Darıca'da yetişen enginarlar sakız cinsinden olup çok lezzetliydi. Darıca turfanda enginar ve sebze yetiştiren bir bölgeydi. Enginarlar kamyonlarla İstanbul ve anadolu

yakasına taşınırdı.

Bu bölgede bağcılık çok eskidir. Eskişehir'de bulunan kale taşlarının üzerinde üzüm resimlerinin yapılmış olması Bizanslılar hatta Romalılar zamanından beri burada üzüm yetiştirildiğini gösterir. Darıca'da yetişen başlıca üzüm çeşitleri; Çavuş ve çavuşun çeşitleri Balbal, Keçi memesi ve Yoldaşı. Bu üzümler sofralık üzümlerdir. 1958 senesindeki üretim 40 ton kadardır. İstanbul, Yalova ve Ankara'ya gönderiliyordu.

Fransa'da Pluksera hastalığı bağlara yayıldığı zaman Darıca'dan Avrupa'ya alçılı sıra gönderiliyordu. Bu hastalık Darıca'ya 1912-1914 tarihlerinde sirayet etmiş ve bağcılık şöhretini kaybetmiştir.

Amerikan asma anacı 1951 tarihinden itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Anaçlar Çayırova Bahçıvanlık okulundan ve müzedeki Amerikan asma fidanlıkları şube sinden alınır. 1958 senesinde Darıca'daki şeftali üretimi 12 tondur.

Darıca'da zeytinciliğin tarihi çok eskidir. İklimin ve toprağın zeytin yetiştirmeye çok elverişli olması itibarı ile Bizanslılar zamanından beri üretilmektedir. Fakat Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra buraya yerleşen göçmenler zeytin ziraatini ve kıymetini bilmediklerinden birçoğunu keserek mahvetmişlerdir.

1936 senesinden itibaren Kocaeli'de kurulan mücadele teşkilatı zeytin hastalıklarına karşı esaslı bir mücadeleye başlamış, bu tedbirler neticesinde randıman yükselmiştir.

Ulaşımın yetersiz oluşundan dolayı zeytini diğer bölgelere nakletmek zor ve masraflıydı. Çoğunlukla zeytinlerin bir kısmı Darıca'nın içerisinde bulunan yağhanelere sevk edilir, deniz yolu ile İstanbul'a gönderilirdi.

Yıllık zeytinyağı istihsalı

1954 te 75 ton,
1955 te 76 ton,
1957 de 71 ton,
1958 de 89 tondur.

165000 ağaçtan yıllık zeytin üretimi

1954 te 300 ton,
1955 te 300 ton,
1957 de 295 ton,
1958 de 350 ton,

Darıca'da Hayvancılık

Darıca'da büyük ve küçükbaş hayvancılık az gelişmiştir. Hayvan otlatacak saha yeterli değildir. Hayvanlar cılız ve kuvvetsizdir. Hayvan bakımı evde olur. Her evin altında bir ağıl ve bir ahır vardır. Hayvanlar kışın bu evlerde yem ile beslenir, iyi havalarda ve yazın ovaya bırakılmış. Köyde 200 siğir, 150 koyun ve keçi olup, keçiler maltız geçisidiydi.

Darıca halkı kendi ihtiyaçları için hayvan beslemekteydi. Ancak kendi sütlerini ve yoğurtlarını istihlal ederler. Fazla gelen süt ve yoğurdu ya mahallinde satarlar veya Pendik ve Gebze pazarlarına götürüp satarlardı.

1951'de Bulgaristan göçmenlerinin buraya yerleştirilmesi neticesinde arıcılık ilk defa başlamıştır.

Darıca'da Balıkçılık

1923 tarihli Lozan Antlaşması gereğince yapılan, Türk Rum mübadelesine kadar balıkçılık Darıca'da çok gelişmişti. Hatta çirozların ünü yurt dışına kadar yayılmıştı. Osmanlılar zamanında zamanında bu civarda 15'e yakın balıkçı dalyanı vardı. Bu dalyanlarda tutulan balıklar dışarıya ihraç ediliyordu.

1958 senesinde senelik tutulan balık cinsleri ve tonları şöyledir: Barbunya 9, Tekir 9, İzmarit 10, kolyos 1, mezgıt 10, gümüş 5, istavrit 1, kefal 1.5, marit 1, mercan 2, Levrek 4, Uskumru 1, palamut 1, torik 1 küpes 2, hani 5, karagöz 25, kılıç 25, Orkinos 10, sardalya 6, lüfer 10 tondur.

Balıkçılar toplanarak bir tane balıkthane kurmuşlardı ve tutulan balıkların hepsini buraya getirir, buradan ihraç ederlerdi.

DARICA'DA SANAYİİ TARİHİ

4. BÖLÜM

Bölgemizde, sanayinin gelişimini izlerken, siyasal ve ekonomik yapılanmaları göz önüne alarak, ülkemizde yaşanan iki dönemi içine alacak şekilde değerlendirmenin yapılması, tarihsel sürecin süzgecinden geçirilmesi yönünden yararlı olacaktır. Bu nedenle Kocaeli sanayinin gelişimini Cumhuriyet öncesi ve sonrası Kocaeli sanayisi olarak iki dönem halinde değerlendirebiliriz.

“Bölgemizdeki İskele ve Limanlar” sanayinin gelişmesine zemin sağlamıştır. Diliskelesi, Eskihisar ve Darıca’da bulunan tarihi liman ve iskeleler bugün olduğu gibi geçmişte de önemli görev üstleniyordu. Bu iskelelerden her gün İstanbul’a bölgede üretilen sebze, meyve, hayvansal ürünler ile kereste, odun ve mangal kömürleri taşınıyordu. Bölgede kurulu olan un depoları, değirmenleri, yağ haneleri ve ticaret yerlerinin varlığı ve yapılış tarihi itibarıyla Cumhuriyetten önce burada deniz taşımacılığı ve ticaretin çok ileri

düzeyde olduğunu göstermektedir.

Zeytincilik, bağ, bahçecilik, küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık yapıldığı bilinmekteydi. Lozan Antlaşmasıyla yapılan mübadele sonrasında Yunanistan’ın kıyı kentlerinden ve Girit Adası’ndan Darıca’ya gelen Türkler, Darıca’dan ayrılan Rumların yaşadığı yerlere devlet tarafından yerleştirilmiştir, Yunanistan’ın kıyı kentlerinden gelen Türkler zeytinlik alanlara, yani sahil şeridinde yerleştirilirken tarım ve hayvancılıkla uğraşanlar da tarım alanlarına yerleştirildiler.

DARICA LİMANLARI

Küçük Liman

Bugünkü Askeri Gazino ile Belediye plajı arasında kalan küçük koyun olduğu yerde balıkçılıkla uğraşan yerli halkın balıkçı barınakları bulunmaktaydı. Günümüzde balıkçılar ba koyda teknelerini muhafaza etmektedir.

Taş Liman

Cumhuriyet öncesi balıkçıların büyük kayıklarını tamir ettikleri yerdir. Günümüzde Aslan Çimento Fabrikası ürünlerinin deniz yoluyla taşınmasını sağlayan yüksek kapasiteli bir iskeleye sahiptir.

Büyük Liman

Bugünkü kılavuz iskelesinin bulunduğu yerdir. Osmanlı döneminden kalma iskele demir direkler üzerine oturtularak sağlamlaştırılmıştır. Cumhuriyet döneminde bir de yolcu salonu yapılarak iskele yolcu taşımacılığına açılmış. Üsküdar deniz faciasından sonra kılavuz iskelesi olarak uzun yıllar kullanılmıştır. Bu liman ve iskele özellikle Darıca'da üretilen sebze, meyve ve tahıl ürünlerinin başka limanlara taşınmasında önemli işlevi olmuştur.

Balyanoz Liman

Bugünkü Basın ilan kurum tatil köyü'nün bulunduğu koydur. Cumhuriyet öncesi bu liman eski gemilerin çekilerek söküldüğü ve tamirinin yapıldığı limandır. Günümüzde Basın İlan Kurumu'nun sosyal tesislerinin bulunduğu bu alana bu kurum tarafından bir tatil köyü yapılmıştır.

DARICA DALYANLARI

Lozan Muahedesi gereği Türk- Rum mübadelesine kadar balıkçılık Darıca'da çok gelişmiş idi. Hatta çirozların ünü yurt dışına kadar yayılmıştı. Osmanlı döneminde Darıca'da 15 kadar dalyan (Balık çiftliği) olduğu biliniyor. Bu dalyan şunlardır.

- 1- Bekricik Dalyanı:
Tavşancıl ile Darıca aras
- 2- Soğuksu Dalyanı:
Muallim Köyü altında
- 3- Kuyu Dalyanı
- 4- Erikli Dalyanı
- 5- Kalfa Altı Dalyanı
- 6- Gebze Taş Dalyanı
- 7- Taş Limanı Dalyanı
- 8- Dere Ağzı Dalyanı:
Yelkenkaya Dalyanı
- 9- Üç burunlar Dalyanı:
Çimento Fabrikası
- 10- Değirmen altı Dalyanı

Dalyan Nedir

Balıkçılıkta mühim yeri olan bir çeşit avlanma sistemi. Dalyan, göl ve ırmak ağzlarında, denizin kıyıya birkaç yüz metre yakınlarında kurulur. Birçok ağ, direk, halat gibi elemanlardan meydana gelir. Denizde dikdörtgen şekli verilecek biçimde kazıklar çakılır. Kazıklar arasına kurşun uçlu ağılar sarkıtılır. Dar kenardan bırakılan bir giriş kapağından balıkların ağa girmesi sağlanır. Bu kapak bir makara ile toplanıp açılır. balıklar içeri girince makara bırakılarak çıkışa mani olunur

Sanayi Tarihimizde Darıca'nın Yeri ve Önemi

Ülkede yaşanan savaşlar büyük tahribata sebep olmuştu. Sektörün Asırlık Çınarı Türk Çimento endüstrisinin ilk fabrikası olan Aslan Çimento, 1911 yılında İzmit Körfezi'nde Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı Eskihisar Aslan ve Darıca Aslan adlarıyla ile kurulur. Aslan Çimento'nun tarihi bir anlamda Türk sanayi ve çimento tarihi demek. Türkiye İşbankası'ndan özelleştirerek 95 milyon dolara Fransız Lafarge firmasına satılan Aslan Çimento bugün Oyak holding bünyesinde faaliyet gösteriyor.

Devr-i Alem belgesel tv programı ve belgesel yayıncılık olarak Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne Türk sanayi tarihi ile ilgili belgesel çekimlerimiz devam ediyor. Kocaeliye sanayi Tarihi Müzesi kurulması için kamuoyu çalışmalarımız sürüyor. Kocaeli sanayi tarihi ile ilgili bilgi ve belgeler toplanıp, Canlı tanıklar bulup kamera çekimleri ile kayıt altına alınmalı. İKTAV, Devr-i Alem tv programı ve Belgesel yayıncılık olarak Türk sanayi tarihine ışık tutacak bilgi ve belge toplamayı sürdürüyoruz.

Türk sanayi tarihinde önemli yeri olan Darıca ve Eskihisar Aslan Çimento fabrikaları ile ilgili çok önemli araştırmalar yapıp sanayi tarihine ışık tutan bilgi ve belgelere ulaştık. 1911'de 20.000 ton yıllık kapasite ile

kurulan Darıca Aslan Çimento fabrikası, 1919 yılında hemen yakınındaki Eskihisar Çimento Fabrikası ile birleşerek Aslan ve Eskihisar Çimento ve Su Kireci Anonim Şirketi adını aldı. Kurtuluş Savaşı'nın ardından, hisse senetleri tamamen piyasaya sunulmuş ve böylece halka açık gerçek bir anonim şirket niteliği kazanan şirket, 1926 yılında bünyesine bir fırın daha ekleyerek kapasitesini yıllık 40.000 Ton'a çıkardı ve ülke ihtiyacının önemli bir kısmını karşılamaya başladı. İkinci Dünya Savaşı sırasında yakıt darboğazı nedeniyle üretimini geçici olarak durduran fabrika, 1947 yılında tekrar faaliyetine başladı. Yaş sistem ile çalışan ilk iki fırını 1953'te, üçüncü fırını da 1956'da işletmeye açarak, yıllık kapasitesini 300.000 Ton'a çıkardı. Zamanla gelişen teknik ve ekonomik koşulların etkisiyle yaş sistem ile çalışan üç fırın da kuru sistemle dönüştürüldü. Böylece, fabrika yılda 500.000 Ton Çimento üreten modern bir kuruluş haline geldi.

Türk Tarih Vakfı; Gebze gazetesi Arşivi ile İlim Kültür Tarih Araştırmaları Merkezi İKTAV kütüphanelerimizdeki bilgi ve belgelerden yararlanılarak 2004 yılında "İlk Çimento Fabrikamızın Öyküsü" adlı bir kitap yayımlandı. Aslan çimento tarihini anlatan bu kitap, Türk ekonomi ve sanayi tarihi için de kaynak bir eser olma özelliğine sahip.

Aslan Çimento'nun Canlı Şahidi İle Söyleşi...

Gebze Eskişehir'da dünyaya gelen ve Babası Eskişehir'in ilk muhtarı olan Lütfü Acar bizlere arşivini açarak Eskişehir ve Darıca Aslana Çimento fabrikası ile ilgili şu bilgileri verdi.

"Türkiye'nin ilk Çimento Fabrikaları olan Eskişehir Aslan Çimento, Darıca ile birleşmeden önce bu bölgede faaliyet gösteriyordu. Eskişehir ve Darıca

taş limandaki aslan çimento fabrikası 1910-1911 senelerinde birbirlerine rakip olarak kurulmuş. Hammadde taşıma ve kullanma zorlukları sebebi ile zarar etmeleri üzerine, her iki fabrika birleşti. Ben Aslan çimento fabrikası kimyahanesinde çırak olarak çok küçük iken çalışmaya başladım ve bu fabrikadan emekli oldum ..."

BÖLGEMİZDE DENİZ TAŞIMACILIĞI

Kocaeli’nde ilk sanayi kuruluşlarından biri, Latinler döneminde hizmete sokulan ve dönem sonunda önemini git-gide yitiren İzmit Tersanesi’dir. Daha sonra Orhan Gazi zamanında, küçük deniz araçlarının yapımına elverişli olanaklara kavuşturulan tersane, Kanuni devrinde, Karamürsel’de bulunan tersanelerle birlikte revizyondan geçirilerek, çalışır duruma getirilmiştir.

Gelişim süreci içerisinde, sanayileş-

caeli, Geyve, İzmit, Yalova ve Tütün-çiftlik’ten Karadeniz’e kadar bölgeyi kapsayan bağımsız İzmit Sancağı kurulmuştu. O yıllarda Gebze Yarımca ile Tarihi Taşköprü nahiyesini içine alan Üsküdar iline bağlı kaza merkeziydi. Özellikle orman yönünden zengin olduğu için elde edilen tomruklar, 200’ün üzerinde ki imalathanede işlenerek, bir bölümü İzmit Tersanesi’nde kullanılırken önemli bir bölümü ise, İzmit İskelesi’nden İstanbul,

me ve gelişme olgusunun, büyük ölçüde ulaşım şebekesinin gelişmesiyle bağlantılı yürüdüğünü gördüğümüz Kocaeli, 1800’lü yıllarda, Osmanlı Devleti’nin en önemli ulaşım ve konaklama yerlerinden biri olarak sıvrılmıştır.

1888 yılında, bugün Hendek, Ko-

ya da yurt dışına sevk edilmiştir.

İzmit civarında, ikisi devlete ait çuha, halı dokuma; ikisi özel şirkete ait dokuma (ki o dönemde, yurt ihtiyacının yarısına cevap veriyordu), biri Adapazarı’nda, ikisi İzmit’te, üç un fabrikası olmak üzere, önemli 7 büyük fabrika bulunmaktaydı.

CUMHURİYETTEN SONRA KOCAELİ BÖLGESİNDE SANAYİLEŞME

Cumhuriyet'in ilk yıllarında Kocaeli, sanayileşme ve şehirleşme alanında çok önemli iki faktöre birden kavuşmuştu. Bir taraftan, İzmit'te motorla elde edilen ilk elektrik enerjisi (kurulan bir elektrik fabrikası ile) sağlanırken, öte yandan şehrin su ihtiyacı modern ve sıhhi araçlarla karşılanmaya başlamıştı.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında, Kocaeli Sanayisinin durumunu, 1927 yılında yapılan sanayi sayımı sonuçlarına göre değerlendirebiliriz. 1927 yılı sanayi sayımı sonuçlarına göre toplam 1215 işletmede 3821 çalışan bulunmaktadır.

1964 sanayi sayımından elde edilen verilere göre, Kocaeli'de 21 büyük sanayi kuruluşu anket kapsamına girmiştir. 10 tanesi kamu, 11'i özel sektör kuruluşu olan bu işletmelerin 6'sı, 1940'dan önce kurulmuştur.

1927- 1964 dönemi arasında Kocaeli sanayisinin gelişim sürecini hızlandıran ve ilin ekonomik potansiyelinin temelini oluşturan iki kuruluştan biri, SEKA Kâğıt Fabrikası'dır. 1936'da işletmeye açılan kâğıt fabrikası, Kocaeli ve Gebze bölgesinin sanayileşmesinde öncülük etmiş kamuya ait sanayi kurumdur. Bugün arazisi üzerinde Seka Park bulunmaktadır.

Gebze ve Darıca'da Sanayileşme Hareketi

Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinin sanayi politikası, "öncelikle sanayileşme" tezleri üzerine kurulmuştur

1947 yılında hazırlanan bir raporla İstanbulu, Ankara'yı bağlayan E-5

karayolu'nun, İstanbul'dan Adapazarına kadar olan güzergahında sanayi tesisleri kurulması uygun görülmüştür. Bu sanayileşme hareketinden en çok Gebze, Dilovası, Darıca ve Çayırova bölgesi nasibini almıştır.

Günümüzde de bu hat üzerinde yoğun sanayileşme vardır. Yerli ve yabancı sermayeli pek çok kuruluşun D100 karayolu üzerinde üretim tesisleri mevcuttur.

1960'lı yıllarda başlayan sanayi hamlesi ile sanayi üretimi kırsal kesime kaymıştır.

Bu yüzden bölgede sanayi üretimi artarken, tarımsal üretim azalmıştır. Türkiye sanayide çağı yakalamaya çalışırken, Gebze ve Darıca bölgesinde de fabrikalar yükseliyordu. Bölgenin ilk sanayi kuruluşlarından Çayırova Cam Fabrikası 19.000ton/

yıl kapasite ile hizmete girmişti.

Bugün Darıca sınırları içinde faaliyet gösteren 1970'lerde kurulan Sarkuysan fabrikası Türkiye'de ilk kez denenen çok ortaklı sanayi kuruluşuna örnek teşkil eden başarılı bir sanayi kuruluşudur.

1980'li yıllara gelindiğinde, sanayi politikaları değişmiş ve "sanayinin disipline edilmesi" gerekliliği fikri doğmuş, Organize sanayi bölgeleri kurulmasına karar verilmiştir.

Bu yıllarda sanayinin yeni yeri Gebze'nin kuzeyinde kalan alan olmuş ve Kocaeli ilinin ilk organize sanayi bölgelerinin altyapıları başlamıştır.

230 hektarlık alana sahip GOSB, 1986 yılında devletin katkısı olmadan kurulan Türkiye'nin ilk Organize sanayi bölgesidir. Bugün Darıca'nın D-100 karayolu üzerinde çok sayıda sanayi kuruluşu faaliyet göstermektedir. Sanayi kuruluşlarının bulunduğu bu bölgeler yeni imar planların da ticaret alanı olarak gösterilmiştir.

DARICA'NIN İLK SANAYİ KURULUŞLARI

Darica Un Fabrikası

Darica'da İstihkam Tabur Komutanlığı içinde bulunan dört katlı kalın taş duvarlarla örtülü görkemli bina, un değirmeni ve deposu olarak kullanılmıştır. vUzun yıllar askeri kışla olarak kullanılan bu binanın üst katları yı-

kılarak iki kata düşürülmüştür.

Bu un deposu bölgenin en büyük un deposu ve değirmeni olup, tüm bölgedeki tahıl burada öğütülerek depolanır ve buradan gemilerle diğer kentlere gönderilirdi.

Darica Un Değirmeni

Denizcilik Bankasının kuzeyinde yer alır. Büyük un fabrikasının kapatılmasından sonra Tahir Kavala tarafından yaptırılmış ve bir değirmen işçisinin burada ölümü neticesinde yine Tahir Kavala tarafından kapatılmıştır.

Un Değirmeninden Günümüze bir katlı taş örme küçük bir yapı kalmıştır. Yüksek Anıtlar Kurulu'nun korumasında olan bu bina hala kullanım dışıdır.

Darica'da Zeytinyağı Sanayi

Darica'da basit usullerle çalışan ve el preslerine sahip olan 5 tane yağhane vardı. Darica halkı kendi yağ ihtiyaçlarını temin ettikleri gibi az miktarda da İstanbul'a gönderirlerdi.

Zeytinyağı elde edildikten sonra kalan prınayı kasabalı gübre olarak kullanır veya İstanbul'a götürüp satardı.

Darıca'nın İlk Kaymakamı Osman Ateş ile Devr-i Alem

Darıca ilçesinin ilk Kaymakamı sayın Osman Ateş ile "Tarih ve Kültür Turizminde Marka Şehir " Darıca ilçesini konuştuk.

İlkler vardır unutulmaz ve çok önemlidir. Darıca ilçesinde ilkleri var. Darıca ilçesinin ilk Kaymakamı Osman Ateş. Belde belediyesi iken ilçe olan Darıca'yı Kaymakam Ateş'ten dinleyerek tarihe not düşüp zamana noterlik yapıyoruz.

Darıca Kitap ve Belgeseli'nin sorularını cevaplandıran Darıca Kaymakamı Osman Ateş Devr-i Alem kamelelerine şu bilgileri verdi.

Belgesel Yayıncılık: Darıca'ya atamanız nasıl oldu?

Darıca Kaymakamı Osman Ateş: "İzmit merkeze daha önce gelmek istiyordum. Daha önce görev yaptığım Bilecik'te görev süresi dolunca tayin beklentisi oluştu. 2008 yılı Şubat ayında bakanlığa dilekçe verdim. 5 tercih hakkım vardı. Sakarya, Ankara, İstanbul, Kocaeli ve Bursa'yı tercih ettim. Vali Yardımcısı olarak İzmit'e gelmek birinci tercihimdi. Ama bu arada ilçeler kuruldu. Yeni kurulan 5 ilçeden 2 tanesi kalmıştı. Çayırova ve Darıca. 11 Haziran 2008 tarihinde Darıca Kaymakamlığı'na atandım."

B. Y.: Göreve başlamadan önce Darıca hakkında neler biliyordunuz?

Darıca şimdi nasıl?

D. K. O. A.: "Daha önce Darıca'yı hayvanat bahçesinden biliyordum. İlk olarak Eski Gebze Kaymakamı Mehmet Emin Avcı ile belediye başkanı sayın Şükrü Karabacak'ı ziyaret ettik. Darıca 140.000 nüfusu ile Marmara'da gelişen bir ilçe. Güzel bir belde. Sahil kenarında olması mutlak bir üstünlük. Ancak eskiden daha güzelmış. Sanayi kenti Gebze ile iç içe olması, İstanbul'a yakın uzaklıkta bulunması, kara ve demir trafiğinin buradan geçmesi, Darıca için büyük bir avantaj. Yalnız Darıca'nın köyü yok. Köy olmayınca orman olmuyor, bağ olmuyor bunlar ise birer dezavantaj. Bir yerde köy yok ise Organize Sanayi Bölgesi kurulamaz, toplu konut gibi modern projeler yapılamaz."

B. Y.: Kurucu Kaymakam olarak zorluklar ile karşılaştınız mı?

D. K. O. A.: "Kurucu kaymakam olarak zahmet çekmedim. İSU mülkiyetinde olan binayı hazır bulduk. Binanın içine boya badana yaptık. Makam odasını kaymakam odası yaptık. İSU Şube Müdürü İsmail Demirci bize ev sahipliği yaptı. Kurucu olmak heyecan veriyor. Belde halkının göstermiş olduğu yakın bir ilgi var. Darıca varlık olarak zengin bir yer. Tek belediye olan yerde sıkıntı da olmuyor."

Osman Ateş Kimdir?

Darica Kaymakamı Osman ATEŞ, 14.05.1962 yılında Bursa'nın İznik ilçesinde doğdu. İlk ve ortaöğrenimini İznik'te tamamladı. 1983 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun oldu. 1984 yılında Bursa Kaymakam adayı olarak göreve başlayan ATEŞ, daha sonra sırası ile Hatay ili Hassa ilçesi Kaymakamlığı, Erzurum ili Oltu ilçesi Kaymakamlığı, Malatya ili Battalgazi ilçesi Kaymakamlığı ve Konya ili Kulu ilçesi Kaymakamlığı görevlerinde bulundu. 1998- 2003 yıllarında Çankırı Vali Yardımcılığı yapan Ateş, 2003 yılından itibaren Bilecik Vali Yardımcılığı görevini yürütmekte idi. Darica'nın İlçe olması ile birlikte Darica Kaymakamlığı'na atanan Osman ATEŞ Darica Kaymakamı olarak görevine devam etmektedir.

B. Y.: İlk geldiğinizde nerede kalıyordunuz? Lojmana ne zaman taşındınız?

D. K. O. A.: “Geldiğimde ilk önce Yapı Kredi Sosyal Tesisleri bana ev sahipliği yaptı. Daha sonra 2008 yılında lojmana taşındım.”

B. Y.: Darica'nın sorunları var mı? Darica için neler yapılabilir ?

D. K. O. A.: “Gebze bölgesi geniş bir havza. Bölge halkının sahile inip nefes alabileceği yer Darica. Bunun için burayı daha fonksiyonel hale getirmek ve yaşam alanı formatına sokmak lazım. Çarpık kentleşmeden kurtulmak ve şehir görünümüne kavuşmak için Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin üst otorite olarak önderlik etmesi gerekir. Arıtma tesisi önemli. Denizdeki bu temizliği karaya da taşımak önemli. Darica'da kültür,turizm ve hizmet sektörü geliştirilebilir. Burada da Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin üst otorite olarak yönlendirme yapması gerekir. Belediyeler için kentin imar ve ihyası birinci sırada gelir. Bir ilçede kaymakam; güvenlik ve asayiş, sağlık, eğitim, nüfus, spor, gençlik ve tapu kadastro ile ilgilenir. İlçenin imar ve ihyası için özel bütçeli kuruluşların yani belediyelerin, park, bahçe ve alışveriş merkezi vb. yapması gerekiyor.”

B. Y.: Darica'yı üç kelime ile nasıl anlatırsınız?

D. K. O. A.: “Darica'yı üç kelime ile anlatacak olursak; doğal güzellik, turizm ve yaşanabilecek kent olarak tanımlayabiliriz.

KÜLTÜR VE TURİZMDE DÜNYA KENTİ DARICA

Darica'nın Tarihi ve Turistik Yerleri

Gebze'den ayrılarak ilçe statüsüne kavuşan Darica Gebze'den farklı olarak endüstrisi ile değil, turizmle ön plana çıkmakta. Darica'da bulunan tarihi kaleler, limanlar, un değirmenleri, yağ haneler ve ticaret yerlerinin varlığı ve yapılaş tarihleri Darica'nın geçmiş tarihini de yansıtmakta.

Tarihi eserler ve doğal güzellikler bir bölgenin manevi tapu senedir. Darica'da eski dönemlere ait tarihi eserlerden ayakta kalabilenler çok azdır. Tarihi eserler, depremler ve yangınlar sebebiyle harap olmuş ve izleri tamamıyla kaybolmuştur. Darica'nın tarihi eserleri ve doğal güzelliklerin'den bazıları şunlardır.

Marmara'nın İnci gerdanlığı Bayramoğlu Yarımadası

Darica turizm, eğlence ve mesire yeri olarak ön plana çıkıyor. Muhteşem güzellikteki sahili, tarihi kalesi, turistik otelleri, kampları, tatil köyleri, kuş cenneti ve hayvanat bahçesi ile yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çekmekte. Bayramoğlu Darica'ya bağlı olmasına rağmen genellikle İstanbulluların

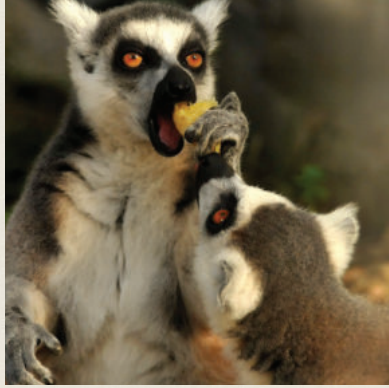
tercih ettiği bir yazlık beldedir. Bayramoğlu'na cazibe merkezi demek bile, bu nadide yeri tasvir etmek için cılız kalır. Tuzla ve Darica arasında kalan Bayramoğlu aslında bir yarım ada. Bu yarımada da bahçeli villalar, birkaç otel ve kamu ve özel kuruluşlara ait dinlenme tesisleri bulunmaktadır.

Darıca Kuş Cenneti, Hayvanat Bahçesi ve Botanik Parkı

Cıvılcıv, rengarenk envai çeşit hayvan ve bitkinin bulunduğu Darıca Faruk Yalçın Hayvanlar Alemi ve Botanik Parkı'na da Darıca ev sahipliği yapıyor. Burası gerçekten ayrı bir dünya. Turizmi ve tarihi değerleri ile ön plana çıkan Darıca'nın marka değeri olan turistik yeridir.

Yerli ve yabancı ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi gören Darıca Faruk Yalçın Hayvanlar Alemi ve Botanik Bahçesi 1990 yılında 80 bin metre karelik alan üzerinde Darıca - Bayramoğlu bölgesinde ilk Türk Özel Hayvanat Bahçesi olarak kurulmaya başlar. Başlangıçta bir kuş parkı olarak 'Kuş Cenneti' ismi altında kurulan parka bütün dünyada mevcut en önemli kuş türleri getirilir. Zamanla halkın hizmetine sunulan hayvanat bahçesinde halen 200 çeşit hayvan bulunmakta. Ayrıca 400 bitki türünün üzerindeki zenginliğiyle de, Türkiye'nin sayılı botanik parkları arasında yer almaktadır.

Ülkemizin tek Avrupa Hayvanat Bahçeleri ve Akvaryumlar Birliği'nin tam üyesi olan park, bu birliğin getirdiği kalite ve uygulama standartlarına sahip.

Darıca'ya Hizmet Yapan Hayırseverler

Darıca'nın eğitim, sağlık ve diğer kamu hizmetlerine bir çok hayırsever katkı sundu. Darıca'ya hayırsever işadamları ve sanayiciler tarafından yaptırılan okul sayısı 18. Bu ilçeye okul kazandıran işadamlarının çoğu Darıca'da oturuyor. Darıca'ya son hayır hizmetini ise İşadamlı Mehmet Destebaşı yaptı. Deste-başı, yıllardır yaşadığı Emek Mahallesi'ne babası Hacı Kemal Destebaşı adına Camii, Bilgi evi ve park yaptırdı.

Hacı Mehmet Tahir Kavala isminde hayırsever ve örnek bir vatandaş tarafından 1950 yılında takriben 550 bin lira sarf ile modern bir anlayışla camii ve imamevi ve abdest alma yeri ile Kur'anı kerim dersi verilen talebelerin çalışma, istirahat ve yatmalarına mahsus üç katlı bir okul binası yapılmıştır.

Son yıllarda Darıca'ya eğitim ve sağlık hizmeti yapan Hayır sever kişi ve kuruluşlardan bazıları ise şunlardır. "Seyit Savaş Öztanık Sağlık Ocağı, Aslan Çimento Endüstri Meslek Lisesi ve İlkokulu, Sarkuysan İlköğretim Okulu, Borusan Lisesi, Süreyya Yalçın İlköğretim Okulu, Servet Çanbol İlköğretim Okulu, Neşet Yalçın Süper Lisesi, Yapı Kredi Deniz Yıldızları Lisesi.

Darıca ile özdeşleşen Pelikan

Darıca'nın sembolü ve sevgilisi haline gelen Pelikan, ilçede yaşayanların vazgeçilmezi. Darıca'nın merkezinde bulunan asırlık çınar ağacının altında bulunan çay bahçesine yolunuz düşerse, tek kanadı kırık olan Beyaz Pelikan kuşuyla hatıra fotoğrafı çektirmeyi sakın unutmayın. Buraya bir şekilde yolu düşüp te yorgunluk çayı içerken Pelikanla, anısında yeni bir sayfa açmayan çok azdır.

Darıca'nıntek kanatlı beyaz meleği olan Pelikan, sahil kenti ile adeta özdeşleşerek, Darıca'nın sembolü olmayı sürdürüyor

DARICA'DA TARİHİ KALELER

Darıca Kalesi

Tarihi eser niteliğinde bir kaledir. Kalenin Bizanslılar döneminde, imparatorluk topraklarına yapılabilecek muhtemel akınlara karşı bir koruma kalesi ve de Körfezin güney sahillerine geçişte bir nevi iskele olarak kullanıldığı sanılmakta. Osmanlılar, döneminde ise Körfezin karşı tarafa geçişlerde Diliskelesi-Hersek arası kullanıldığından bu kalenin eski önemini yitirmiş olduğu anlaşılmakta. Zamanımıza bu kaleden sadece küçük bir sur parçasıyla bu sur'un batı ucunda ayakta kalan bir burç intikal etmiş bulunuyor.

Filokrini Kalesi

Filokrini Kalesi, İzmit Körfezi sahilinde bulunan Darıca ile Tuzla arasında ve deniz kıyısındadır. Bu kalenin altında Bizans zamanından kalma Hristos adı ile bilinen bir ayazma vardır. Filokrini ismi kelimeden oluşur. Filo: dost, krini: çeşme demektir. Yani dostların çeşmesidir. Bir rivayete göre İraklis ve Argonavtlar bu limana uğrayarak bu ayazma suyundan içmişler ve gemilerine almışlardır. Bundan dolayı buraya dostlar çeşmesi denmiştir.

DARICA'DA TARİHİ CAMİİLER

Darica Pertev Paşa Camii

Bu camii daha çok Yerli Camii olarak tanınmaktadır. 1785 yılında Osmanlı Devlet adamı Seyyit Mehmet Pertev Paşa tarafından yaptırılmıştır. Pertev Paşa

Cami bazı tarihi araştırmalara göre Aslan Çimento'ya giden yol üzerindeki Sağlık ocağı binası yanında bulunmaktaydı, bugün tümü ile yıkılmış olan Pertev Paşa Camii'nden bugün hiç bir iz kalmamıştır..

Hamidiye (Yerli) Camii

Darica'da bir başka tarihi eser ise Cami mahallesine adını veren Hamidiye camisidir. Sultan Abdülhamid tarafından yaptırılan cami'nin adı daha sonra değiştirilerek Yerli cami olarak adlandırılmıştır.

Darica Kavala Camii

Darica merkezinde yer alan camii, Darica eşrafından Mehmet Tahir Kavala tarafından 1950 yılında inşaa ettirilerek ibadete açılmıştır.

DARICA'NIN TARİHİ MEZARLIKLARI

Darıca Nahiyesi çok eski bir yerleşim bölgesiydi. Osmanlı döneminde nahiye olarak Müslüman ve gayri müslimlerin birlikte yaşadığı Darıca'nın iki ayrı mezarlığı bulunmaktaydı. Müslüman mazarlığı Bugün Aslan Çimento'ya giden yol üzerinde-

ki sağık ocağının bulunduğu yerdeydi.

Rumlara ait mezarlık ise sahile yakın bir yerde bulunmaktaydı. Macit Günay'ın belediye başkanlığı sırasında bu mezarlıklar üzerinden yol geçirilerek imara açıldı.

ÇEŞMELER

Çakıroğlu Çeşmesi

Bugün Acı Çeşme olarak da bilinen çeşmenin Rumlardan tarafından yapıldığı sanılmaktadır. Tamiri sırasında ön taraftaki kitabe tekrar yerine konmamış ve kaybolmuştur. Bu sebeple çeşmenin yapılış tarihi kesin olarak bilinmemektedir.

Galibağa Çeşmesi

Tarihi Uluçınar'ın ve Atatürk Anıtı'nın kuzey yönünde, Bayramoğlu yolunun Darıca girişinde yer alan bu çeşme, halkın içme suyu ihtiyacını karşılamak için Darıca eşrafından Galibağa tarafından 1937 yılında yaptırılmıştır.

Eski Cami Çeşmesi

Eski Cami'ye giden yol üzerindedir. Çeşmenin kitabesi vardır. Kitabeden çeşmenin Hicri 1200, Miladi 1785 tarihinde Tokatlı Ali Usta tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır.

Çınaraltı Çeşmesi

Merkezde bulunan çınarlardan ismini alan çeşmenin ne zaman yapıldığı bilinmemektedir. Çeşme halen kullanılmaktadır.

Darıca Feneri

Geçmişten gelen birikimiyle, tarihimizi aydınlatan Darıca deniz feneri 1896 yılında deniz yolcularının, karaya çarpmadan yollarına devam edebilmeleri için yapılmıştır.

Fener 15 saniyede bir çakarak 25 mil mesafedeki gemilere kılavuzluk eder. Denizden yüksekliği 20 m olan ve 114 yıldır hizmet veren fenerin tüm bakımı 5 kuşaktır aynı aile tarafından yapılmaktadır.

TARİHİ DARICA ÇINARLARI

Darıca merkezde Atatürk Anıtının hemen ön cephesinde büyük bir Çınar ağacı vardır. Çınarlı Kahve adını da bu Ulu Çınar'dan almaktadır. Ulu Çınar, Darıca'yı sembolize etmektedir. 1935'de Romanya'nın Köstence kentinden Darıca'ya göç eden bir Tatar aile tarafından dikilen uluçınarın cömert gölgesinde, özellikle yaz aylarında Darıca sakinleri dinlenmektedir.

Bir başka Çınar ağacında Darıca-İstasyon yolu üzerindeki Çınar mevkindedir. Tabiat varlıkları koruma kurulu tarafından tescil edilen asırlık bu Çınar ağacı Darıca'nın anıt ağaçların'dan en önemlisidir. Bu çınarlar ağaçlarından başka Darıca'da tarihi Zeytin ve diğer meyve ağaçlarında bulunmaktadır. Darı-

ca'daki Tarihi anıt ağaçlarla ilgili geniş çaplı araştırmalar yapılması gerekmektedir.

DİĞER TARİHİ ESERLER

Diposta

Eski ilkokul binasının bahçesine bitişik, sahile inen yol üzerinde, günümüzde Tekel binası olarak kullanılan basit dik dörtgen planlı iki katlı binadır. Birinci kata yol tarafından büyük bir kapıdan girilir. Bu kapının hemen sağından ağaç merdivenle ikinci kata çıkılır. İkinci katın zemini ağaç döşemeden yapılmıştır. Bir Rum tüccarı bu binanın birinci katını depo, ikinci katını ise dikiş makinesi, mutfak eşyaları gibi malların satış yeri olarak kullanmıştır. Daha sonra Tahir Kavala burayı tütün deposu olarak kullanmıştır.

Keremyalı

Bugünkü Aslan Çimento Fabrikası sahası içinde kalan ve fabrika tesislerinin batısında bulunan sütun kaideleri ile başlıkları, burada bir köşk bulunduğuna işaret etmektedir. Keremyalı'da 10-12 metre derinlikte ve 8-10 m. çapında, tabanı Horasan harcı ile kaplı, duvarları Horasan

harcı ile tuğla- kiremit örülü, silindirik şeklindeki yapının iki tünel girişi bulunmaktadır. Ayazma kaynağından bir tünel ile alınan suyun sarnıç görevi yapan yapıda toplanarak yine güney çıkış kapağından tünelle Taş Liman'dan akıtıldığı sanılmaktadır.

TARİHİ DARICA EVLERİ

Bugünkü Yalı Mahallesinde bulunan ahşap, kendine özgü mimari yapıya sahip, çoğunluğu çok katlı olan tarihi Darica evleri uzun süre maliyeye kayıtlı askeri lojman olarak kullanılmıştır. Yüksek Anıtlar Kurulu'nun uzmanları tarafından bu evler üzerine araştırma yapılarak korumaya değer tarihi eser görülmüş ve Yüksek Anıtlar Kurulu tarafından koruma altına alınmıştır.

Eski İlkokul Binası

Kilise Üslubunda inşaa edilmiş olup Darıcanın yerli Rumlarından intikal etmiştir. Eski ilkokul diye bilinen ve Rum Çocuklarının ortaokul düzeyinde eğitim gördüğü üç katlı bu yapı, büyük yangından sonra bütün kiliselerin yanmasıyla kilise olarak kullanılmaya başlanmıştır. Daha sonra kiliseden okula dönüş-türülmüştür. 1929-1962 senelerin-

de 33 yıl ilkokul binası olarak hizmet vermiştir. 1962 yılında bir deprem sonucu duvarları çatladığından boşaltılarak terk edilmiştir. 1990 yılında çıkan bir yangınla binanın ahşap kısmı yanmış, ikinci katta bulunan İsa, Meryem, melek freskleri zarar görerek çok az kısmı belli belirsiz kalmıştır. Günümüzde harabe halindedir.

Darıca'da Bir Kral Sarayı

Darıca uluslararası bir kent. Öyle ki Kralların bile gözdesi olmuş Darıca. Birleşik Arap Emirlikleri Kralı Şeyh Zayad Bin Sultan Elnahayan Dubai kadar güzel gördüğü Darıca- Bayramoğlu'nda 1985 yılında Darıca'nın tanınmış eşrafından Necmettin Bayramoğlu tarafından 80 dönüm yer satın alarak bir saray yaptırdı.

Darıca'nın Bayramoğlu mevkiinde, Marmara'ya hakim 80 dönüm-

lük bir alan üzerine kurulan bu göz kamaştırıcı saray, cepheden bakıldığında Topkapı Sarayını hatırlatıyor. Çevresi üç metre yüksekliğinde muntazam beton duvarla örülmüş. Giriş iki büyük demir kapıyla sağlanıyor. Bodrumu ile birlikte üç katlı olan sarayda 54 oda bulunuyor.

Bu görkemli saray içerisinde kral dairesi, merhaba, sohbet ve süper meclis salonlarında barındırmakta.

Tarihi Gar Binası

Eski Postahane

Tarihi Askeri Revir

DARICA'DA BELEDİYE TARİHİ

6. BÖLÜM

Darıca Belediyesi'nin Kuruluş Tarihi

Bir süre bucak (Nahiye) müdürleri tarafından yönetilen Darıca Belediye Teşkilatı Osmanlı döneminde kurulmuş ancak Cumhuriyet'in ilanından sonra 1926 yılında işlerlik kazanmıştır. Daha sonra bizzat halk tarafından seçilen partili belediye başkanlarınca idare edilmiştir. Bunda maddi imkanların sınırlı veya kısıtlı olmasının payı büyük. Hizmetlerin imar projelerine dayalı, planlı, programlı ve ileriye dönük bir tarzda geliştirilmemesi, çarpık kentleşme şartlarının doğuşuna sebep teşkil etmiştir. Ancak yakın yıllarda, teşkilata bilinçli kentleşme anlayışının hakim olmasıyla istenilen düzeyde sonuçların alınmasına başlandı. Darıca Belediyesi'nin kuruluş tarihi bazı kaynaklarda 1926, bazı kaynaklarda 1910 yazmaktadır.

1955'te Darıca; Bağlarbaşı, Cami, Yeni, Yalı ve Zincirlikuyu adlı beş mahallelerden oluşup, 780 hane ile 50 kadar dükkan ve işyerinden ibaretti. Belediye teşkilatı (m. 1910) ile posta telefon merkezi bulunuyordu. Haritası 1953'te, imar planı 1955'te yapılmıştır.

Kasabada bir ilkokul, 5 fırın, tarım kredi kooperatif, 7 zeytinyağı imalathanesi ve Çimento fabrikası bulunmaktaydı. Ayazma ve Kumlar isimlerindeki mesire yerlerine karadan ve denizden gidilebilirdi. Kasabada Pazar kurulmadığından halk önemli ihtiyaçlarını tren yoluyla gittikleri Pendik pazarından temin ederlerdi.

Önceleri aydınlatma "Tenvirat petrol" lambaları ile, sokaklarda ise lüks lambaları ile yapılırdı. 1950 senelerinde ise kasabada dinamo ile işleyen bir doğru

akım elektrik şebekesi kurulmuştur. Dinamo geceleri saat 12'ye kadar çalışıyor ve kasabanın elektrik ihtiyacını karşılamıyordu.

Belediye Arslan Çimento Fabrikası ile anlaşarak 1955'te kasabanın elektrik tesisatının yapımına başlamıştır. Elektrik Çatalağzı'ndan fabrikanın transformatöründen 6000 Wat olarak gelmekte oradan da Darıca'nın içinde evlere 220 vata indirilerek kullanılmaktaydı. Ayrıca şehir transformatöründe de elektrik 350 wata indirilerek kullanılıyordu. Elektrik şehre 1958'de gelmiştir. Kasabanın içme suyu yoktu. Gebze'den damacanalarla ve bidonlarla gelmekteydi. Gebze'ye 3km. mesafeden Yumrukaya çeşmesinden gelmekteydi. Darıca'da 23 tane su kuyusu olup bunlardan 12 tanesi halka aitti. Ayrıca 6 tane çeşmesi olup suları kuyu suyu idi.

Darıca'nın yarısı okuma yazma öğrenmişti. Nahiye'nin tek okulunun 450 talebesi vardı. Okul binası Osmanlı döneminde kalma olup, 1910 yılına kadar kilise vazifesini görüyormuş. Darıca'da ortaokul yoktu. Orta okul eğitimi için Gebze'ye gidilmekteydi. 1955 senesine kadar orta okula giden talebenin adedi 15 kişiyi zor buluyordu. Çünkü Gebze'ye gelmek için kışın çok sıkıntı çekerlerdi. Daha sonra talebeler yeni gelen nahiye müdürü (Vahit Özen) Bey'in garnizondan temin ettiği askeri cemse ile Gebze'deki okula gidip gelmeye başladılar. Vital Cuinet'in "La Turkie'de Asiya" adlı eserinden Osmanlı zamanında Darıca'da üç tane grek ortodoks okulu olduğunu yazmakta.

Darıca'da görev yapan Belediye Başkanları

1) Galip Ağa	13) Hasan Ciddi
2) Recep Efendi	14) Ali Kılıçarslan
3) Fadıl Sünear	15) Bedri Dinçer
4) İsmail Bayramoğlu	16) Nevzat Özcan
5) Hakkı Biriciksan	17) Macit Günay
6) Mustafa Erkman	18) Şeref Aktar
7) İbrahim Fildişi	19) Zeki Bozkurt (1984-1988)
8) Naci Kunt	20) Zihni Topçu (1989-1994)
9) Ahmet Yeğen	21) İbrahim Pehlivan
10) Ferih Hızal	(1994- 1999/ 1999 - 2004 . 2. dönem)
11) Ali Arıcan	22) Şükrü Karabacak
12) Ecmal Sünear	(2004- 2009 / 2009. (2. dönem devam ediyor)

DARICA BELEDİYESİNE BAĞLI MAHALLELER

Camii Mahallesi:

Darica'nın eski mahallelerinden olup, Darica merkezde bulunmaktadır. Adını mahalledeki tarihi Hamidiye (Yerli) Camii'nden almaktadır.

Sırasöğütler Mahallesi:

1985 yılında mahalle oldu. Adını burada bulunan söğüt ağaçlarından alınan Sırasöğütler mahallesi 2008 yılında Gebze'den ayrılarak Darica İlçe'sine bağlandı.

Zincirlikuyu Mahallesi:

Darica'nın ilk mahallelerinden olan Zincirlikuyu Mahallesi 1924 yılında kuruldu. Adı mahallede eski zamanlarda bulunan kuyulardan alan mahallenin nüfusu 22.000 civarında..

Yeni Mahalle:

Cumhuriyetin ilanından sonra kurulan mahallenin nüfusu 1500. Bu bölgede meydana gelen büyük bir yangından sonra, mahalle yeniden inşa ve imar edilmiş; ardından da bu isim verilmiş.

Yalı Mahallesi:

2500 nüfusu olan ve Yunanistan'dan deniz yoluyla gelen insanların ağırlıkta yaşadığı mahalleye yalı adı verilmiş.

Bağlarbaşı Mahallesi:

Nüfusu yaklaşık 20.000 civarında olan mahalleye eski dönemlerde bağlar çok olduğu için bu isim verilmiş.

Nene Hatun Mahallesi:

1976 yılında kurulan mahallenin nüfusu 18.700 civarında. Mahalle adını Erzurum'un, Rus işgalinden kurtuluşunda büyük rol oynayan Nene Hatun'dan almaktadır.

Emek Mahallesi:

Emek Mahallesi'nde 2000 yılında yapılan nüfus sayımına göre 7.981 kişi yaşıyor. Mahallenin nüfusu 2000 yılına göre çok daha fazla artmış ve diğer illerden çok fazla göç almış.

Abdi İpekçi Mahallesi:

1984 yılında kurulmuş olan mahalle adını Gazeteci Abdi İpekçi'den alır. 2008 yılında Gebze'den ayrılarak Darica'ya bağlanmıştır.

Bayramoğlu:

Bayramoğlu mahallesi adını 1974 yılında burayı satın alan İşadamı Necmettin Bayramoğlu'ndan alıyor. Mahallenin nüfusu 5.000.

DARICA BELEDİYESİ MAHALLE PAFTALARI

EMEK M.

BAYRAMOĞLU M.

OSMANGAZİ M.

NENEHATUN M.

PIRİ REİS M.

KAZIM KARABEKİR M.

FEVZİ ÇAKMAK M.

CAMI M.

BAĞLARBAŞI M.

ZİNCİRLİ
KUYU

YENİ
YALI

Osmangazi Mahallesi:

1985 yılında kurulan mahalle adını Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey'den alıyor. Mahallenin nüfusu 28.000.

Piri Reis Mahallesi:

Nüfusu 8.600 civarında olan Piri Reis Mahallesi adını Büyük Türk Denizcisi Piri Reis'ten alır.

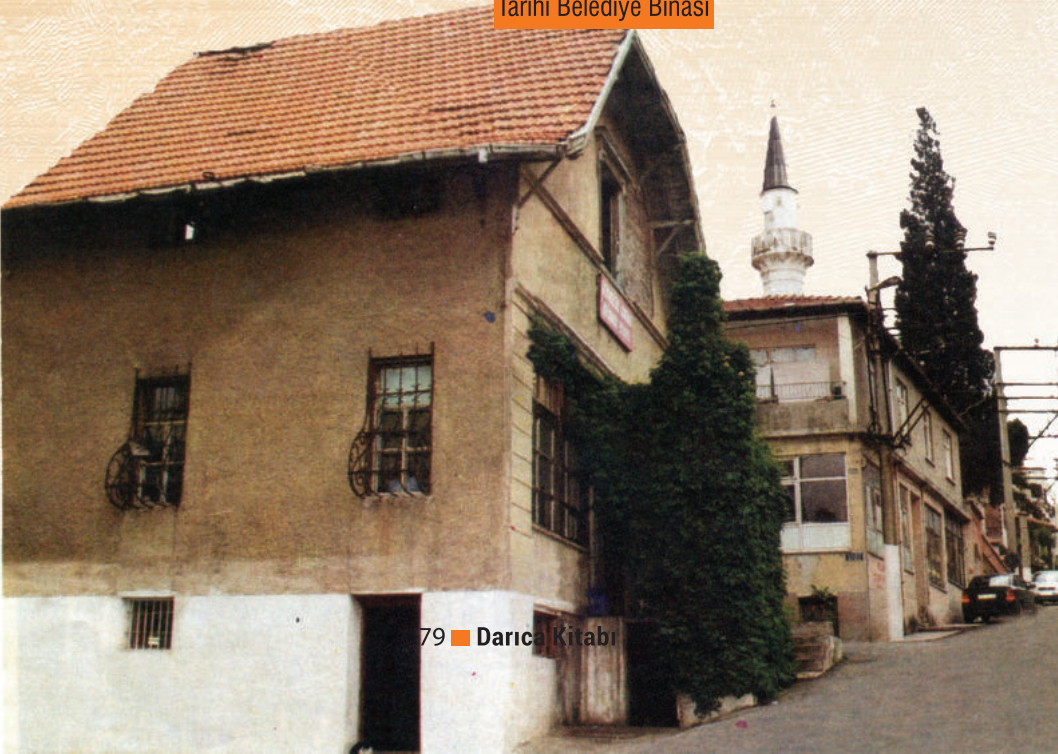
Kazım Karabekir Mahallesi:

Mahallenin adı Kazım Karabekir Paşa'dan gelir. Kazım Karabekir Mahallesi Erzurumluların çoğunlukta olduğu bir mahalledir; Paşa Erzurumlu olmamasına rağmen o Erzurumluları, Erzurumlular ise Paşa'yı çok sevdikleri için bu ismi vermişlerdir. 1985 yılında kurulmuştur.

Fevzi Çakmak Mahallesi:

1985 yılında kurulmuş olan mahallenin nüfusu 19.000. Mahalle adını Sakarya Meydan Muharebesinde Başkomutanlık yapmış olan Fevzi Çakmak'tan alıyor.

Tarihi Belediye Binası

Şehirler ve Kùltürler Kaynaşması ile Kurulan Gönùl Köprüsü

“Toplumların zenginliği, kendi farklılıklarını toplumsal kaynak olarak kullanabilme yeteneği ile doğru orantılıdır.” sözünden hareketle bölgemizdeki sivil toplum kuruluşlarının da destek ve katkılarıyla 2007 yılında Şehirler ve Kùltürler Kaynaşması Etkinlięi adı altında ilkinin gerçekleştirdiğimiz etkinliğimiz halkımızın her geçen gün artan ilgi ve katılımlarıyla sadece ilçemizde değil yerel ve ulusal basın ve medya kuruluşlarının da tanıtımlarıyla ÷lke çapında ses getiren bir etkinlik haline gelmiştir.

Belediyemizin ilçemizde etnik milliyetçiliği ortadan kaldırarak, tüm güzellikleri bir arada yaşama ve yaşatma a-

dına düzenlediği ve ilçemizi bölgede bir marka şehir haline getiren Şehirler ve Kùltürler Kaynaşması Festivali'nin önemini ortaya koymuştur.

Darıca'da insanlar birlik ve beraberlik içinde bir ay boyunca aynı sahnede farklı kùltürleri tanıma fırsatı yakalıyor.

Darıca'da her dernek kendi kùltürlerini, kendi müziklerini, kendi şiveleriyle tanıtmaya imkanına kavuşuyor. Darıca'da Erzurum'dan Edirne'ye, Karadeniz'den Ege'ye, Güneydoęu'dan Balkanlara bir kardeşlik destanı yazılıyor. Darıca her yaz Geleneksel Şehirler ve Kùltürler Kaynaşması'nda buluşuyor.

Darıca Sahilinde Gönül Birliği Kapısı

Darıca'nın sembolü ve alameti farıkası "Gönül Birliği Kapısı" "Kapı, ülke topraklarımızdan geçen medeniyet kurucusu 3 büyük Türk devletinin güçlerinin şimdi ve burada birleştirilmesi ve bir vizyon sunmasını simgeliyor. Kapının tepe noktasında duran yıldız, hilaller ve süslemeler 3'lü bir kompozisyonla bir araya geliyor ve Darıca ya gelenleri karşılıyor. Kapıdaki simgelerin her birisinin özel anlamları var

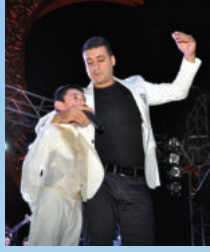
Osmanlı Hilali: Osmanlı imparatorluğu 3 kıtada İslam hakimiyetini kurma idealini temsilen hilali kullanmıştır. Kelimenin harfleri eski bir harf şifresi olan ebce hesabına göre rakamsal olarak 99'dur. Bu da Allahın 99 ismini gösterir. Osmanlı hilalleri dünyada hak,

hukuk, adaleti yaymanın sembolleridir.

Selçuklu Süsleme Sanatı Kündekari: Hilalin içindeki kündekari süsleme sanatı Selçuklu Devletinin mimari sembolü olan stilize yıldız sayısal olarak Cennetin 8 kapısını ve 8 Erdemi temsil etmektedir. Bunlar; merhamet ve şevkat, sabretmek, doğruluk, sırt tutmak, sadakat, fakirliği ve acizliğini bilmek, cömertlik ve şükretmektir.

Cumhuriyet Yıldızı: Türk bayrağındaki yıldız cumhuriyetin, demokrasinin ve bir arada yaşamının sembolüdür geçmişle barışık ve her iki medeniyetin üstüne kurulan cumhuriyet Türk medeniyetini daha ötelere taşıyacaktı.

daha büyük mürüvvetlerini görmeyi temenni ediyorum. Darıca Belediyesi olarak sizlerin büyük desteğiyle toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaç ve taleplerine önem veren bir hizmet anlayışını ortaya koyabilmenin bilinci ile hareket ediyoruz. Bu yıl 550 çocuğumuzun sünnet edilmesi sürecinde bütün masraflarımızı sponsorlarımızla birlikte karşıladık bu anlamda bizlere büyük destek veren sponsorlarımıza teşekkür ediyor herkese iyi eğlenceler diliyorum” şeklinde görüşlerini ifade eden Başkan Kara-

bacak sünnet şöleninin sponsorlarının temsilcilerine çiçek ve hediye takdim etti.

SÜNNET ŞÖLENİ FUAT SAKA KONSERİ İLE SONA ERDİ

Darıca sahilinin eşsiz atmosferinde devam eden sünnet şöleninde gerçekleşen havai fişek gösterilerinin ardından sahne alan Karadeniz müziğinin güçlü sesi Fuat Saka şarkılarıyla ve sahne performansıyları Darıca sahilini dolduran çocuklara ve on binlerce vatandaşa unutulmaz bir konser verdi.

Darıca'da sağlık hizmetleri

- ✓ Darıca Farabi Devlet Hastanesi
- ✓ Pirireis Mah. Seyyid Savaş Öztanık Sağlık Ocağı
- ✓ Kazım Karabekir Mahallesi Hacı İsmail Çopur Sağlık Ocağı
- ✓ Sıra Söğütler Mahallesi Sağlık Ocağı Hizmet Açıldı

Darıca Belediyesi tarafından yapılan parklar

- ✓ 30 Ağustos Zafer Parkı
- ✓ İlke Sitesi Parkı
- ✓ Nenehatun Parkı
- ✓ M.Akif Ersoy Parkı
- ✓ İrfan Dumlupınar Parkı
- ✓ Fatih Sultan Mehmet Parkı
- ✓ İyigün Sitesi Parkı
- ✓ Mevlüt İhsani Parkı

DASYİS

DARES

Darıca Belediyesi olarak spora ve sporcuya büyük önem vermekteyiz. Bu yüzden Darıca Belediyesi Eğitim ve Spor kulübümüzü hayata geçirdik. Bölgemizde atletizmin altyapısına nitelikli sporcular yetiştirmeyi hedeflemekteyiz. Bu çalışmalarımızın meyvelerini toplamaya başladık. DARES kulübü sporcularından Sabahattin Karayel Uluslararası Balkan Kros Şampiyonasında 1.'liği alarak atletizm alanında ülkemizin göğsünü kabartmıştır.

DASYİS (Darıca sporun yıldızlarını seçiyor) projesi kapsamında bölgemizde bulunan 19 okuldan 900 öğrencinin katıldığı elemelerde, çeşitli branşlarda (20 metre sprint, dikey sıçrama, durarak uzun atlama ve top fırlatma) profesyonel ekip ve ekipmanlarla derecelendirmeler yapıldı. Seçilen yetenekli öğrenciler DARES kulübünde eğitim sürecine alındı.

Darica'ya Yapılması Planlanan Bazı Projeler

- ✓ Darica Kültür Merkezi
- ✓ Darica Olimpik Atletizm Pisti Ve Antrenman Sahası
- ✓ Darica Kapalı Yüzme Havuzu
- ✓ Darica Marina Projesi
- ✓ Darica Şehir Giriş Kapısı

DARICA'NIN SPOR TARİHİ
8. Bölüm

Darıca Gençlerbirliği

Sarı-yeşil renklere sahip Darıca Gençlerbirliği 1934 yılında kurulmuştur. Kulübün kurucuları Naci Kunt, Halil Güler, Nazım Kesici, Nuri Gülver ve Manifaturacı Nuri'dir. Darıca İlçe stadında top koşturan takımın başkanlığını Halil Akbaşoğlu, teknik direktörlüğünü ise Mehmet Kaya yapmaktadır.

Bugüne dek pek çok resmi müsabakaya çıkan temsilcimiz tarihinde 1998-99 sezonunda 3.Lig'de şampiyonluğa adını yazdırarak en önemli başarısını kazanmıştır. Ayrıca 2001-

2002 sezonunda ise play-off'a yükselme başarısını göstermiştir.

U-13, U-14, U-15, U-16 ve diğer tüm alt kategorilerdeki takımlarıyla alt yapıya önem veren ve 2012-2013 sezonunda 3. Lig 3. Grup'ta mücadele edecek olan sarı-yeşilli ekip modern görünümlü tesisleriyle dikkat çekmektedir.

Darıcalıların maçlara oldukça ilgi gösterdiği Darıca Gençlerbirliği'nin taraftar grubunun adı ise DARGET'dir.

Darıca Belediye Eğitim Spor Kulübü

Darıca tarih, kültür ve sağlıkta marka şehir olma yolunda hızla ilerlerken, spor adamı kimliği ile ön plana çıkan Darıca Belediye Başkanı Şükrü Karabacak spor alanında büyük başarılarla imza atıyor.

Darıca'da bugün futboldan yarı maratona, ata sporumuz yağı güreşten ciritle birçok spor dalında başarılı faaliyet göstermektedir.

Darıca'da yaşayan ve spora gönül veren herkese maddi ve manevi destek veren Darıca Belediye Başkanı Şükrü Karabacak, Sadık Albayrak başkanlığında Darıca Belediye Eğitim Spor Kulübü'nü Darıca'ya kazandırmıştır.

Darıca Belediye Eğitim Spor Kulübü içlerinde milli sporcuların bulunduğu 70 sporcuyla Türk atletizm dünyasına yeni bir soluk kazandırdı ve kısa bir süre içerisinde Balkan şampiyonluğu ve Türkiye şampiyonluğu elde eden sporcular yetiştirdi.

Karabacak'tan Mesaj:

Gençlik yıllarından itibaren spora ve sporcuya verdiği önemle bilinen Darıca Belediye Başkanı Şükrü Karabacak aynı zamanda Darıca Gençlerbirliği kulübünün onursal başkanı. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de spor çalışmalarına büyük destek veren başkan Karabacak, sarı-yeşilli temsilcimizin de her zaman yanında olmaktadır.

Devr-i Alem ekibinin sorularını cevaplandıran Başkan Karabacak, yeni sezonda "bu sezonu şampiyon olarak tamamlayıp önümüzdeki yıl yeniden ikinci ligde mücadele etmeyi hedefliyoruz.

Kadromuzu hedeflerimize uygun olarak takımımızı başarıya taşıyacak futbolcuları transfer ederek genişletiyoruz. Darıca ailesi olarak birlik beraberlik içinde olup takımımızın yanında olduğumuz müddetçe elde edemeyeceğimiz bir başarının olmayacağını düşünüyorum.

İnanıyorum ki 2012 – 2013 sezonu Darıca Gençlerbirliği'nin altın yılı olacak olacak" şeklinde görüşlerini bildirirken, futbolculara kamp döneminde başarılar diledi.

Ata Sporumuz Yağlı Güreşler ve Cirit

Darıca Belediyesi tarafından her yıl ülkemizin ünlü başpehlivanlarının da katılımıyla Nenehatun Stadı'nda düzenlenen yağlı güreşler ise gerçekten görülmeye değer. Darıca'da gerçekleştirilen bu önemli spor ve kültür organizasyonuna her yıl yüzlerce pehlivan katılıyor. Ata sporumuz olan yağlı güreşleri izlemeye gelen insanlara etli pilav, ayran ve dondurma ikram ediliyor.

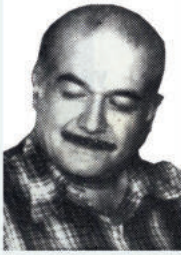
Darıca Belediyesi, yaz etkinlikleri çerçevesinde düzenlediği programlarda Cirit şöenleride göze doldurmakta ve Darıcalılara güzel bir yaz yaşatmaktadır. Piri Reis Mahallesi'nde her yıl yapılan etkinliklere vatandaşlar yoğun ilgi göstermektedir.

Darıca'nın Amatör Spor Kulüpleri

Darıca'da amatör liglerde 4 temsilci bulunmakta. Bunlar;

- 1.) Darıcaspor,
- 2.) Darıca Kale Bayramoğluspor
- 3.) Darıca Türkeli
- 4.) Darıca Marmara Osmangazi

EDEBİYAT TARİHİMİZDE DARICA

9. Bölüm

Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Darıca'dan Dilovası'na

Ünlü seyyahımız Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde verilen bilgilere göre, Darıca İstanbul'dan seksen mil uzaklıktadır. Deniz kenarında yalçın kaya üzerinde kare şeklinde, çok büyük ve sağlam bina edilmiş, taştan, çetin bir kaledir. Limana nazır bir kapısı vardır. Askeri yoktur. Fakat içinde yirmi kadarı örtülü hane vardır. Bir camii olup çarşısı, pazarı, hamamı yoktur. Konstantin oğlu Acem diyarında (Daraşa) yı mağlup ederek Dara evladlarını burada bir mağara içinde ruhban habsine verdi. Sonra bu kaleyi bina ederek ismine "Dara" koydu ki Dara oğulları demektir. Hicri 827 tarihinde Çelebi sultan Mehmed Han burayı fethetmiştir. Hakkımi Kireçcibaşı'dır. Vakıfları Subaşıdır. Gebze Kazası'nın nahiyesidir. Aşağı varoşı üç yüz kadar kiremitli haneler olup bir camii, bir hanı, bir hamamı, küçük bir çarşısı vardır. Gayet güzel

bir liman olduğundan Gebze şehrinin iskelesidir. Gebze Darıca'nın kuzeyinde dağlar üzerinde bir saat kadar mesafede Bağdad ve Erzurum yolu üzerindedir.

Sonra yirmi mil mesafede Dil İskelesi'ne geldik ki burada Konya, Halep, Şam ve Mısır'a giden hacılar, tüccar ve ziyaretçiler at kayıklarına binerek bir mil kadar karşı tarafta bulunan hersek Dili'ne giderler. Burası boğazdır. Şark canibi seksen mil sürer büyük bir körfezdır ki nihayetinde İzmit şehri vardır. Bu Gebze Dili iskelesinde iki eski han, iki ekmekçi dükkkanı, bir bozahane, iki bakkal dükkkanı ve bir çeşme vardır ki üzerindeki tarihten Sultan Murad'ın Bostancıbaşı Mustafa Ağa'nın bin kırk sekizde inşaa ettirdiği anlaşılıyor.

Seyahatname'nin Orjinal Metninde Darıca

İstanbul'dan seksen mildir. Lebi deryada yalçın kaya üzerinde murabba "şekilli, şeddadi bina, taş, sa'b bir kaladır. Limana nazır bir kapusu vardır. serdari, neferati yoktur. Lükün içinde yirmi kadir kiremit örtülü hanesi vardır.Bir camii vardır. Çarşısı pazarı hamamı yoktur.

Konstantin oğlu acem diyarında (Daraşa)’yı mağlup ederek Dara evlatlarını bunda bir gar içinde ruhabına habsine verdi. Sonra bu kalayı bina ederek ismine “Dara” koydu ki Daraoğulları demektir. Bu 827 tarihinde Çelebi Sultan Mehmed Hanın fethidir. Hakkı Kireççibaşı’dır. Evkafı subaşılıktır. Geybuze kazasının nahiyesidir. Aşağı varosu üçyüz kadar kiremitli haneler olup camii, bir hamamı, bir hanı, bir muhtasar çarşısı vardır. Göyet güzel bir liman olduğundan Gekbuze’nin iskelesidir. Gekbuze bunun şimalinde dağlar üzerinde bir saat kadar mesafede Bağdat ve Erzurum tariki üzerindedir.

Bu kalada lenger aldık. Eyyam olmadığından geştibanlar kürek çekerek yirmi

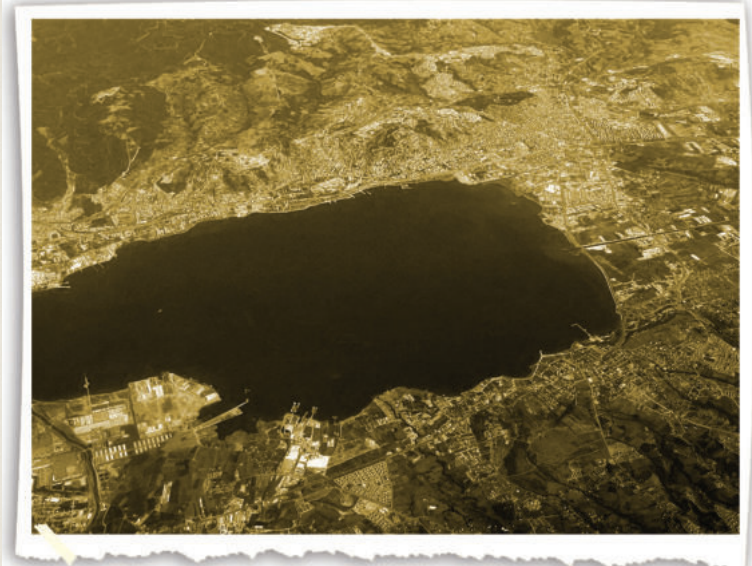
[illegible]

mil mesafede Dil İskelesine geldik ki burada Konya Halep, Şam, Mısır'a giden huccac-ı zevil ibtihaç, tüccar, züvvar at kayıklarına süvar olup bir mil kadar karşı tarafta bulunan Hersek Dili'ne ubur ederler. Zira bir boğazdır.

Şarkı canibi seksen mil sürer büyük bir körfezdir ki nihayetinde İzmit şehri vardır. Bu Gekbuze Dil İskelesinde iki eski han, iki ekmekçi dükkkanı, bir bozahane, iki bakkal dükkkanı ve bir çeşme vardır ki üzerindeki tarihten Sultan Murad'ın Bostancıbaşı Mustafa Ağanın bin kırk sekizde inşaa ettirdiği anlaşılıyor.

Ahmet Mithat Efendi'nin Kaleminden Darıca

Seyyadanei Bir Cevalanda Gebze: Seyyadanei Bir Cevalan isimli eser Ünlü yazar Ahmet Mithat Efendi (1844-1912) yılların da yaşayan ve dünyaca tanınan bir yazar ve edebiyatçıdır. 1891 yılının yaz mevsiminde Beykoz'dan birkaç arkadaşıyla yola çıkarak İzmit Körfezi'nin Gebze ve Darıca sahillerini denizden ve bazı yerde de kısmen karadan bir gezi yapmış. Yapılan bu gezi nin notlarını bir kitapçıkta toplamış. Ünlü yazar A.Mithat Efendi'nin bu gezisi'nin notları Gebze,Dilovası ve Darıca bölgesi için önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Gezi notları özetle şöyledir:

İzmit Körfezin’de Eğlence Gezileri

.....“Marmara Denizi nasıl iç denizlerin en güzeli ve deniz eğlenceleri için seçilecek seyahatlere nasıl en ziyade elverişli ise bu denizin en güzel bir parçasının da İzmit Körfezi sayılması tamamiyle uygundur.

Gerçi şuracıkta gönlüm isterdi ki bu körfeze dair okuyucularıma genel bir bilgi vereyim.

Ancak şu satırları yazmaktan maksadım bir coğrafya kitabı vücuda getirmek olmayıp seyahatimizin şeklini hikaye etmekten ibaret bulunduğundan bu genel bilgilerle burada sayfa doldurmayı uygun göremem. İnşallah bunun da sırası gelerek okuyucularımızı bu yüzdende memnun ve müstefid etmeye (yararlandırmaya) muvaffak olurum.”...

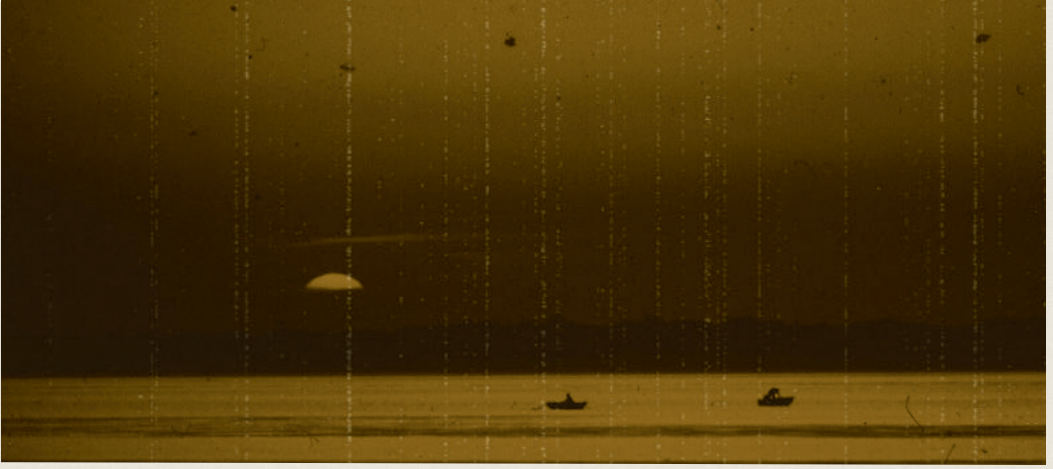
Tuzla’dan Darıca’ya Maceralı Yolculuk..

...”Hava bulmak için körfezin sağdaki kıyısına doğru açıldığımızı yukarıdaki fıkranın bitiminde haber vermiştim. Gerçi sol taraftaki kıyıdan uzaklaştıkça kaybettiğimiz havayı bulmaya başladık. Hem de tamamen karşı sahile giderek değil. Yelkenkaya burnundan Darıca’ya doğru uzanan sahilden bir mil kadar açılır açılmaz havayı bulduk ki bundan önce Tuzla ile Yelkenkaya arasında bizi sıkıştırmış olan hava derecesinde sert değil isede o tarafların akıntılarına, anaforlarına muhtelif olarak estiğinden midir nedir denizleri biraz ölçek dışı büyütmekte idi.

Dalgaların kabarıp inmesine bağlı olarak keyfimin de kalkıp inmesi. birbiru-çuk iki metreye yakın yükselme ve alçalma teşkil ediyordu. Ama bu dalgalar ölü dalgalar gibi köpüksüz ve çarpıntısız oldukları için öyle içinde bulunduğumuz terasa kadar serpintiler teşkil ederek bizi rahatsız etmiyorlardı.

Vaziyetimiz rüzgar üstü vaziyetine yakın bir durumda idiyse de yine de epeyce yol alıyor ve özellikle voltaya mecbur olmadığımız için memnun oluyor idik. Fakat biraz ötede yani Darıca’yı geçtikten sonra artık rüzgar büsbütün önden esecek derecelerde esinti yönünü değiştireceğini, yani sahilin şeklinin bu surette değişeceğini elimizde bulunan haritalardan çıkartıyorduk da buna biraz üzülüyorduk.

Bir aralık “Canım Tavşancıl’a kadar yetişemez isek Eskihisar’da kalırız, orası da limandır.” denildi ise de bu ihtimal hiç kimseyi memnun edemedi. Çünkü bizim için Tavşancıl bu deniz gezintisinde ulaşmayı hesapladığımız hedef olup, asıl amaç ise oralardaki külliye-lik keklik bulunmasının mevsimin icaplarından olması idi. Tavşancıl’a ulaşamaz isek ertesi günü için kararlaştırılmış olan keklik avını yapamayacakmışız gibi düşünüyor idik.

Kotrayı Eskihisar'da bırakarak şimendifer ile Tavşancıl'a kadar gitmek imkanı da hatırıma geldi. Hatta simendifere binilecek olduktan sonra. İşte Darıca kasabası karşımızda görülüp duruyor. Zaten Kartal ve Pendik'ten buraya gelinceye kadar birkaç defa gelip geçmiş olan şimendifer katarlarının uzaktan görünüşü sahilin güzelliği ile birlikte şimendifedin bütün güzergahları üzerinde peydah olmuş bulunan güzel sayfiyeler ile de birleşerek bize adeta Avrupa'nın en mamur bir yerinde bulunduğumuzu bile zannettiriyor idi. Fakat neyleyelimki biz amaçlanan hedefe kadar kotramız ile gider isek memnun olacağız. “..

Darıca Gümüş Ayna'dan güzelliğini Temaşa eden sevgiliye benziyor..

”Saatlere baktık. Daha sekiz olmamış. Gerçi Beykozdan buraya kadar bir bakıma pekçabuk gelmiş olduğumuzdan ve önümüzde on mil kadar bir mesafe bile kalmamış bulunduğundan rüzgar uygun eserse bir nihayet bir buçuk saat zarfında Tavşancıl'a varabileceğiz. Ama rüz-

garın uygun olmaması ve birde volta mecburiyetinin baş göstermesi şu önümüzdeki misafeyi kaç saat zarfında kat edebileceğimizi hakkıyla tahmin etmemize engel oluyor. Nihayet hele şöyle gidelimde bakalım Hakk Taala ne gösterir? diyerek yola düzeldük ve Darıca kasabasının önünden geçmeye başladık. Yüz kadarı İslam ve kalanı Rum olmak üzere beşyüz kadar haneyi içine alan bu Darıca kasabası ne güzel bir yerdedir. Deniz seviyesinden yirmi, otuz metre yüksek ve set gibi bir yama üzerindeki deniz akseden görünüşüyle güya bir gümüş aynada kendi güzelliğini temaşa ile hayran olan bir sevgiliye benzer.

Kasabanın önünde ufacık bir burun vardır ki kuzeyden güneye doğru ilerlemiş olduğundan onun doğu ve batı tarafları gayet güzel bir demir yatağıdır. Hele doğu tarafı rüzgarlardan emin ve mahfuz bir liman hükmünde bile telakki olunur.

Çavuş Üzümleri Taif'den getirilmiş..

.... "Erenköyü'nden kurtulur kurtulmaz Anadolu sahilini bir takım düzenli bağların süslediği görülür ise de o bağların asıl yoğunluğu İzmit Körfezi'nde olup onun ilk örneği de şurada, Danca'da görülür. Bütün bu havalide yetişen üzümlerin neffasetine kimin ne diyeceği olabilir? Çavuş üzümleri..

Bazı bağ düşkünün seçkin insanlarımızın rivayetine göre vaktiyle çavuş ünvanıyla anılan Osmanlı devlet ricalinden birisi bu üzüm asmasını ta Taif'ten getirmiş imiş.

Hatta bir Bursalıdan işittiğime göre ismi dahi Kasım çavuş olup bu çubukları İstanbul'dan evvel Bursa'ya götürmüş ve buna Bursa'da yalnız çavuş üzümleri denilmeyip Kasım Çavuş üzümleri denilirmiş. Şu çubukların gerçekten buraya Taif'ten gelip gelmemiş olduğunu da hiçbir kitapta görmedim. Ama asıl Taif'ten gelmiş olsa bile bu olayın dünkü, evvelki

günkü olaydan olmayıp bir hayli eski olduğunu diğer bir tarihi olaydan belgeleyebilirim.

O tarihi olay ise cennetmekan Kanuni Sultan Süleyman Han hazretlerinin iş bu çavuş üzümleri çubuklarından o zaman Fransa kralı ve adı geçen hakan hazretlerinin müttefikleri olan Birinci Françiyosa hediye olarak göndermiş olmaları tarihi fıkrasıdır.

Anılan kralın emriyle çavuş üzümleri çubukları Fontainebleau (Mavi Çeşme) bahçelerine dikilmiş, sonradan Fransa'nın başka vilayetlerine yayılarak "şasla" diye neffasetiyle Avrupa'da şöhrat bulmuş olan üzümler işte şu bizim çavuş üzümlerinin zürriyeti iseler de, ikisini de yemiş olanlar oy birliği ile hükmederler ki Fransa'nın şaslası İstanbul'un çavuş üzümlerine nisbet ile adeta dağlardaki yabani asmaların verdikleri üzümler ayarında kalır..."

Avrupalı Seyyahların Üzüm ziyafeti gezileri

...”İstanbul’un civarında yetişen üzümler hemen hemen dünyanın hiçbir tarafındakilerle mukayese edilemezler. Avrupa’nın kürdürözen yani çok üzüm yiyerek sağlığını kuvvetlendirme merakında bulunanlar uzun uzadıya seyahat külfetlerini göze alarak üzümleri nefis olan memleketlere giderler. Ama bu meraklıların miktarı öyle yüzlerle addolunacak kadar az değildir. Binlerle addolunacak kadar çoktur. Bunları kendi memleketlerine çekerek o yüzden ticaret ve istifade meselesi dahi bağları çok olan memleketler arasında bir rekabet meydanı açtığından bunların herbiri diğerinden güzel misafirhaneler tanzimi yolunda büyük fedakarlıklar gösterirler. Bizim güzel İstanbul’umuz bu rekabette Avrupa’nın bütün memleketle-

rine üstünlük sağlayacak derecelerde. Üzümlerimiz ötedenberi nefis idiyse de ne çareki memleketimiz buradan ve denizden Avrupa’nın gelişmiş beldelerine uzak ve sapa düştüğü için şimdiye kadar İstanbul Kürdürözen meraklılarının toplandıkları bir yer olmamıştı.

Rumeli şimendiferlerinin Avrupa hatlarıyla bağlantısı sayesinde eski sapaklık kalmadı ise de henüz Avrupa seyyahlarının ayakları o nispette buralara alışarak şimdilerde olduğu gibi öyle yalnız çarşımızı, pazarımızı, bedestenimizi gezip küçük halı ve eski silah alışverişi için değil kürdürözen yapmak veyahut bir kış geçirmek içinde buralara külliyetli Avrupa seyyahı gelip yine külliyetli paralar akıtırlar. “....

...”Darıca önlerinden geçerken şu hülyalar hatırımdan geçerek beni epeyce meşgul eylemişti. Ertesi akşam yattığımız bir köyde ise daha birçok gerçekler meydana çıkarak o hülyalara adeta şiddetli bir temenni ve şekil kuvveti de vermiştir.

Gerek Darıca'nın ve gerekse şu İzmit Körfezi'nin etrafında bulunan başka kasaba ve köylerin ürünleri sadece üzümünden ibaret değildir. Burada pekçok zeytinliklerde bulunuyor. Birer çırpı ile dikilmiş olan şu ağaçların uzaktan gösterdikleri intizamlarındaki güzellik mutlaka göz ile görmeye muhtaç olup dil ve kalem ile hakkıyla tasfir olunamaz. Halbuki bu kadar çok zeytinlikler hala orada yeni sistem yağhanelerin inşasına lüzum gösterilememiş olduğundan o nefis zeytinlerden yağ dahi çıkarılıyorsa da torbalar içine sızdınlarak çok üründen az yağ üretilebilir. Gerçi bu torba yağlarının neffasetlerine diyecek yoktur ama yağı bir çoğunun da posa ve çekirdek vesaire ile ziyan olup gitmesi elbette acınacak bir ziyandır.

Darıca'ya mahsus bir ürünün de çiroz olduğunu kaptanımız sitrati haber verdi. Gerçi bizim Boğaz içinde de çiroz balığı tutulup kurutulur ise de buraya nisbet ile az şey hükmünde kalmış. Mevsimi geldiği zaman burada milyonlar çiroz avlanarak kurutulur imişki kadın erkek, çoluk, çocuk, tekmi kasaba halkından baş-

ka çevre köylerden dahi amele tertibiyle halkın tümü bu iş ile uğraşır ve bir karış yeri boş bırakmamak derecesinde her tarafı çiroz hevenkle riyle doldururlarmış. Bunlar limon iskelesindeki tacirler tarafından toptan satın alınarak Rusya ve Romanya ve Bulgaristan ve Yunanistan taraflarına gönderilirler imiş.

Darıca'nın ahvali beni işgal edersun diğer taraftan ahabın kendilerine has sevinç ve neşeleri de meşguliyet üzerine bir meşguliyet hükmünü alarak. Güya her zaman içinde yaşadığım dünyadan bütün bütün çıkmışım da başka bir aleme girmişim sanıyordum, Keyfim Darıca'nın önünden Dil burnuna doğru bir hayli ilerlediki rüzgarın keşiş yönü yüzünden buna mecbur idi. Fakat ortaya doğru açıldıkça dalgalar daha çok büyüdüklerinden hem kotranın hareket hattını düzeltmek, hem rüzgar ve denizin şiddetinden kurtulmak için yelkenleri rüzgarın estiği yöne doğru yaklaştırarak sahile doğru yansmaya başladık. Bu voltada gele gele ta Eskihisar'ın karşısına kadar geldik.”...(1)

(1) Osmanlı döneminin ünlü yazarların'dan Ahmet Mithat Efendi'nin “Seyyadane-i Bir Cevlan ” isimli kitabın'dan alınmıştır .

DARICALI TARİHÇİDEN DARICA TARİHİ ARAŞTIRMASI

Aslen Daricalı olan Tarihçi-Yazar Mutlu Kerem Kolcuoğlu Darica ile ilgili geniş bir araştırma yaparak kitap haline getirdi. Darica Tarih kitabı önümüzde-

ki aylarda yayınlanacak Kitap Darica tarihine ışık tutacak. Mutlu Kolcuoğlu'nun Darica ile ilgili yaptığı bir araştırmadan kısa bir bölümünü aşağıya alıyoruz.

Darica'nın 123 Yıllık İlçe Olma Mücadelesi

Kadim dönemdeki adıyla Ritzion ve Daritzion, 1329 Yılında Osmanlı Beyliği ile Bizans İmparatorluğu arasında yapılan Pelekanon savaşı sonucu, Orhan Gazi tarafından Osmanlı topraklarına katıldı. Darica Mukaatası, 1420 yılında Bursa'da mimar Hacı İvaz Paşa tarafından inşasına başlanan Yeşil Cami, Türbe ve İmarethaneye akar olarak bırakıldı.

Darica Köyü Mukaatası'nın Bursa'daki Çelebi Mehmet Vakfı'na bırakılmasıyla, Darica köyü 'Arazi-i Mefkufe' (Vakif Arazisi) olarak kayıt altına alınmış oldu. Bu tarihten sonra bazen Bizans hâkimiyetine girmesine rağmen, Darica ve çevresinde kesin Osmanlı hâkimiyeti İstanbul'un fethinden sonra sağlanabildi.

Aslında Darica Köyünde değişim çok eski yıllara dayanır. Osmanlı İmparatorluğu'nda Tanzimat sonrası başlayan mülki ve iktisadi değişim özellikle 1864 Vilayetler Nizamnamesi'nin çıkarılmasıyla reel hayata geçirilmeye başlanmış ve tüm eyaletler vilayetlere dönüştürülmüştü. Bu nizamnamede bahsi geçen mülki yapılandırma-

lardan biride Nahiyeler (Bucak) Nizamnamesidir. Bu tarihte sadece yüzeysel olarak zikredilen Nahiye yapılanması 1871 Yılında çıkan nizamnamede ayrıntılı olarak yer aldı. Osmanlı Topraklarında beledi ve mülki değişimin en yaygın olduğu yerler gayri-müslimlerin çoğunlukta olduğu yerlerdi. Aynı tarihlerde izmit Sancağı'nın bir ilçesi olan Gekbuze (Gebze) mülki olarak 1867 yılında İstanbul Vilayeti'ne bağlanmış ve böylece Darica'nın 1920 Yılına kadar sürecek İstanbul macerası başlamıştı.

Darica Köyünde adları, Analipsi, Ayanikolas, Ayanikitas ve Katalikoz olan dört Ortodoks Rum Mahallesiyle adı İslam Osmanlı Mahallesi olan ve sadece Müslümanların yaşadığı mahalle vardı. 1821 Yılında Mora Yarımadası'nda başlayan Yunan İsyanından sonra Darica'da yaşayan Müslüman halk ile Hristiyanlar arasında bir takım mevzi ve kişisel olaylar dışında büyük bir çatışma ortamına 1919 yılına kadar rastlanmamıştı. Bu tarihlerde kasabada yetişen enginar, üzüm, kiraz ve deniz nakliyatçılığı kasabayı müreffeh bir hale getirmişti.

1884 Yılında ise köyün hem Müslüman hem de Hristiyan Cemaati Dersaadet'e (Osmanlı Devletine) başvurarak köylerinin, ilçe statüsüne çıkarılma talebini iletiler. Ödenek yetersizliğinden dolayı hükümet tarafından geri çevrilen bu talep, bir nebze de olsa halkın gönlünü almak babında Nahiye olarak teşkilatlandırılmasıyla sonuçlandırıldı.

20 Zilhecce 1302 Tarihinde (30 Eylül 1885) Şuray-ı Devlet kararıyla üçüncü sınıf Nahiye statüsüne çıkarılan Darıca'ya Hakkı Efendi ilk Nahiye Müdürü olarak aylık 500 kuruş maaşla atandı. Aynı tarihte Nahiye-i Darıca Daire-i Belediyesi adıyla Darıca Belediyesi kuruldu.

1910 Yılında yaşanan büyük Darıca yangınında 1400 haneden 900'ü tamamen yanarken, iki kişide yanarak hayatını kaybetti. 1911 Yılında Nahiye'de görülen kole- ra vakası ve Gayrimüslimlerin askere alın- masına dair çıkarılan yasayla Darıca Hristi- yanlarının büyük bölümü Darıca'yı terk etti.

Arşiv Belgelerinde Darıca

Darıca ile ilgili Başbakan- lık devlet Arşivleri ve Osman- lı arşivlerinde çok sayıda bil- gi belge döküman bulunmak- tadır. Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne birçok önem- li olaya ışık tutan arşiv belge- leri ile ilgili Darıca Belediyesi 2001 yılında Osmanlı Belgele- rinde Darıca adı ile geniş çaplı bir kitap hazırladı.

Doç. Dr. Sait Öztürk tara- fından hazırlanan Osmanlı Bel- gelerinde Darıca kitabında ar- şiv belgelerinin hem orjina- li hemde Türkçe metinleri yer almakta. 335 sayfalık büyük kitap Darıca tarihine ışık tut- maktadır.

Cumhuriyet Dönemi'nde Üsküdar Vilayeti'nden alınan Gebze

Kazası ile birlikte tekrardan Ko- caeli Vilayeti'ne bağlanan Darıca Os- manlı döneminde olduğu gibi Nahiye olarak teşkilatlandırıldı.

İlçe olmayı 123 yıl beklemiş en- der beldelerden biri olan Darıca 2008 yılında İlçe statüsüne çıkarılmanın haklı gururunu yaşamaktadır. Kim bi-

lir Türkiye'de verilen dilekçeden son- ra İlçe olmayı 123 yıl bekleyen başka bir köy, bucak veya belde var mıdır?

Üstad Cevat Çapan'ın dediği gi- bi 'Darıca'yı uygar, çağdaş, herkesin dostça bir arada yaşayabileceği bir kent yapmak için hiçbir çabayı esir- gemeyelim..."

DARICA'DA İZ BIRAKANLAR

Dünü ve bugünü ile sade, samimi, sıcak bir yerleşim yeri tablosu çizen Darıca Türkiye'de ve dün-

yada çok ünlü ve önemli şahsiyetlerin de doğum yeri ya da uğradığı yer olmuş.

Darıcalı Pertev Paşa

Osmanlı Devlet adamı, ilk İç İşleri Bakanı ve şair. 1785'te Darıca nahiyesinde doğdu. 1837 tarihinde(52) yaşında iken, başlarında Akif Paşa'nın bulunduğu bir grup saray erkânını çekememezliklerine dayanan şikâyetleri üzerine azledilerek 2.Mahmud'un fermânıyla boğdurularak öldürüldü. Çeşitli tarih kaynaklarından elde ettiğimiz bilgilere göre PERTEV PAŞA'nın hayat hikâyesi de şöyle:

Pertev Paşa İstanbul'da tahsilini tamamladıktan sonra 1805 yılında Divan Kalemine girdi. Burada Reisülkütap Galip Efendinin ilgisini çekti. 1811

tarihin de onunla birlikte Petesburg'a gitti. Yurda döndüğünde Amedi Kalemi'ne atandı. Üstün yetenekleri sayesinde Dış İlişkiler Bakanlığı'na yükseldi. Bu arada Girit Olayları patlak verdi. Mehmet Ali Paşa'nın yardımını sağlamak amacıyla derhal Mısır'a gönderildi. 1829'da gittiği Mısır'daki başarısı üzerine yurda dönüşünde Sadaret Kethüdalığı'na (İçişleri Bakanlığı) getirildi. Pertev Paşanın doğduğu yer olan Darıca'ya yaptırdığı bir cami (Yerli Camii) ile Üsküdar'daki Selimiye Tekkesi'nin hemen yanında ki ek tesisler ve kütüphane onun eserleri arasındadır.

Yahya Kaptan

(1891 - 9 Ocak 1920) Türk asker, Kuvay-ı Milliye komutanı. Darıca Un Deposu Baskını, Darıca Rum çetelerinin imhası gibi önemli hizmetler yapmıştı.

1891'de Makedonya'nın Köprülü kasabasında doğdu. 21 yaşındayken amcasına saldıran bir Bulgar'ı öldürüp dağa çıktı. Müslüman Türk köylerine saldıran Sırp ve Bulgar çetelerine karşı kendi çetesini kurarak savaştı. Her çete reisi gibi Kaptan lakabını aldı. Balkan Savaşı çarpışmalarına katıldı. I. Dünya Savaşı'nda gizli haber alma örgütü Teşkilat-ı Mahsusa'dan, örgüte katılma teklifi gelince hemen kabul etti.

Teşkilat-ı Mahsusa'da bulunduğu sürede iki görev üstlendi. İlkinde, Sırlara karşı sabotaj eylemleri gerçekleştirdi. İkincisinde ise Halil Paşa'nın Irak cephesindeki mücadelesinde görev aldı. İttihat ve Terakki'nin ünlü silahşörü Yakup Cemil ile yeni bir kabine kurmak için başlattıkları mücadelede tutuklanıp yargılandılar. Yakup Cemil idam edildi, Yahya Kaptan ise Irak'a sürgüne gönderildi. I.Dünya Savaşı sonra, Eski İttihatçıların kurduğu gizli örgütlerden en önemlisi olan Karakol Cemiyeti'nin Menzil gurubuna katıldı. Yenibahçeli Şükrü Bey liderliğindeki Menzil Gurubu, Anadolu'da başlaması olası mücadeleye malzeme ve insan aktarımını sağlamak için Kocaeli Yarımadası'nı kontrol altında tutmayı amaçlamıştı. Ve bir süre Darıca'da İslam mahallesinde Ahmet Uysal'ın yanında kaldı.

Dağınık birlikler toplanarak başına Yahya Kaptan getirildi, Kurtuluş Savaşı başlarında Mustafa Kemal ile ilişki kurdu ve onun direktifleri, İstanbul'daki Karakol Cemiyeti'nin de yardımlarıyla İstanbul'dan Anadolu'ya geçmek isteyenlere yardım etti. Gebze'de Kuvay-ı Milliye'yi örgütleyerek İstanbul-Kocaeli yöresinde çeşitli eylemlere girişti. Aralık 1918'de Tavşancıl'da konuşlanmış, Ahırkapı (İstanbul) Cephaneliği Baskını, Darıca Un Deposu Baskını, Darıca Rum çetelerinin imhası gibi önemli hizmetler yapmıştı.

İstanbul Hükümeti kuvvetleriyle Tavşancıl'da girdiği çarpışmada yakalandı ve 9 Ocak 1920'de başı kesilerek öldürüldü. Adı İzmit'te pek çok yere verilmiş ve öldürüldüğü yere Mustafa Kemal'in emriyle anıtı dikilmiştir. ⁽¹⁾

(1) Kamil Uysal

Darıca'nın Çanakkale Şehitleri

Çanakkale Savaşı yalnız bizim tarihimizin değil yakın dünya tarihinin en önemli savaşlarından biridir. Darıca'nın Çanakkale Şehitleri Düşman kaviydi. Anadoluyu işgal etmek için türlü senaryoları planlıyorlardı. Çanakkale Boğazı'nı savaş gemileriyle zorlayarak aşma, böylece İstanbul'a kavuşma isteği Avrupa büyük devletlerinin öteden beri özlemidir.

1914 yılında I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla İtilaf devletleri bu isteklerini gerçekleştirme fırsatının doğduğuna inandılar. Bu inançla İngiltere ve Fransa işbirliği yaparak 3 Kasım 1914 günü alacakaranlıkta Bozcaada'dan Boğaz'ın ağzına doğru yaklaştılar. Buradan istihkamlarımıza doğru ateş açtılar, İngilizler Seddülbahir ve Ertuğrul tabalarını, Fransızlar da Anadolu yaka-

sında Kumkale ve Orhaniye tabyalarını havantopu ile dövdüler ve savaş başladı.

Dünyanın bir çok yerinden Türklerle savaşa katılan insanlar ve Darıca' mızdanda çıkan cesur yürekler Siper ettiler göğüslerini durdu o hayasızca akın. Elde avuçta bir kaç bayat peksimet, yırtık çank ve vatan toprağının kutsiyetini sorgusuzca kabullenmiş cesur yürekler.

Bu topraklar için toprağa düşmüş DARICALILAR... Darıca'nın Çanakkale Şehitleri

Süleymanoğlu Ali -1881 doğumlu şehit olduğu yer Zığındere 1915

Mustafaoğlu Kadir-18...89 doğumlu şehit olduğu yer Zığındere 1915

Alioğlu Mehmed-1881 doğumlu şehit olduğu yer Seddülbahir 1915

ve adları tespit edilemeyen dört Darıcalı daha

O tarihte sadece İslam Mahalle-

sinde yaşayan yaklaşık 500 müslümanın var olduğu düşünüldüğünde ufacık bir mahalleden bilinen yedi şehit ve bir çok gazi.

Ruhunuz şad olsun...

Çanakkale savaşları sırasında Gelibolu yarımadasının hemen her yerinde, kanlı çatışmalar olmuş, askerleriniz savaş hali olması nedeniyle, nerede şehit düştüler ise, oraya gömülmek/defnedilmek zorunda kalmışlardır. Hele, büyük çatışmalar sonrası şehitlerimiz, çoğu kez, toplu gömülmek zorunda kalmıştır. Bu nedenle; buraya gelindiğinde, yere basarken bile hassas olunmalı, o güzel insanların ruhlarını rahatsız etmeyecek şekilde buralarda dolaşılmalıdır.

Çanakkale savaşlarının yapıldığı yıllardan bu yana, o topraklardan devamlı meçhul askerlerin naaşları çıkmakta, sanki " Bizi unutmayın, bizim uğruna can verdiğimiz davayı unutmayın " dercesine. ⁽¹⁾

(1) Kamil Uysal

Sultan Al Nahayan:

Birleşik Arap Emirleri Eski Kralı Şeyh Zayed Bin Sultan Al Nahayan seksenli yıllarda Darıca'ya gelmiş ve Bayramoğlu'nda, Bayramoğlu'na adını veren Necmeddin Bayramoğlu'ndan saray satın almıştı. Etrafı yüksek duvarlarla çevrili, onlarca odası olan bu saray, kralın 2004 yılında ölümü üzerine saray kaderine terk edildi.

Türkmen Kızı

(Sıdika Yüksel):

1980 öncesi bir çok ulusal gazetede "Türken Kızı'nın Sazın'dan" adıyla şiirleri yayınlanan ve 1985 yılından sonra'da Gebze Gazetesi'nde dörtlükleri yayınlanan Sıdika Yüksel Darıca'da doğmuş. Kitapları da yayınlanan Türkmen Kızı (Sıdika Yüksel) İstanbul Kartal'da hayatını sürdürüyor.

Mutlu Kolcunoğlu:

Darıca doğumlu olan Mutlu Kolcunoğlu Darıca'nı tanınmış ailelerine mensuptur.

Birol Güven:

Birol Güven, 1 Mayıs 1964 yılında Darıca'da Dünya'ya geldi. Türk film yapımcısı, senaryo yazarı ve yönetmen. İngilizce öğretmenliği yaparken Gani Müjde ile tanıştı ve onun yanında Tükenmez Kalem'de senaryo yazdı. Ardından "Ayrılsak da Beraberiz" adlı diziyi çekmeye başladı ve kendi senaryo yazma şirketi olan Mint'i kurdu.

Cevat Çapan:

Türkiye çapında ünlü edebiyatçı 1933'te Darıca'da dünyaya gelmiştir. Çapan'ın Darıca'da fırıncılık yapan bir şahsın oğlu olduğu bilinmektedir.

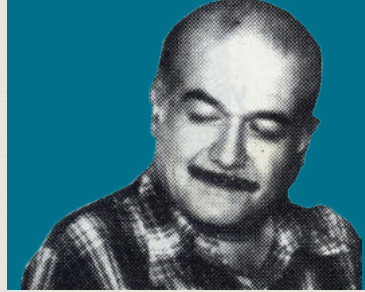

Cavit Ersen:

Yazdığı Tarihi Romanlarla tanınan Ersen Türk fikir hayatında önemli kitap ve araştırmaları olan Cavit Ersen'in bir çok ulusal basında haber, yazı ve tarihi romanları yayınlandı. Cavit Ersen İstanbul'dan Darıca'ya taşındı. Hayatının son günlerini Darıca'da geçiren Ersen Darıca'da vefat etti. Ersen'in "Zindanlar", "Kızıl ve Kara Zindanlar" adlı kitapları çok meşhurdur.

Nezih Demirkent:

Gazetecilik mesleğine 1950 yılında Son Saat gazetesinde muhabir olarak başlayan, Yeni Sabah gazetesinde spor yazarlığı, sayfa sekreterliği, spor sayfası yönetmenliği ve yazı işleri müdürlüğü olan ve 1964 yılında ilk ofset gazete olan Yeni Gazete'nin yayın yönetmenliğini yapan, aynı zamanda Dünya Gazetesi'nin de sahibi olan Nezih Demirkent, Darıca'da yaşamıştı. Demirkent 2001 yılında Darıca'da vefat etti.

Nurettin Yüksel:

Araştırmacı gazeteci olan Nurettin Yüksel'in değişik adlarla bir çok gazete-de araştırma yazıları yayınladı. 1985 yılından sonra Gebze Gazetesi'nde uzun süre araştırma yazıları yayınlanan Nurettin Yüksel, Gebze Ticaret Odası tarafından basılan ve Gebze, Darıca, Dilova-sı ve Çayırova bölgesinin tarihi geçmi-şini kapsayan "Dünden Bugüne Gebze" kitabını hazırladı. Başta Gebze ve Darıca olmak üzere bölgenin kültür hayatına çok önemli katkısı olan Nurettin Yüksel İsmail Kahraman ile birlikte "Ansiklopedik Kocaeli Belgeseli" kitabının hazırlanmasına katkıda bulunarak Darıca ile ilgili geniş çaplı araştırmalar yaptı. Darıca'dan İstanbul Kartal'a taşınan Yüksel 2010 yılında Kartal'da vefat etti.

İsmail Kahraman:

Darıca ile ilgili Kültür ve tarih belgeseli çekip tv kanallarında yayınlattı. Mar-ka Şehir Darıca kitabını hazırlayıp bastı.

İsmail Sevinç :

Darıca ile ilgili araştırma yazıları ha-zırlayıp Gebze Gazetesi'nde yazdı.

DARICA BELGESELİ SENARYO METNİ

10. Bölüm

Belgesel Tadında Darıca Kùltür Tarihine Yolculuk

Ben Darıca'yım...
Ben, Sancaktepe'nin süsü,
Anadolu kùltürü ile kaynıyor içim
Ben, Marmara'nın yeşil örtüsü,
Kùltür ve turizmde tanınacağım.

Ben Anadolu'nun, kùltür ve gönöl kapısı
Ben ticaret ve turizmin beşiğı Bayramoğılu
Adını tarih ve tabiatın güzelliğinden alan
Tarih, kùltür ve turizmde marka şehri DARICA'yım
Dalları filizlerle bezeli yaşlı bir çınarım.
Her gün yeniden doğuyorum.
Geçmişim tüm kùltürleri kucaklar...

Adım ne olursa olsun binlerce yılın kùltürlerinin birikimiyim. Ben dünyaca ünlü Kuş Cenneti'yim Sancaktepe'yim, Bayramoğılu Yarımadası'ndayım, Ben kùltürler ve gönüller diyarı DARICA'yım...

"Gönlünü vermedikçe, gönöl bulamazsın." (Mevlana Celaleddin Rum-i)

KÜLTÜRLER VE GÖNÜLLER DİYARI “DARICA”

Büyük gönül sultanı Mevlana'nın “Gönül vermedikçe, Gönül Bulamazsın” sözünden ilham alarak “Hizmet Gönül İşidir” diyen Belediye Başkanı Şükrü Karabacak ile Devr-i Alem kameraları eşliğinde Darica'nın kültür tarihine yolculuğa çıkıyoruz.

Burası binlerce yıllık geçmişi ile tarihin, kültürün, turizmin, sanatın, ticaretin ve sanayinin yan yana boy attığı, doğu ile batı arasında bir zamanların küçük bir Anadolu sahil kasabası olan sakin ve huzurlu bir coğrafya...

İstanbul'dan Anadolu'ya giden yol güzergahında denizi, tabiatı ve insanı ile Marmara bölgesinin incisi, Kocaeli'nin şirin bir ilçesi...

İstanbul'a uzaklığı 38 km olan

Darica'ya kara, demir ve deniz yolları ile ulaşılabilirdiği gibi, Sabiha Gökçen Havaalanı'na da çok yakın mesafede yer almakta.

Tarihi kalesi, modern tatil merkezine sahip Bayramoğlu yarımadası, 16 km'lik kıyı şeridine sahip tertemiz sahili, uluslararası hayvanat bahçesi ve botanik parkı, tarihi evleri ve çınar ağaçları, parkları, sosyal tesisleri ve deniz feneri ile Darica, geçmişin nazlı yadigarı, kültür ve turizmde geleceğin cazibe merkezi marka şehir.

Bugün 150 bin nüfusa sahip olan Darica; ismini, günümüzde bir burcu ayakta kalan Darica Kalesi'nden almaktadır. Birçok kültürden insana ev sahipliği yapan ilçe, kültür mozaiği yönü ile de çok renkli.

Darıca müdafaa ve müstahkem bir yerleşim yeridir. Birçok uygarlık ve medeniyet bu topraklarda yaşamış. Tarih boyu körfez şeridi üzerinde stratejik bir öneme sahip olan Darıca'da ilk yerleşim 2300 yıl öncesine dayanmaktadır. Bithinya ve Bizanslıların uzun süre egemenliğinde kalan Darıca'nın, Osmanlı ile ilk ilişkileri Orhan Gazi zamanında olur. 1329 tarihinde Bizans imparatorluğu ile Çayırova yakınlarında yapılan Palekanon Savaşı'nda Darıca, Osmanlı toprağına katılır. Ve Sultan Orhan Gazi Darıca Fatihi olarak tarihe geçer. Fetret döneminde sonra Bizanslıların eline geçen Darıca'nın ikinci fatihi, Fatih Sultan Mehmed'in komutanlarından Gazi Timurtaşoğlu Umurbey'dir.

Darıca yüzlerce yıl boyunca bir çok yazar ve seyyahın ilgisini de çekmiştir. Ünlü seyyahımız Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde Darıca ile ilgili 400 yıl önce verilen bilgiler Darıca'nın kültür tarihi açısından çok önemlidir. İsterse- niz burada zamanı durdurup, Devri Alem diyelim ve gezginlerin piri Evliya Çelebi ile İzmit körfezinde Darıca'dan Diliskelesi'ne tarih yolculuğına çıkalım.

...“Darıca, İstanbul'dan seksen mil uzaklıktadır. Deniz kenarında

yalçın kaya üzerinde kare şeklinde, çok büyük ve sağlam bina edilmiş, taştan, çetin bir kaledir. Limana nazır bir kapısı vardır. Askeri yoktur. Fakat içinde yirmi kadarı örtülü hane vardır. Bir camii olup çarşısı, pazarı, hamamı yoktur.

Konstantin oğlu Acem diyarında (Daraşa'yı) mağlup ederek Dara evladlarını burada bir mağara içinde ruhban habsine verdi. Sonra bu kaleyi bina ederek ismine “Dara” koydu ki Dara oğulları demektir. Hicri 827 tarihinde Çelebi Sultan Mehmed Han burayı fethetmiştir. Gebze Kazası'nın nahiyesidir. Gayet güzel bir liman olduğundan Gebze şehrinin iskelesidir.

Sonra yirmi mil mesafede Dil İskelesi'ne geldik ki burada Konya, Halep, Şam ve Mısır'a giden hacılar, tüccar ve ziyaretçiler at kayıklarına binerek bir mil kadar karşı tarafa bulunan hersek Dili'ne giderler. Burası boşazdır.Şark canibi seksen mil sürer büyük bir körfezdir ki nihayetinde İzmit şehri vardır. Bu Gebze Dili iskelesinde iki eski han, iki ekmekçi dükkkanı, bir bozahane, iki bakkal dükkkanı ve bir çeşme vardır ki üzerindeki tarihten Sultan Murad'ın Bostancıbaşı Mustafa Ağa'nın bin kırk sekizde inşaa ettirdiğı anlaşılıyor....”

SAVAŞ VE GÖÇ YILLARINDA DARICA

16. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar olan zaman diliminde Darica'nın makus tarihi birçok olaya şahitlik etmiş ve sahip olduğu birikimi arşiv kayıtlarıyla bugünlere kadar taşımıştır. Savaşların, yangınların ve depremlerin yaşandığı bu bereketli coğrafya, 1. Dünya Harbi ve Kurtuluş Savaşı'nın yaşandığı 1914-1921 yıllarında bazı azınlıklar ve yerli çetecilerin yağmasına maruz kalır

.28 Nisan 1921 tarihinde Darica Yunan ve İngiliz birliklerince işgal edilir.İşgaller sırasında gizli Karakol Cemiyeti Kocaeli grubunun önde gelen müfreze komutanlarından Tavşancılı Yahya Kaptan teslim alınarak sorgusuz sualsiz kurşuna dizilir.İşgal yıllarında Darica'da yaşayan Türklerin göç ederek Üsküdar, Kartal, Tavşancılı'ya yerleştiğini, işgal kuvvetlerinin 26 Haziran 1921'de Darica'dan çekilmesiyle göç eden Türklerin tekrar Darica'ya döndü-

ğünü o dönemleri bizzat yaşayanlar ifade ediyor.

Lozan Barışı gereğince Türkiye ile Yunanistan arasında bir göçmen mübadelesi gerçekleştirilerek Drama, Serrez, Kavala, ve Girit adasından gelen Türklerin bir kısmı Darica'ya yerleştirilir. Buradaki Rum azınlık ise Darica'dan Yunanistan'a göç ederler.

Savaş yıllarından sonra Cumhuriyet döneminde Darica, zamanla göç almaya başlar.

Osmanlı döneminde belediye teşkilatı kurulan Darica, aynı zamanda genç Türkiye'nin en eski nahiyelerinden de biridir.

Arşiv kayıtları Darica'nın 19. yüzyılın sonlarına kadar köy statüsünde olduğunu bu tarihten itibaren nahiye olduğunu göstermekte. Bazı yazışma kayıtlarında ise kasaba olarak geçmektedir.

1955'li yıllara gelindiğinde 2 bin nüfuslu bir yerleşim yeri haline gelen Darıca; tarım, hayvancılık, ziraat ve sanayi alanındaki gelişmelerle gelişimini ve büyümesini hızla devam ettirir.

1960'lı yıllarda Romanya ve Bulgaristan'dan göç eden 250 aile Darıca'ya yerleştirilir. Cumhuriyet döneminde bucak statüsüne sahip olan Darıca, sanayileşme ve turizm potansiyeli ile 1980'lerden itibaren belde belediyesi olarak faaliyet gösterir.

Gebze bölgesinde sanayinin gelişmesi ile Anadolu'nun her yerinden insanlar akın akın Darıca'ya göç etmeye başlar, adeta Darıca'nın taşı top-rağı altın olur. Şimdi Devr-i Alem karmaları ile köyden ilçeye sanayi, tarım, ziraat, kültür ve turizmde marka şehir Darıca'nın tarihi geçmişine yolculuğa çıkıyoruz. Kemalarımızı önce Darıca'nın Sanayi tarihine çeviriyoruz.

BÖLGEMİZDE MEYDANA GELEN BÜYÜK DEPREMLER

Kocaeli'de Depremlerin Yıktağı Uygurlıklar Doğu Roma, Btinya, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı M.S. 2 yüzyılda Bölgemizde şiddette bir deprem yaşanmış, İzmit Körfezi çevresindeki bütün kasaba ve köyler büyük zarar görmüştür.

M.S. 358 yılında İzmit' i temelinden sarsan, yaklaşık bir ay süren ve otuz bin kişinin ölümüne sebep olan şiddette bir deprem yaşanmıştır.Gebze ve çevresi de bu depremden, etkilenmiştir .Deprem sonrası, bölgede 50 gün süren bir de yangın felaketi yaşanmıştır.

M.S. 362 yılında İzmit körfezinde şiddette bir deprem meydana gelmiş. Gebze yöresi büyük zarar görmüş.Deprem sırasında çıkan yangınlarda bölgedeki köyler haritadan silinmiştir. Deprem, bölgemizde büyük hasar meydana getirmiş.

14 Eylül 1509 yılında başta İstanbul olmak üzere, İzmit ve çevresi tarihin en büyük deprem felaketi yaşamıştır. Deprem aralıklarla 4 gün sürmüştür.Gebze, Eskihsar, Hereke' de bulunan camiler ve kalele-

rin tamamı yıkılmıştır. Tarihçiler Depremi "Küçük Kıyamet" olarak adlandırmıştır.

22 Mayıs 1766 yılında Merkezi İstanbul olan şiddetli deprem, Gebze ve çevresine büyük zarar vermiştir. 1894, 1953, 1967 yıllarında Adapazarı, Kocaeli ve Gebze bölgesini etkileyen büyük ve şiddetli depremler meydana gelmiştir.

ASRIN FELAKETİ MARMARA DEPREMİ

17 Ağustos 1999 yılında Merkez üssü İzmit körfezi / Gölçük olan deprem Marmara Bölgesi'nde büyük hasar ve can kaybına sebep olmuş.Resmi rakamlara göre Deprem'de 17.465 kişi öldü.24.734 kişi yaralandı. 89 bin 862 bina yıkıldı.Türkiye Milli gelirinin %5 ini kaybetti.Sanayi kuruluşlarının zararı 5 milyar doları geçti.Deprem de Gebze' de 3, Darıca' da 37 kişi öldü.

12 Kasım 1999 Adapazarı, Bolu, Kaynaşlı' da yaşanan deprem Kocaeli ve Gebze bölgesini de etkiledi.

Tarım ve Ziraat Geçmişı

Darıca sanayi birikimi kadar tarım ve ziraai alanındaki değeri ile de gerçekten muhteşem bir coğrafya. Geçmişte, Darıca'da bezelye, bakla, bamya, üzüm, kiraz, zeytin ve enginar yetiştirilmiş. 1950'li yıllarda Darıca'dan her akşam kamyonlarla üzüm ve enginarlar İstanbul hal-larına taşınıyormuş. Zeytin ve üzüm-ler önceleri motorlarla deniz yoluyla İstanbul'a taşıyorlarmış. O zaman-lar balıkçılık Darıca'da çok gelişmişti. Hatta Çirozların ünü yurt dışına kadar yayılmıştı.

Geçmişte Darıca halkının geçim kaynağı olan bağcılık ve balıkçılık za-manla yok olur. Çavuş üzümü bağları ve enginarlar tarlaları sanayi ve ko-nut imarına açılarak bağ ve bahçeler-in büyük bir kısmı beton yığını haline gelir.

Darıca'da yetişen Çavuş üzümü ve zeytin bahçelerini Osmanlı dö-ne-minin ünlü yazarlarından Ahmet Mith-at Efendi'nin 1891 yılının yaz aylarında İzmit körfezine yaptığı gezi notlarında çok güzel anlatılmakta. Zamanı dur-durup Dev-i Alem diyor "Çavuş üzümü'nün hikayesini" ünlü yazar Ah-met Mithat Efendi'den dinliyoruz..

...“Erenköy'den İzmit körfez-ine doğru yola çıktık. Üzüm bağlarının asıl yoğunluğu İzmit Körfezi'nde olup ilk örneğide Darıca'da görül-

ür. Çavuş üzümü, Çavuş ünvanıyla anılan Osmanlı devlet ricalinden birisi bu üzüm asmasını ta Taif'ten getirmiş. İstanbul'dan evvel Bursa'ya götürmüş ve buna Bursa'da yalnız çavuş üzümü denilmeyip Kasım Çavuş üzümü denilirmiş... Cennetmekan Kanuni Sultan Süleyman iş bu çavuş üzümü çubuklarından o zaman Fransa kralı Birinci Françiyosa hediye olarak göndermiş. Fransa kralı çavuş üzümü çubuklarını Fontainebleh bahçeler-ine diktirmiş, “Şasla” diye neffasetiyle Avrupa'da şöhet bulmuş olan üzüm-ler işte şu bizim çavuş üzümünün zür-riyeti.

Gerek Darıca'nın ve gerekse şu İzmit Körfezi'nin etrafında bulunan başka kasaba ve köylerin ürünleri sa-dece üzüm-den ibaret değildir. Burada pekçok zeytinliklerde bulunuyor. Mey-ve ağaçlarının uzaktan gösterdikleri intizamlarındaki güzellik mutlaka göz ile görmeye muhtaç olup dil ve kalem ile hakkiyla tasvir olunamaz...”

Ahmet Mithat efendi dinledikten sonra keşke Darıca'nın üzüm bağları ve zeytin bahçeleri çarpık sanayi ve kentleşmeye kurban gitmeseydi di-yoruz. Buradan Darıca Kaymakamı ve Belediye Başkanı'nı Çavuş üzümü bağları ve zeytin ağacı müzesisi kur-maya davet ederek Darıca'daki gezi-mizi sürdürüyoruz.

Darıca Turizmde Marka Şehir Olurken

Darıca tarih, kültür, sanayi ve turizm birikimi ile Kocaeli'nin marka değeri taşıyan ilçelerinden birisi artık. İlçe diyoruz çünkü Darıca 12 Eylül 2008 tarihinde alınan bir karar ile ilçe statüsüne kavuşur. Bu güzel yerleşim yeri kendisine bağlı bir köy olmakla birlikte 14 tane mahalleden oluşmaktadır.

Devr-i Alem kameralarını içinde asude evlerin ve mütevazı insanların yaşadığı birbirinden güzel mahallerine çeviriyoruz. Darıca anlatılmaz yaşanır. Yaşam burada insana bir başka keyif veriyor. Gürültüden ve karmaşadan uzaklaşmak isteyenlerin dinlenebileceği ve huzur bulabileceği nadir bir güzellik panoraması.

Dinlenmek demişken, yorgunluğuzu atabileceğiniz ve rahat edebileceğiniz bir tatil planı yapı-

yorsanız, körfez şeridi üzerinde Darıca'ya bağlı doğal güzelliğe sahip, üç burundan oluşan bir yarımada olan Bayramoğlu, tam size göre bir yer.

Marmara Bölgesinin en modern tatil merkezi olarak bilinen Bayramoğlu, 1956 yılına kadar "Üç Burunlar" adıyla anılmaktaydı. Bu tarihten itibaren birkaç müteşebbisin girişimi neticesinde, günümüzde de halen kullanılmakta olan "Bayramoğlu" adını almıştır.

Güneşi, kumsalı, temiz denizi ve modern dinlenme tesisleriyle gerek günü birlik gerekse uzun süreli tatillerini geçirmek isteyenler için güzel imkanlar sunan Bayramoğlu, aynı zamanda İstanbul ve İzmit'ten dinlemek isteyenler için ikinci konut ağırlıklı bir dinlenme merkezi.

Çınar, nar, ıhlamur ve dut ağaçları ile kaplı olan Bayramoğlu; tatil köyleri, siteler ve yıldızlı oteller ile geniş imkanlara sahip turizm de tam bir cazibe merkezi. Ayrıca adını koyunda bulunan yelken benzeri bir kayadan alan Yelkenkaya'yı mutlaka görmelisiniz.Tarihi Yelkenkaya kalesi ise bir bankanın kamp alanı içinde korunuyor ve turizme açılacağı günü bekliyor.

Darıca, yeşil ve mavinin birbiri ile harman olduğu doğal güzellikler diyarı. Marmara bölgesinin en güzel yerlerinin başında gelen ve 16 km'lik kıyı şeridiyle göz dolduran Darıca sahilleri; sahip olduğu piknik alanları, parkları, kafeteryaları ve restoranları ile yerli ve yabancı turistlerin uğrak yeri. Gün boyu çok hareketli olan bu sahilde yürüyüş yapan insanlar tertemiz deniz havasını ciğerlerine çekerek rahat rahat soluyorlar... Darıca sahillerinin bugünlere gelmesinde baş mimar olan ve her fırsatta "Hizmet gönül işidir" di-

yen Darıca Belediye Başkanı Şükrü Karabacak'ın rolü çok büyük.

Darıca sahillerine kuş bakışı göz gezdirdiğinizde dikkat çeken en önemli yapı hiç kuşkusuz "Gönül Birliği" kapısı.Kameralarımız bu yapıyı daha yakından kayıt altına aldığında yapılan eserin misyonunda ortaya çıkıyor. Selçuklu'dan Osmanlı'ya, Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne milli ve manevi tarihimizin değerleri bu kapıda sembolleşerek adeta bir mühür olmuş. Selçuklu süsleme sanatı olan künde-kari, Osmanlı hilali ve Cumhuriyet yıldızı simgeleri Gönül Birliği Kapısı'nda medeniyetimizi temsil etmekte ve insanlığa barış mesajları vermekte.

Darıca kültürler ve gönüller diyarı. Bunun farkında olan, birlik ve beraberliklerin gönülleri zenginleştirdiğine inanan Darıca Belediyesi ve Darıca Kaymakamlığı işbirliği yaparak, Darıca'da Anadolu'nun tüm yerel kültürel değerlerine sahip çıkıyor.

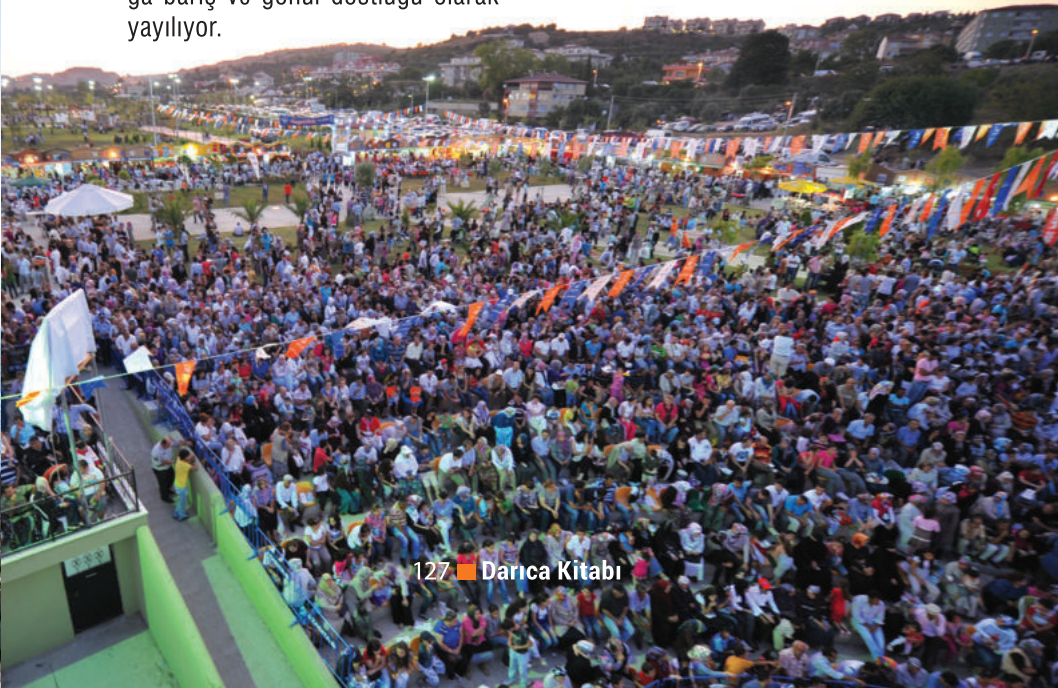

Gönül birlikteliklerini oluşturmak için planlanan ve geleneksel hale gelen Şehirler ve Kùltürler Kaynaşması şenlikleri her geçen yıl daha geniş katılımlarla devam ediyor.

Her yaz, batıdan doğuya, kuzeyden güneye, Anadolu'dan Balkanlar'a bir kardeşlik rüzgarı esiyor Darıca sahilindeki amfi tiyatrodaki. Bu kardeşlik coşkusunu tüm Darıcalılar, el ele omuz omuza bazen kemençenin, bazen sazın telinde, bazen halayda, bazen horonda, bazen miskette, bazen zeybekte hep birlikte yaşıyorlar. Bu engin gönül birliktelikleri Darıca'dan tüm Anadolu'ya ve dünyaya dalga dalga barış ve gönül dostluğu olarak yayılıyor.

Kùltürden konu açılmışken Darıca Belediyesi tarafından her yıl düzenlenen yağlı güreşler ise gerçekten görölmeye değer. Darıca'da gerçekleştirilen bu önemli kùltür organizasyonuna her yıl 500 pehlivan katılıyor. Ata sporumuz olan yağlı güreşleri izlemeye gelen insanlara etli pilav, ayran ve dondurma ikram ediliyor.

Darıca'daki gezimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.İnci taneleri gibi ışıldayan 16 km'lik Darıca sahillerinin muhteşem manzarasını Sevgi Parkı'ndan temaşa etmek insana göz ve gönül ziyafeti sunuyor. Sevgi parkının seyir balkonlarından, nazlı nazlı dalgalanan ay yıldızlı bayrağımızın altında uçsuz bucaksız deryada yol alan gemileri takip edebilir, çayınızı yudumlarken güneşin gurup vaktini doya doya izleyebilirsiniz. Darıca'da güneş batar ama gün bitmez.Seyir zevkini günün ilerleyen saatlerinde de yaşamak isterseniz gece karanlığında yakamozun Darıca sahillerine tatlı tatlı vuruşunu kaçırmamalısınız.

Darıca sahillerinden ayrılmadan isterseniz zamanı durdurup sizleri tarihe yolculuğa çıkaralım ve Osmanlı döneminin ünlü yazarlarından Ahmet Mithat Efendi'nin 1891 yılının yaz aylarında Beykoz'dan İzmit'e deniz yolu ile yaptığı gezide Darıca ile ilgili tesbitlerine kulak verelim.Bakın ünlü yazar Darıca'yı nasıl tasvir etmiş..

..."Nihayet hele şöyle gidelimde bakalım Hakk Taala ne gösterir? di-

yerek yola düzıldük ve Darıca kasabasının önünden geçmeye başladık. Darıca kasabası ne güzel bir yerdedir. Deniz seviyesinden yirmi, otuz metre yüksek ve set gibi bir yama üzerindeki denize akseden görünüşüyle güya bir gümüş aynada kendi güzelliğini temaşa ile hayran olan bir sevgiliye benzer..."

Bir dantele zarafeti ile Darıca'yı kucaklayan sahilten zirvelere çıkacağız. Darıca yeni bir güne hazırlanırken bizde günün ilk ışıkları ile Devr-i Alem kameralarını Darıca'nın en yüksek zirvesi olan Sancaktepe'ye çeviriyoruz. 200 dönüm arazi üzerinde kurulan Sancaktepe Peyzaj tasarım dalında ülke çapında iki ödül alan belediye tesisi.. İçerisinde 15 bin dikili fidanın bulunduğu bu tesisten Darıca ve Gebze'nin seyrine doyum olmaz.

Zamanı iyi değerlendirebilecek dünyanın ender yerlerinden birine de bu güzel ilçe ev sahipliği yapıyor.Merak ettiğinizi duyar gibi oluyoruz. O zaman hiç vakit kaybetmeden Devr-i Alem'le haydi hayvanlar ve bitkiler alemine...

Yanlış duymadınız hayvanlar alemi dedik. Devr-i Alem ekibi olarak civil civil, rengarenk envai çeşit hayvan ve bitkinin bulunduğu Darıca Hayvanlar Alemi ve Botanik Parkı'nda bu luyoruz kendimizi. Burası gerçekten ayrı bir dünya.Turizmi ve tarihi değerleri ile ön plana çıkan Darıca'nın turizmde marka değerlerinden olmayı çoktan hak etmiş.Yerli ve yabancı ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi gören Darıca Hayvanlar Alemi ve Botanik Bahçesi 1990 yılında 80 bin metre karelik alan üzerinde Kuş cenneti ve Hayvanat Bahçesi olarak kuruldu. Halkın ziyaretine açılan hayvanat bahçesinde halen farklı değişik türde 200 çeşit toplam 2000 hayvan ve 250 bitki türüne ev sahipliği yapmakta.

Avrupa Hayvanat Bahçeleri Birliği'nin tam üyesi olan park dünya çapında marka olma yolunda hızla ilerliyor.

Darıca'da gezerken kendinizi bir anda geçmişin nazlı yadigarı olan tarihi evler ve çınarların arasında bulursunuz. Kim bilir bu çınarlar kaç delikanlıyı dalları altında gölgeledi, kim bilir kaç çocuk dar sokaklı, arnavut kaldırımli bu evlerde büyüdü.. Kim bilir?... Osmanlı mimarisi ile yapılan bu tarihi evler ve köşkler günümüzde halen ayakta.Asırlık çınarlar ise sessizlikten hoşlanan ve çaylarını huzurla yudumlayan emekli insanların istirahatgahı olmuş.

Darıca aynı zamanda müdafaa ve müstahkem kale şehridir.

Kaleleri, camiileri, köşkleri, çeşmeleri, okulları ve limanları ile Darıca gerçekten tam bir tarih koridoru.

Sahilden 200 metre yukarıda ve sahilin tamamına nazır bir sırt üzerine inşaa edilen Darıca Kalesi bunun en önemli göstergesi. Bizanslıların kendilerini düşman saldırılarından korunmak ve körfezin karşı kıyısına geçmek için iskele olarak kullanılan kale, Osmanlılar zamanında Darıca Kalesi ismini alır.100 metre yüksekliğe sahip kalenin günümüzde sadece 20 metre yüksekliğe ve 2 metre genişliğe sahip bir burcu ayakta kalabilmiştir.Zemin kısmı taş örme olan burcun üst kısmı Bizans üslubu taşıyan bir işçilikle Horasan harcı kullanılarak yapılmıştır.

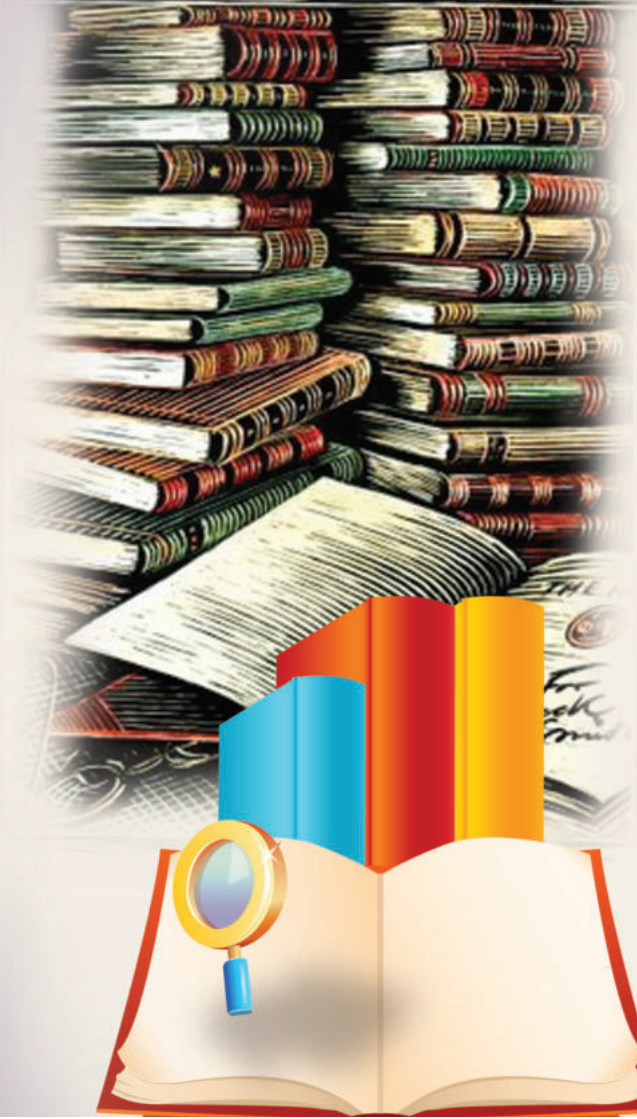
Darıca'da bir başka önemli tarihi eser de Pertev Paşa Camii. 1785 yılında Darıca'da doğan Osmanlı devlet adamı Seyyid Mehmed Pertev Paşa tarafından yaptırılmıştır. 1910 yılında Darıca'da çıkan büyük yangından zarar görmeyen tek yapı olan bu Camii, eski Osmanlı mahallesi olan Camii Mahallesi'nde bulunmakta. Eski Camii'de denilen bu camiye Camiye halk arasında Yerli Cami demekte.

Darıca insanlara ab-ı hayat olan Osmanlı'dan kalma çeşmeleriyle de ünlü. Halen ayakta olan Eski Cami

Çeşmesi'nin kitabesinde 1785 tarihinde Tokatlı Ali usta tarafın yapıldığı yazmakta.Darıca'da bir önemli çeşme ise Çınaraltı çeşmesidir. Çeşme kısmı yıkılıp vefasızlığa uğrasda cömertce suyunu akıtmaya devam etmekte .

Devr-i Alem kameralarını geçmişti 114 yıl öncesine dayanan tarihi Darıca fenerine çeviriyoruz.1896 yılında yapılan tarihi fener 15 saniyede bir çakarak 25 mil mesafedeki gemilere kılavuzluk ediyor. Aslan çimento sınırları içindeki sahilde bulunan tarihi fenerin tüm bakımı 5 kuşaktır aynı aile tarafından fedakarca yapılıyor.

Vedalar ve ayrılıklar zor olsa da artık Darıca'dan ayrılma vakti. Darıca'ya bu tarihi fenerin önünden veda etmeden önce kültür ve medeniyet tarihimizi yıllardır kendine özgü üslubu ile gelecek kuşaklara aktaran Devr-i Alem belgesel programı, kültürler ve gönüller diyarı Darıca belgeseli ile Darıca'nın geçmişine ve geleceğine ışık tutacağına inanıyoruz.Elveda kültürler ve gönüller diyarı Darıca...Elveda ulu çınarlar... Elveda Darıca sahilleri...Elveda... Bizler Darıcaya veda ederken tarihi geçmişi ve muhteşem geleceği ile Darıca sizleri kendine davet ediyor. Sizler, Darıca'nın bu nazik davetine ne zaman icabet edecek siziz?

KRONOLOJİK DARICA TARİHİ ve KAYNAKÇA

11. Bölüm

M.Ö 378 - Kocaeli bölgesinde üçyüz yıllık bir hakimiyet tesis eden Bitinya Kralığı'nın son zamanlarına doğru bir liman kasabası olarak (KALOS AGROS) diye bugünkü (DARICA) kuruldu.

1329- Orhan Gazi'nin komuta ettiği Osmanlı ordusu, Bizans İmparatoru üçüncü Andionikos'u Pelakanon Savaşında büyük yenilgiye uğrattı. Orhan Gazi, bu kesin zafer sonucu: İzmir Körfezinin sahillerine serpilen (GEBZE, DARICA, HEREKE, TAVŞANCIL, ESKİHİSAR) kalelerini Osmanlı topraklarına kattı.

1402-Ankara Savaşında Yıldırım Bayezit, Timur'a yenilmesi ile Osmanlıda fetret devri yaşandı, bu dönemde (GEBZE, DARICA, HEREKE, TAVŞANCIL, ESKİHİSAR) gibi bazı yerler yeniden Bizans İmparatorunun eline geçti.

1509- İzmit'te büyük bir deprem oldu. Aynı zelzele çizgisi üzerinde bulunan Darica'da da deprem hissedildi. Sözkonusu depremden bölge büyük zarar gördü.

1453- Fatih Sultan MEHMED İstanbul'u fethettikten hemen sonra, Gebze'yi imar ederek Kocaeli Sancağına bağlı bir kaza (İlçe) yaptı. Bu devrede Darica'da Gebze ilçesine bağlı nahiye oldu.

1621- Kocaeli bölgesini bir soğuk dalgası kapladı. Darica'da soğuk dalgasından etkilendi.

1719 -Kocaeli ve yöresinde büyük tahripkâr bir deprem oldu. Bu deprem Darica'da etkilendi.

1831 - (mevali-i Devriye) İlyaszade Seyit İbrahim Efendi tarafından, Darica'da ilk nüfus sayımı yaptırıldı. Darica nüfusunun (4500) kişi olduğu anlaşıldı.

1885- Darica Bucak jandarma karakolu kuruldu.

1910-Aslan Çimento Fabrikası hizmete açıldı.

1911- Darica'da büyük ve önemli bir yangın çıktı. Bu sebeple, yerli Rumlardan bir kısmı buradan göç etti.

1920 – İşgal altında bulunan Darica'daki Yunan müfreze komutanı (EPIROS) adıyla bir heyet kurarak, belediye reisi Osman Efendiden belediyenin mührünü zorla aldı. Rum okul ve kilisesi adınan halkın vergi toplamaya başladı.

1921 - Yunan Müfreze Komutanı Darica eşrafından Galip AĞA'yı tutuklattı. Yandapolos adlı Rum'un aracılığı ile (50 lira) fidyeye serbest bırakılan Galip AĞA, daha sonra eşyasının yağma edileceği ve evinin yakılacağı tehdidi altın-

da Darica'dan Kartal'a göç etmek zorunda kaldı.

1924 – Lozan Anlaşması gereğince (Drama, Serez, Kavala ve Girit,ten) Türkiye'ye göç eden Türkler Darica'ya yerleştirildi.

1926 - Darica'da Cumhuriyet döneminin ilk Belediye Teşkilatı kuruldu.

1927 - Cumhuriyet döneminin ilk nüfus sayımında Darica'nın nüfusunun (2115) kişi olduğu tesbit edildi.

1929 - Darica'da eski bir kilise olan bina, okul binasına dönüştürüldü ve ilkokul hizmetine verildi.

1934 - Darica Gençler Birliği kuruldu.

1950 - Tahir Kavalaltı tarafından yaptırılan çarşı camisi, ibadete açıldı.

1954-Aslan Çimento işyerinde 274 sayılı sendikalar yasasına müsteniden Cemse İş Sendikası kuruldu.

1965 – Genel nüfus sayımında Darica nüfusunun (5574) olduğu anlaşıldı.

1966 -Darica Bucağına polis teşkilatı kuruldu. Jandarma karakol teşkilatı lağvedildi.

1969- Darica Şoförler Derneği kuruldu.Darica'ya Ömerli Barajından ilk içme suyu getirildi.

1971- Darica'da eczacı Ali Kocamaz tarafından ilk eczane açıldı.

1980 -Darica'dan Bucak Teşkilatı kaldırıldı.

1985 - Genel Nüfus sayımında Darica'nın nüfusunun (33.551) olduğu tesbit edildi.

1986 - Birleşik Arap Emirlikleri Kralı Şeyh Zayed Bin Sultan El-Nahayati, Bayramoğlu sahil mahallesinde (80) dönüm arazi satın aldı.

1990 -2000 Bölgede sanayinin gelişmesi ile Darica'ya Anadolu'nun çeşitli illerinden yeni göçler geldi ve büyük nüfus atışı yaşandı.

1999 - 17 Ağustos 1999 tarihinde yaşanan Marmara Depremi'nden Darica'da etkilendi, Yıkılan Eriş Sitesi'nde çok sayıda öldü ve yaralandı

2005- Darica'ya Doğalgaz geldi

2008- Darica'nın ilçe olması ile ilgili Kanun 22 Mart 2008 tarihli 5747 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi. Darica'da ilçe teşkilatı kurularak Darica ilçesine kaymakam olarak Osman Ateş atandı.

2012 - Darica İstihkam taburu ve Akaryakıt Bölüğü kapandı.

2012 - İlk Kez Darica Kültür belgeseli çekilip Darica Tarih Rehberi kitabı basıldı.

KAYNAKÇA

Kocaeli Valiliği, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Kaymakamlık, Daire müdürleri, Belediyeler, Kocaeli Kültür ve Turizm müdürlüğü, Kocaeli Üniversitesi, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, TÜBİTAK ve Meslek odaları'nın Kocaeli bölgesi ile ilgili hazırladıkları bilgi ve belgelerden yararlanılmış, ayrıca Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Devlet Arşivleri ve Belgesel Yayıncılık Kültür ve Araştırma Merkezi, Gebze gazetesi'nin 1985-2011 yıllarındaki arşiv dokümanlar ve muhtelif kaynak eserlerde Darıca ile ilgili haber ve yazılar incelenerek Darıca kitap ve belgeseli hazırlanmıştır. Darıca Tarih ve Kültür Rehberi Kitabı ve Darıca Kültür Belgeseli'nin hazırlanmasında yararlanılan başlıca kaynak eserler:

- Kocaeli Tarih ve Kültür Rehberi Kitap ve belgeseli
- (İsmail Kahraman, Belgesel yayıncılık – Mayıs 2011)
- Gebze Tarih ve Kültür rehberi Kitabı ve Gebze Kültür belgeseli
- (İsmail Kahraman- Belgesel yayıncılık)
- Açık Hava Müzesi Kocaeli, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Yayını
- Ahmed Refik (Altınay),
- “Fatih Devrinde Kocaeli”, Türk Tarih Encümeni Mecmuası, 78, 1924
- AKSEL Atilla (Editör), T.C Kocaeli Valiliği, Kocaeli, 2001
- AKTUĞ İlknur, Gebze Çoban Mustafa Paşa Külliyesi,
- TC. Kültür Bakanlığı, 1989
- Ansiklopedik Kocaeli Belgeseli, Gebze Gazetesi Kültür Yayınları, 1989
- Kâzım, İstiklal Savaşı'nda Kocaeli Bölgesindeki Harekât,
- 102 Sayılı Askerî Mecmuanın Tarih Kısmı, İstanbul, 1936
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Vesikaları, Belgesel Yayıncılık Kütüphanesi, .
- ÇELİK Gülfettin, Gebze (Sosyo-Ekonomik Bir İnceleme)
- 16-19. Yüzyıl, Gebze Belediyesi, 2 cilt, Kocaeli, 2003 Diyanet İslam
- Ansiklopedisi, C.23, İstanbul 2001 malar: 1947-1948”
- Gebze 2000, Gebze Eğitim Vakfı, 2001 Gebze 2000,
- TC. Gebze Kaymakamlığı, 2000 Gebze Gazetesi (1985-2010) Heyet,
- İstatistiklerle Kocaeli, TC. Kocaeli Valiliği, 2009 KAHRAMAN İsmail,
- Gebze Rehberi, Belgesel
- Kocaeli İli Valilik İl Yıllıkları, 1960-1970-2000 Kocaeli
- ORAL Atilla, Atatürk ve Kocaeli, İstanbul,
- 2009 Osman Hamdi Tablolarında Gerçek İlişkiler,
- TC. Kültür Bakanlığı, 1989 ÖĞÜTÇEN, Kevser-ÖĞÜTÇEN
- Hüseyin, Kocaeli'ye Yerleşen
- Mübadil Muhacirler ve Akmeşe Tarihi, Bahar Yayınları, ÖZTÜRE Avni,
- Yarımcı Tarihi, İstanbul, 1971 ÖZTÜRE Avni, Nicomedia /İzmit Tarihi, İstanbul,
- 1981 SOFUOĞLU Adnan, Milli Mücadele Döneminde Kocaeli,
- Mutlu Kerem Kolcuoğlu /Tarihçi-Yazar :DASİAD dergisin'den

